

164-165 893

1. mars 1942.
LONDON NYTT.

Nr. 163. - 2. - **På sydfronten** har tyskerne og rumenerne foretatt et motangrep med 5 divisjoner, men de ble drevet tilbake og en rumensk divisjon hadde svært tap. Russene har satt i gang nye angrep på Krim både mot lanitangen ved Kertsch og mot Sebastopol. På sydfronten har russene trukket sammen en stor kavaleristyrke som skal stå ferdig til militæret gjør veiene farbare igjen for motorkjøretøy. Den polske statsminister Sikorsky erklærte igår at tyskerne er gått sterkt svekket ut av den første delen av felttoget i Russland og at de selv må betrakte dette som et nederlag. Tyskerne er nooit til å innlate seg på et stort militært vagespill. General Sikorsky hevlet at det 3. krigsår er gått inn med stormvånseligheter enn før for Tyskland. Hæren er svekket. Arbeidskraften strekker ikke til. At moralen er svekket både hos den tyske hær og i det tyske sivilfolk viser seg vel at Himmler har satt opp sine egne avdelinger ved høyre. Videre er det stortor større frivirring og rot ved kommunikasjonene i Tyskland. Tyskerne har mange problemer. Det er for lite olje, i lang tid har det vært mangel på flere råstoffer. Likevel fortsatte generalen, er det ingen tvil om at de tyske styrker fremdeles har stor slagkraft. Overkommandoen har arbeidet febrilsk for å reise slagne bataljoner på føte igjen, og Europas industri er blitt presset til å erstatte de materielle tap. Tyskland blir styrt etter hårdhendte prinsipper og det vil stable på benene alt det eier og har til operasjonene i 1942.

DET FJERNE ØSTEN: I Burma samler japanerne styrker for et stort framstøt mot de britiske stillingene som ikke Rangoon. Japanerne påstår idag at troppene deres har satt over Sittangelva på visse steder. Japanske styrker trekker også nordover langs elva i forsok på å omgå de britiske stillinger. Imidlertid foregår det volksomme luftslag, og i de to siste dagene har britiske og amerikanske flygere skutt ned 51 japanske fly. - I Nederlandsk Ost India gjør britiske og amerikanske styrker fremdeles motstand på Syrisumatra, Vestborneo og Sydcelebes, mens de allierte flyene angriper japansk okkupert flyplasser og baser. Japans luftvirksomhet over Java har vært minire i det siste. - På Filippinene holder McArthur de stillinger han har erobret i løpet av de siste 48 timer på Batanhalvoya, heter det i dagens amerikanske kommuniké.

LIBYA: Stillingen er her uforanrett. Kommunikéet fra Kairo idag sier at de britiske kamppatruljer og kolonner fremdeles er i virksomhet til tross for dårlig vær og sandstormer, men at stillingen stort sett er uforanrett.

Den første greske flyavdeling er på vei til fronten i vestøsten. Greken har i flere måneder holdt på å forberede sin egen luftstyrke og det er selvestenige avdelinger som skal slutte seg til de britiske og imperiale luftstyrker i midtosten.

Italia blir tvunget til å skaffe flere soldater til Hitlers bloibad i Russland og flere arbeidere til industrien hans. I en ny forordning er det bestemt at alle italienske menn i alderen mellom 18 og 55 år er pliktig til å tjene stegjere. Gjennomføringen av denne forordningen er blitt overlatt til det facistiske parti. Dette er den største tvangsforhåndssregel som man hittil har forsøkt å gjennomføre i Italia. Facistleierne vil nå ha makt til å beordre folk inn i arméen eller til å overføre folk fra den ene provinsen til den andre.

I tilleggsprogrammet talte professor Werm Müller om norske sjomenns innsats i denne krig.

... VVV ...
LOKALT: OBS! Vi gjør oppmerksom på at all post til lærerne for tiden er under kontroll.

Tre av overlærerne i Oslo er arrestert, nemlig Eide, (tiliggende formann i Norges Lærerlag), Wiborg og Haug.

... VVV ...
Det er nå lenge siden vi har anmeldt våre leserne om økonomisk støtte, men vi finner å måtte gjøre det nå, da oppdraget og dermed utgiftene er stortig stigende. Send oss bidragene "al vanlig vei" så skal vi gjøre vårt beste for å skaffe nyhetene til så mange som mulig. - Hjelp til med å spre avisene mest mulig blant JØSSINGENE, men vær forsiktig overfor quislingene og deres gjeng.

Nr. 164.

1. mars 1942.
LONDON NYTT.

DEN VEST-EUROPEISKE FRONTEN: Britiske fallskjermtropper har vært i aksjon på norrkysten av Frankrike. Et kommuniké fra London i dag forteller om fallskjermtropper som ble sloppet ned fra britiske bombefly. Fallskjermtroppene hadde til oppgave å ødelegge en viktig radiopeilestasjon og de hadde fullført sin oppgave fullstendig etter planen, ble de ført tilbake av engelske krigsskip. Angrepet ble således en forenet operasjon av den engelske hær, flyvåpen og flåte på samme måte som tilsvarende britiske anrapstøtter på den norske kyst, og det viser tyskerne på en ettertrykkelig måte hvor vanskelig det er å forsvara den franske kanalkyst. Det tyske kommuniké i ettermiddag innrommer motvillig angrepet. Der deltok også infanteristyrker. Disse oppgave var å danne et brohode og holde det, mens anraperne trakk seg tilbake og ble tatt om bord i krigsskipene. Storbritannias fallskjermtropper som ble brukt til denne oppgave er veltrene de menn. De bruker en fallskjerm som åpher seg automatisk og alle soldatene i et fly hopper ut i løpet av 6 - 7 sekunder. Amunisjon og utstyr og annre forsyninger blir sluppet ned særskilt.

Inatt, for tredje natt på rad, angrep britiske bombefly Kiel hvor det skadet tyske slagskip "Gneisenau" ligger i torrdokk. Britiske bombefly angrep også Wilhelmshafen hvor det fientlige slagskip "Scharnhorst" ligger. 3 britiske fly kom ikke tilbake etter nattens angrep. Britiske jagerfly har igjen angrepet tyske flyplasser i de besatte områdene. Det var ingen torsk flyvirksomhet over Storbritannia i natt.

I den senere til han det reist seg spørsmål i Tyskland om hvor de to store slagskip som skulle være søsterskip av "Tirpitz" og "Bismarck" befinner seg. Ifølge en over hele verden anerkjent flåteoppslagsbek som gir enkeltmøter om de to slagskip, ble et påbegynt i 1937 ved Blohm & Voss skipsverft i Hamburg, det andre i 1938 i Wilhelmshafen. Det er all grunn til å tro at de ikke eksisterer, og at man har vært nødt til å oppgi bygningen av dem. Det er ikke for ingen ting at verftene i Hamburg og Wilhelmshafen er blitt så kraftig bombet av britiske fly i over 2 år.

RUSSLAND: Marskalk Timochenko har på ny tildekket tyskerne og rumenerne et svindende slag i Ukraina. Den rumenske første divisjon og den 113 tyske infanteridivisjon fra Frankfurt an der Oder ble i all hast satt inn for å foreta et motangrep mot de framstormende russere, men de ble slått. 7.500 tyske og rumenske soldater lå igjen på slagmarken. På den samme fronten er den 76. tyske infanteridivisjon blitt avskåret av en annen av Timochenkos arméer. Tyskerne gjorde fortvilte anstrengelser for å holde en framkutt stilling i Donnetsområdet. Dagens tyske kommuniké omtaler en rekke russiske angrep over hele fronten, men særlig i Donnetsbasenget og på Krimhalvya. Her har russene tatt offensiven både ved Sebastopol og på Kertsch halvoya. Den røde flåte deltar i operasjonene og bombarer tyske stillinger rundt Feodosia. Tyskerne nevner i det hele tatt ikke det store slaget som raser ved Staraja Russa. De har gjort iherlige forsøk for å komme til omringede 16. armé til undsetning, men det har ennå ikke lykkes dem. Fra det samme området blir det meldt at russisk kavaleri er nådd fram til Dno-Newel jernbanen, som ligger bare 130 km. fra den latviske grense. På midtfronten raser det volksomme kamper langs Rshew-Viazma jernbanen og nord for Dorogobush på veien mellom Viazma og Smolensk. I de to siste dagene har russernes stødelagt 200 tyske fly. Selv mistet de bare 5. Russiske fly delte torsdag over 200 tyske forsyningsvogner. Den tyske kringkasting fortalte igår at det russiske flyvåpen var det tyske tallmessig overlegen.

DET FJERNE ØSTEN: En japansk konvoy, beskyttet av en sterk styrke krigsskip har satt kurs nordover i farvannet utenfor Java, etter et stort aksjonsslag som varte storstundet av gårsdagen og i dag. Slaget raser fremdeles. Allierte skip og fly var del i slaget. Det australske flyvåpen rettet i natt angrep på fientlige stillinger i New Britain. Situasjonen i Rangoon er alværlig. Britiske tropper har påført japanerne svært tap. Japanske langtrekkenle bombefly har foretatt to angrep på de Andamaniske øyer.

LIBYA: Patruljeverksomheten har øket på begge sider. Britiske styrker støttet av fly bombarierte sterke fientlige patruljer, og splittet dem.

Nr. 166.

1. mars 1942.
LONDON-NYTT.894-4 MRTD 1942
Arg. 1942

Nr. 165.

2. mars 1942.
LONDON-NYTT.

2.årg.

DET FJERNE ØSTEN: Slaget om Java er begynt. Japanerne har gjort landgang på øya i stor styrke under dekning av kraftig flåtebeskyttelse og det raser nå forbritte kamper. De forente nasjoners flåtestyrker er underlegen i antall og artilleristyrker, men har alt tilfoyet invasionsarmadaen store tap. De allierte flyvåpen og de hollandske lanstridskrefter yder hard motstand. Hver kraftig de forente nasjonene biter fra seg kan en skjonne av den kjenggjerning at i løpet av de siste 24 timer er 15 japanske transportskip, fullpakket av tropper og materiell blitt senket eller satt i brand. Dessuten ble 6 andre transportskip alværlig skadet. Det siste kommunikéet fra Batavia, som kom i ettermiddag, meldte at japanerne hadde landet på 3 punkter på nordkysten og at alle langgangsflatene ble angrepet av de allierte nasjoners sjostriiskrefter og av hollandske og amerikanske ubervannsbåter. Allierte fly rettet øyeblikkelig bombeangrep mot kysten og invasionsarmadaen, og det skal ha lykkes japanerne å bringe omtrent 50 transportskip inn til kysten av Java. Det er nå fastslått at i det sjøslaget som gikk først for invasjonen mistet japanerne en tung krysser, 2 kryssere til ble alværlig skadet og 3 destroyere ble satt i brand, altså i alt 6 krigsskip satt ut av funksjon. De forente nasjonene mistet 2 kryssere og en destroyer. Alle tre skipene tilhørte den hollandske flåten. De to hollandske kryssere gikk tapt i en heltemoig kamp. Om natten fikk de denne ordren: Gå til angrep for enhver pris, selv om skipene skulle gå ned. - Man antar at de ble senket av torpedotreff.

I Burma er det en pause i kampene, mens man venter på det store angrep mot Rangoon som japanerne forbereder.

Britiske bombefly angrep i går ikkene i Østen. Dette angrepet på Østen kommer etter det vellykkede angrep av fallskjermtropper mot den nye tyske ekkopeilstasjonen i Frankrike. Denne radiostasjonen for ekkopeiling var i Bournewal i norr for Le Havre. De britiske fallskjermtroppene ble sluppet ned i strålenie måneskinn. De tilbakela nesten 1 km. for et eneste skudd ble løsnet mot dem. Ved selve Bournewal stasjon var det sterkt motstand. De britiske fallskjermtropper slo motstanden ned og påførte de tyske forsvarere store tap av død og sårede, og odela fullstendig de verdifulle aparater ved stasjonen. Den britiske styrke tok derpå veien mot stranden og her ble andre tyske tropper overmannet. Alle de britiske styrker trakk seg deretter tilbake og tok tyske fanger med. De britiske tap i denne operasjonen var meget små og alle britiske fly og skip som deltok vendte tilbake i god behold.

Sir Archibald Sinclair erklærte i går at en kraftig bombeoffensiv var en uundgåelig innledning til en invasjon av Europa. Når denne perioden med årlig vær er forbi, så vil britiske bombefly stå parat til å bringe deleggelse over Tyskland i langt større målestokk enn hittil.

RUSSLAND: 100.000 man av den tyske armé som er gått i fellen ved Staraja Russa kjemper desparat for sitt liv. De viktigste nyhetene fra østfronten kommer imidlertid idag fra Krim. Sterke russiske styrker har samtidig satt i gang angrep fra Kertsch-halvoya i øst og fra Sebastopol i vest. Den tyske ringkastingen innrommet disse angrepene i går kveld og meldte at de ble fulgt av kanskje den kraftigste artilleriåtti som den tyske armé hittil hadde sett på østfronten. Da det russiske infanteri gikk til angrep, ble det kraftig understøttet av fly og panserstyrker. Den røde flåte understøttet med stranhogg ved det Asowske hav. 4 tyske kystbatterier ble ødelagt, 160 tyskere drept og det ble tatt fanger. Helt opp i nord har den røde flåte få ny hatt held med seg i Barentshavet. En russisk ubervannsbåt har senket et 5.000 ton transportskip utenfor den norske ishavskyst.

LIBYA: Dagens britiske Kairo-kommuniké melder om betydelig patruljeverv som het på begge sider i Libya. Britisk artilleri har med hell beskutt en mindre fientlig kolonne øst for Mekili.

... vvv ...

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Biskoppene har nedlagt sitt embete som protest mot tvangsnazifiseringen av barna. Den 14. februar sendte biskoppene et brev til Schanke der de understreket at foreldrene var ansvarlige for oppdragelsen av barna i samsvar med de plikter de har påtatt seg gjennom døpen. I svarbrev fra Schanke heter det at staten som den høyeste autoritet også har den høyeste myndighet over hver enkelt borgers. Etter dette mottes bispene den 23. og 24. februar resultatet var at de sendte brev til Schanke og protesterte mot opptrinnet i Trondheim. I disse brevene som ble sendt av biskoppene enkeltvis erklærer de at de nedlegger sitt embede. Videre heter det: Den åndelige gjenning som er gitt meg ved ordinasjonen vei Herrens alter, er fremdeles min ved Gud og med rette. A våre oriets forkynner, menigheten til synsmann og prestenes sjelssorger er og blir mitt kall. Jeg vil fremdeles rokte dette så langt som det er mulig for en ikke embedsmann. Om biskopp Berggrav blir lett meldt at han ikke fikk et telegram fra Kirkedepartementet den 24. februar med meddelelse om han var suspendert, og at han ikke fikk utføre sine embedsplikter. Senere er han blitt avsatt. Representantene for domprostene erklærer at de står solidarisk med biskoppene og en lignende erklæring er vedtatt av prestene i Oslo. Berggrav og Storen har fått påbui om at de må melde seg for politiet på Mollerlaga 19 2 gange hver dag, mellom kl. 8 og 9 om morgenen og mellom kl. 7 og 8 om kvelden. Det viser seg, som man hadde trodd at biskop Berggravs avskjed sto i forbimelse med det stormangrep som nazistene har satt i gang mot kirken og skolen for å vinne makten over folkmens oppdragelse. Og som man også hadde ventet, viser det seg at den norske kirke står samlet som en mann i forsvaret om kirkens rett, skolens rett og foreldrenes rett. - Det er kommet nærmere ankeltheter om opptrinnet i Trondheim som biskoppene refererer til i sitt brev til Schanke. Hisserien begynte med at domprost Arne Fjellbu var utsett til å preke i domkirken den 1. februar. Den 26. januar kom det imidlertid telegram fra Kirkedepartementet til biskoppen om at Blessing Dahle, nazisten, skulle tale i stedet. Både biskopen og domprosten protesterte mot denne krenkelse av løn og kirkens tradisjon, men departementet sto fast ved sin bestemmelse. Blessing Dahle talte ved festgudstjenesten kl. 11 i tilknytning til statsvedet domprost Fjellbu ble utsatt til kl. 14. Da Blessing Dahle gjestjente var slutt, stremmet veldig folkemasser mot domkirken og mange mennesker i die nazistiske politifullmektig Lintheim, marsjerte opp og nektet folk å gå inn i kirken. En av dem som var til stede uttalte: Det var ingen forsamling i pobel. Det var tusenvis av personlig kristne, deriblant nesten hele Goniheims presteskap som sto utenfor domkirken, men som ble nektet av politiet å gå inn i kirken for å lytte til Guds ord og motta det hellige sakrament. På mange måter var det allikevel en av de forunderligste stunder vi har opplevd, en stund vi aldri kommer til å glemme. Denne halvtimen vil bli et dyrebart minne fra de alvorlige tider vi nå lever i. Vi fros alle sammen, men det var umulig å rive seg los. Vi måtte finne et eller annet uttrykk for det vi følte. Vi gjorde ikke spetakkel, men fra den østlige enden av plassen er det plutselig en stemme som satte i med Luthers gamle salme. Hele forsamligen tok hatten av og stemte i med: Vår Gud han er så fast en borg. Han er vårt skjold og verge... Mens vi sto der med politifolkene rett imot oss hørte vi den gamle kjente sången baret mot oss av stemmer. Deretter led fedrelandssalmen: Gud signe vårt dyre fedreland og så til slutt Bjornsons: Ja, vi elsker dette landet. Det var alt, ingen sa et ord. Like foran meg sto noen piker mellom 15 og 20 år og strigråt, og det var vanskelig for noen hver av oss å holde tårene tilbake. Da biskop Storen kom ut av domkirken og bad folk gå hjem, forlot alle sammen plassen. Imens kom ut domprost Fjellbu for dem som var kommet inn i kirken for politiet marsjerte opp.

DET FJERNE ØSTEN: Over hele Java har de nederlandske tropper og de britiske og amerikanske tropper som kjemper sammen med dem fått ordren: Gå til angrep. Det er den offensive taktikk som nå vil bli benyttet for å tanse invasjonen. Overfallsmennene har store styrker til lands, til sjos og i luften. De fortsetter invasjonen til tross for de store tap de har lidt.

Nr. 166.
De allierte skipshæder vil ikke holde seg på ~~isferaiven~~, de vil målgå til angrep mot ~~japansk~~ overalt hvor de møter dem. Skjent det på dette tiispunkt ikke foreligger ~~nøytrale~~ enkelheter, kan man med sikkerhet si at situasjonen i det store og hels er alvorlig. Etter landgangen er japanerne nå vesentlig opptatt med å omorganisere sine styrker. Framskutte avdelinger og grupper trenger seg framover for å finne ut hvor sterntstanden kan være. I natt senket en nederlandisk motortorpedobåt en japansk flotiljeleier i Javas østlige farvann. Det er det 8. Japanske krigsskip som er gått tapt etter skader hittil etter invasionsforsoket. - De allierte luftstyrker fortsetter sitt uophorlige angrep mot overfallsmennene og i går morges foretok allierte jagerfly et angrep mellom Rembang og Toeban, 30 km. nordvest for Sourabaja. Det var også mange transportskip utenfor kysten og på stranden var det mange tropper. Laningsfartøyene særlig var lastet med tanks og maskingevær ble kraftig angrepet og de fleste av båtene ble senket. De allierte luftstyrker fortsetter sitt glimrende arbeid og flyr utsanselig fram og tilbake mellom bombelagrene og de japanske troppeamlinger. Men til tross for de kraftige tap japanerne har hatt, har de likevel klart å foreta en landing i stor målestokk. Alle meldinger ut på at de japanske tap i menn og styrer er kolosal. - Fra Batavia blir det meldt i ettermiddag at flyvene festninger og andre store bombefly har gått ut for å angripe en ny japansk invasionsflåte nord for Java. Det ser ut til å være en stor flåte med kraftig eskorte.

RUSSLAND: Meldingene forteller om fortsatte kamper langs hele fronten. I Smolensk-området trekker russene framover på begge flanker. I Lenigradområdet fortsetter slaget med den 16. tyske armé i Staraja Russa området som før. Russene har gjort nye framstøt og de er nå så nært at de kan se byen. Av den opprinnelige styrke på 96.000 tyskere tror man at omlag 80.000 er tilbake og den tyske overkommando gjør alt den kan for å helle dem ut av den knipe de nå er i. Lørdag odela russiske fly 68 tyske fly på bekostning av 14 av sine egne. Den britiske jagerflyavdeling som tok del i de første kampene på den russiske norfront er nå kommet tilbake til Storbritannia. Denne sværingen hadde to oppgaver. For det første å instruere de russiske flygerne i å bruke de Hurricane-fly som Storbritannia hadde senit og som de fremdeles sender til Russland. Dernest å hjelpe russene med å stanse det tyske framstøtet mot Murmansk. Begge disse oppgavene ble gjennomført. Så snart de britiske flygerne hadde lært et par av de russiske å bruke de britiske flyene, ble disse russene igjen instruktører for sine landsmenn. Det er typisk at den generalen som kommanderte den russiske marines flyvåpen på norfronten var de britiske flygeres fotogjengen. De britiske flygerne fortalte at det russiske bakkepersonalet meget lett lærte å betjene de britiske flyene. Mange hundre Hurricanefly er allerede senit til Russland. De oppgaver som de britiske flygerne særlig fikk å utføre var eskort av russiske bombefly. De fikk en meget rosenie omtale av mannskapet på de russiske bombeflyene. Når de britiske Hurricane-flyene er over oss, sa de, behovør vi aldri se etter fienden. Ikke et eneste russisk bombefly som gikk under britisk flyeskott gikk tapt. - I Berlin begynner man nå å tro at leveransene fra Storbritannia og De Forente Stater er en meget verdifull hjelp for russene. - Det er nå kommet melding om hvor hurtig de allierte skipstap blir erstattet. Det britiske admiralitet melder at britiske skipsverfter nå bygger 6 skip om uken. Dette tall vil bli forhøyet til 7 om uken. - I sitt store produksjonsprogram satte president Roosevelt de amerikanske skipsverfter som mål å bygge 8 mil. ton skip om året. Etter samtale med sine produksjonsledere 2 måneder senere, uttalte han at dette målet som noen hadde funnet fantastisk ville bli nådd. Inn til slutten av 1941 var senkingen av britiske, allierte og nøytrale skip omlag 8-1/2 mil. ton, etter over to års krig. Amerikas produksjon alene vil såleies mer enn åstatte de alliertes skipstap i de to årene som er gått. Britiske og amerikanske skipsverfter vil i fellesskap framstille 3 nye skip om dagen eller over 1.000 skip pr. år.

LIBYA: I området øst for Mekili har man kommet over en fintlig kolonne som trakk seg tilbake da det britiske artilleriet åpnet ild. Ellers er det ingen ting å melde fra denne front.

GJEN REVIRE KONGEN OG FEDRELANDET.

NORGE: Den norske lærerstadi har meldt at den ikke kan være med på oppdra barna etter de rettningslinjer som er trukket opp av Nasjonal Samlings Ungdomsfylking. Protestene forte til at det ble gitt ordre om at alt post til rektorer, lektorer, overlærere og lærere i Oslo, Aker, Asker og Bærum skulle holdes tilbake. Postmesteren i Oslo sendte ordren videre til alle postkontorer den 25. februar og la til at ordren var gitt av statspolitiet. En annen melding forteller at flere fremstående menn innen norsk lærerstadi er blitt arrestert. De første som ble tatt var Eide, formann i Norges Lærerlag, Kvarheim, sekretær i Samorganisasjonen og overlærerne Haug og Viborg. Nøen få dage senere ble også skoleinspektør Ribbskog arrestert, til tross for at han led av blodende mavesår. Det er ikke kjent om disse arrestasjonene står i direkte sammenheng med protestskrivelseene, men bakgrunnen for alt sammen er nazistenes vedtak om å tvinge alle barn fra 10 til 18 år inn i NS Ungdomsfylking. Som kjent protesterte også biskoppene i et brev til Skancke den 14. februar mot at barna ble uniratt foreldrene myndighet. I et svar fra departementet heter det at i foreldremyndigheten har all annan myndighet sin rot. Den verdslike ovrigheit hører også inn under faierinstanssen. Med en hel trallekunster på dette grunnlag påberoper Skancke seg Martin Luther som talstmann for tysk autoritet statsfilosofi og hevder at staten har den høyeste myndighet og den største rett over hver enkelt borger. Etter dette var det at biskoppene mottes i Oslo den 23. februar og dagen etter sendte de sitt brev til det sakkalt Kirkedepartement, der de minner om den uhorte krenkelse av kirkens rett som var foregått i Trondheim den 1. februar, og til slutt meddeles at de nedlegger sine embeder, men samtidig understrekker at de fremdeles, så langt det er mulig for ikke embedsmenn, vil utøve myndighet de har fått ved brånasjon og som er deres vei Giul og med rette. Etter de dramatiske opptrinn utenfor Nidaros Domkirke den 1. februar sendte biskop Storen en protestskrivelse til Skancke. Biskop Storen erklarer her at politiet krenket loven og kirkens frihet da de nektet menigheten å besøke guistjeneren vel domprosten. Kirkedepartementet svarte på istede at guistjeneren var blitt forbudt fordi den måtte betraktes som en demonstrasjon mot Nasjonal Samling. Biskop Storen og domprost Fjellbu svarte da at de ikke hadde fått noen instruks om å sloye guistjeneren. Det viser seg at det sakkalt Kirkedepartement har hanlet etter opplysninger fra en viss lagforer i Trondheim naziparti. Departementets beskjed om at guistjeneren skulle stoppes ble senit bare til denne lagforeren som på sin side ga beskjed til politiet. Alt dette var biskopen og domprosten holdt helt utenfor og de visste ingen ting for politiet mirsja fram og sperret inngangen til kirken. Begivelsen har vært en volisom opphisselse, men den blir også hilst som et stolt vidnesbyrd om det norske folks ubøyelige vilje til å hevde den lov og rett som alltid har vært det faste grunnlag for norsk samfunnsliv.

DET FJERNE ØSTEN: De volisomme kampene fortsetter ved de tre steinene på Java, hvor japanerne har gått i land, og allierte tropper foretar energiske motangrep. Ettermiddagens kommunike fra Batavia omtaler med honor de amerikanske og britiske tropper som, heter det, viser en fremragende offensiv når i kontakt med fienden. Kommunikéet opplyser videre at japanerne ikke har gjort noe framgang siden sondag. Man betrakter situasjonen som alvorlig, men både britiske og nederlandske målsmenn understrekker at de vil slåss med japanerne til det siste, koste hva det koste vil. - De forente nasjoners bombefly og undervannsbåter har i det siste dobbt utført fremragende bedrifter. En nederlandske undervannsbåt har senket en stor japansk tankbåt og bombefly oppnådd fulltrefere på to japanske transportskip på 8.000 og 10.000 tonn. I går kveld ble det opplyst at britiske Blenheimfly spilte en viktig rolle i et angrep som sto på en hel natt, mot en japansk invasionsflåte. Uoffisielle meldinger forteller at japanerne da gjorde et kraftig angrep mot Banjoeeng. Etter øket japansk press i Burma og trussel mot India har general Wavell igjen overtatt kommandoen i India. De siste meldingene om kampane i Burma forteller om livlig patruljeverksamhet, men først og fremst har det vært kraftige luftkamper og det blir meldt at nesten 100 japanske fly er blitt ødelagt de siste få dager. - Fra Washington blir det meldt at De Forente Stater i nær fremtid vil sende en forsyningstropp til Indien.

London

Nr. 167.
Amerikansk forsyningssbasis i India vil hjelpe til med tankets f.v.r og lessutren bider til å fortelle krigsfortell fra India til kineserne og til kampområdet i miltosten. - Statsminister Churchill vil sammenlignes av de forrige dage med en viktig uttalelse om India, ble det opplyst idag under en debatt i Overhuset.

RUSLAND: Det russiske flyvåpen har gjort en rekke kraftige angrep mot tyske luftbasen. Den første natt ble 67 tyske fly ødelagt på bakken og 12 skutt ned i luftkamper. Russene mistet 8 fly. Samme dag ble et skadet russisk antitankfly til tyske tanks, 345 lastebiler, 100 andre vogner og en del kanoner og maskingevær. Dessuten gjorde det betydelig skade på lokomotiver og jernbanevogner. Mellom den 22. og 28. februar ble 258 tyske fly ødelagt. Russene trenger inn i de tyske linjer langs hele østfronten i Donetsdistriktet truer Timochenkos offensiv jernbanen fra Simjenvikow til Gorlowka som er en siste betydningsfulle jernbane av de få linjene som fremdeles er på tyske hender i dette området. Russene gjør også kraftig framstøt i retning av det Asovske hav, bak tyskernes linjer i Gorlowka. Dette framstøtet kommer samtidig med et annet angrep i vestlig retning mot Dnjeprpetrowsk og en mer intens russisk offensiv på Krim. - Britiske og russiske gaster har i fellesskap gjort jakt på tyskerne ombord i russiske undervannsbåter. En sjøoffiser som nettopp er kommet tilbake fra Russland forteller om tøkter i 25 og 30 kullegråder.

LIBYA: Britiske fly har tatt opp kampen mot tyske og italienske fly som angrep framstøtte britiske tropper. Det er ingenting nytt om kampene på bakken, bortsett fra patruljevirksomhet. Det ble kastet noen få bomber i området ved Zueskanalen idag morges. De gjorde liten skade og det var få. - Det er kommet melding om en britisk patrulje som har lagt for dagen det største vågemet og initiativ. På nattlige tøkter har den ødelagt 91 tyske og italienske fly på bakken. Det var utvalgte folk som dro av sted i lastbiler etter at det var blitt markert og parkerte bilene i utkorkele elveleide. Om dagen utspeilet de de flyplassene de ville angripe og gjorde nøyaktige notater om flyenes plassering og vaktholdet. Alle mann hadde bomber som var innstillet på å eksplodere på ganske kort tid. En kjempestor irlander smadret flyene med nevene da han ikke hadde flere bomber igjen. Han hadde kastet alle sine 11 bomber mot en hangar og deretter brukte han nevene og så løs viktige mekaniske deler av flyene og knuste instrumentene. Patruljen dro fra flyplass til flyplass langs hele Syrtbukta, og deretter delte den seg i to grupper. Den éne gruppen ble utsatt for angrep av stupbombefly og bilene og forrådene deres ble ødelagt. De marsjerte i 8 dager bare med vann som de kunne destilere fra sjøvann. Begge gruppene er nå kommet tilbake i god behold. De 91 ødelagte økseflyene er det beste vidnesbyrdet at denne dristige ekspedisjon var ylliykket.

U.S.A. Marinedepartementet i Washington opplyser at en amerikansk dekk er blitt torpedert og senket av en ubåt utenfor atlantikhavskysten. Et 11 manns besetningen ble reddet. - General Marshalls slagord: Vi må sikte på å føre krigen inn på fiendens området er blitt mottatt med begeistring over hele De Forente Stater. Som generalstabsjef er general Marshall Amerikas fremste militære mann. - På lignende måte har også den amerikanske marines første mann, admiral King, uttalt seg. Han erklarer at den amerikanske marine gjør i stand viktige sambandslinjer til sjøs og i luften, med henblikk på en kommende offensiv. - President Roosevelt har gitt ordre til at en reorganisering av den amerikanske hær skal foretas, for å muliggjøre et bedre samarbete mellom vennartene. Sjefen for den amerikanske krigsprodukjon, Donald Nelson, kom i går kveld med krav om at produksjonen skulle økes med 25 % til.

FRANKRIKE: I de siste 7 mnd. har det forekommet 230 tilfeller av sabotasjoner og overfall mot tyskere i Frankrike. Det er gjennomsnittlig mer enn et tilfelle om dagen. Dette ble opplyst i går kveld av Vichy-regjeringens innenriksminister i en erlæring til pressen, før han måtte innrømme at det var organisert en omfattende motstand i Frankrike.

Tsjekkoslovakia: Det sitter nå 90.000 joier i en dystre bohemiske festning Kerentzfeld. Protektoren for Bohmen og Mähren, Heydrich, har gitt ordre om at alle joier i hans protektorat skal deporteres til de fryktelige ungariske sellene i denne middelaldersborgen.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Det britiske flyvåpenet har i natt angrep mot Renault-fabrikken ute i Paris. De store fabrikke

arbeidere for tyskerne sto skapt fram i månelyset, og ble bombet med stor treffsikkerhet. Angrepsstyrken var ikke særlig stor og angrepet varte under 2 timer, men de gunstige forhold fikk til at alle bombene fallt på målet. En stor del av anlegget ligger på en øy i Seinen. Den britiske luftfartsminister Sir Archibald Sinclair, erklærte i Underhuset idag: Vi kan ikke uehinnret tillate at tyskerne produserer tanks, tankmotorer, flymotorer og lastebiler fordi produksjonen foregår i den okkuperte del av Frankrike. Renaultfabrikken i nærheten av Paris er beryktet for sitt samarbeid med fienden. Fra alle nattens tøkter, deriblant et angrep mot Emden, og minelegning i fintlig farvann, savnes bare to fly.

Den franske nasjonalrådet sendte ut følgende erklæring idag: Alle parisere som er kommet til London har samstemmig bekreftet at byens innbyggere ønsker at det britiske flyvåpen skal angripe fabrikker og anlegg i Paris-distriktet, som arbeider for tyskerne. Det er en kjensgjerning at denne oppfatning som deles av alle samfunnslag i Paris er mest framtrede hos arbeiderne og deres familiær, med andre ord dem som eventuelt vil være utsatt for den største fare, heter det i erklæringen.

I Underhuset idag ga Sir Archibald Sinclair disse opplysninger: Storbritania akter å gjennomført sin bombeoffensiv mot Tyskland i storst mulig utstrekning snarest mulig. Et stigende antall britiske fly opererer over frontene i Russland. Vi hjelper russene til å opprettholde den overlegenhet i luften som de nå har over hele fronten. De siste typen av Hurricane og Spitfirefly er så sterkt forbeiret at levirkeheten kan betraktes som nye flytyper. Amerikanerne sender nye typer av stupbombefly. En stupbombermaskin, som er Junker 87-flyet langt overlegen, vil snart stå til rådighet. De svære britiske bombefly, Sterling, Halifax og Manchester blir allerede bygget i en ny og sterkere utgave, kjent som Lancaster-flyet. De er de kraftigste bombefly i verden. Bomber av en størrelse som for et sitt ble ansett for å være ualmindelig, blir nå framstilt i store mengler. Det blir melit offisielt i London i kveld at den største troppekontingent fra Amerika som hittil er kommet til Storbritania, er gått i land i Nord-Irland.

RUSSLAND: I Staraja Russa gjør store tyske transportfly halsbrekkende landinger på den eneste flyplassen tyskerne har tilbake. De bringer forsterkninger, særlig av artilleri, til den omringede 16. armé. Det har lykkes russene å i nta sterke nye stillinger mellom den omringede 16. armé og de styrker som rykker til utsetning. I Leningradavsnittet er en tysk allskjermdivisjon fullstendig tilintetgjort, medier dagens russiske kommuniké, og det benekter en tysk påstand om at denne fallskjermdivisjon har slått tilbake 167 russiske angrep i løpet av 6 uker. Tapet av disse troppene som ville vært av særlig nytte under varoffensiven, viser den russiske offensivs virkning på Hitlers reserver. Andre tyske avdelinger på Leningradfronten har tapt 2.000 mann i de siste 48 timer. På sydfronten og på Krim fortsetter Timochenkos offensiv til tross for snolosningen. Italienske tropper har fått et nytt nederlag i Donetsområdet. Over hele fronten er det stor virksomhet i luften. Mandag ble 52 tyske fly ødelagt på bakken og 8 ble skutt ned i luften. Russene tapte 11 fly.

DET FJERNE ØSTEN: På Java har japanerne gjort ny framgang. I det nærlandske kommuniké fra Bandoeng idag, heter det at overalt hvor japanerne forsøker å rykke framover gjor de allierte styrker kraftig motstand. Det har allikevel lykkes fienden, på grunn av hans tallmessige overlegenhet å vinne en del seire, særlig i luften, medier kommunikéet. - Japanerne rettet i går et kraftig angrep mot flyplasser i nærheten av Bandoeng. Noen allierte fly ble satt i brann på bakken. 2 japanske maskiner ble skutt ned. Et tidligere forsok på å angripe Bandoeng ble hindret av allierte jagerfly som skjøt ned 5 fintlige fly og splittet de andre. Allierte bombefly tilføyet en japansk okkupert flyplass stor skade. - Et flåtekommuniké fra Washington i morges meldte at avielinger av den amerikanske stillehavsfleeten har ødelagt 16 japanske fly. Angrepet fant sted under operasjonen i nærbaten av Gilbertoya. 18 fintlige bombefly angrep i 2 bolger, men oppnådde

9 MARS 1942

Mappe 9
Ekspl. 169
Årg. 1942
O.V. Ph.
Jfr.

898

-2-
ikke et eneste treff. Et bombefly som forsøkte å lande på ~~landet~~ av et amerikansk hangarskip ble sprengt i luften under 100 meter fra skipet. De 16 japanske fly som ble sialagt, ble 6 skutt ned av en fører på et amerikansk jagerfly. 2 amerikanske jagerfly gikk tapt.

General MacArthur slår fra seg på Filippinene. Et amerikansk kommunikat melder at hans lille luftstyrke har gjort et angrep mot et fiendtlig skip nord for Batan. To store skip på 10.000 og 8.000 ton ble senket, og en rekke mindre fartøy ble også senket eller skadet.

LIBYA: Britisk artilleri har tvunget oksemaktenes forposter og patruljer til å trekke seg tilbake på flere steder, heter det i dagens britiske komunikat fra Kairo. Tidligere rettet en britisk kolonne et vellykket angrep mot fienten syd for Cagliari. Det britiske flyvåpenet fortsetter sine operasjoner for å støtte de britiske fram-skutte tropper. Aksens fly angrep i morges Alexandria og Zueskanal-området. Et egyptisk kommunikat melder at det ble gjort ubetydelig skade i Alexandria, men ingen skade i kanalområdet. Det var ingen tap av menneskeliv.

NORGE: De nazistiske myndighetene angrep på den norske kirke og skoler har mottatt en samlet norsk front. Etterhvert som enkelheter og dokumenter kommer fram, samler det seg til et mektig og gripende billede av vårt folkesandelige frihetskamp idag. - Så ble biskoppenes brev av 14. februar til Skancke sitert, men dette er gjengitt i vår avis for et par dage siden.

Quislings tvungne Ungdomstjeneste begynner nå å bli satt ut i livet. Den første melding vi har fått kommer fra Heimark, hvor 100 gutter i alderen fra 12 til 14 år er blitt innkalte. De skal ha uniformer og gjøre tjeneste 2 timer om gangen, 2 ganger om uken.

Samtidig går nye meldinger ut på at lærerfronten er urokkelig. Over 9.000 norske lærere som ifølge fororinningen av 5. februar 1942 ble tvangsinnskrevet i Norges Lærersamband, har sendt skriftlig utmeldelse til Sambandet, og meddelt at de ikke kan være med på en oppdragelse av ungdommen etter N.S. prinsipper.

N.S. har forsøkt å utdanne N.S.lærere som erstatning for dem som ikke går inn for nyorinningen, men har ikke hatt hell med seg. Ved oppdragelsen til landets lærerskoler høsten 41 ble det stilt elevene spørsmål om medlemskap av N.S. og sympati overfor Quislingbevegelsen. Til tross for det voldsomme presset, var det ikke mer enn en håndfull ungdommer som påberøpte seg medlemskap i partiet. Skolene måtte settes i gang med gode norske elever. Et nytt forsok på masseproduksjon av lærere tilhørende N.S. ble gjort ved nyttår, ifølge det ble satt i gang kurser på fra 3 til 6 mnd. for partimedlemmer. De slike lærerkurs er i gang for tiden, et på Hamar og et på Oslo. Det er Orvar Sæther som leder denne virksomheten.

LOKALT: - OPPROP TIL ALLE NORSKE FORELDRE: Biskoppenes og lærerne har gjort en modig og kraftig innsats for å verne det dyreste vi eier: den unges som skal bygge opp en lykkeligere verden enn den vi har formådd å skape, som skal ta kampen opp for de virkelige livsverdier, for sannhet, frihet, rett. - Nå er det foreldrene tur til å slå et slag for sine barn og protestere mot det uhorte overgrep som N.S.-tvangorganiseringen av ungdommen vil bety. Senlitt inn en protest med følgenie eller lignende orlyd: Jeg ønsker ikke at mine barn skal delta i N.S.U.F.s ungdomstjeneste, da de retningslinjer som er trukket opp for dette arbeide, strider mot min selvverdighet. - Tusenvis av slike brev vil vise at foreldrene står sammen med kirke og skole for å verne barna. - Protesten må i likhet med biskoppenes og lærernes nedskrives med navn og adresse og må postlegges fredag 6. mars eller de følgende dager i konvolutt adressert til: Minister Axel Stang, Departementet for Arbeidstjeneste og Hårett, Oslo. - Alle avisene besøpta ovenstående i sin helhet og spre det mest mulig. -

Med storstedelen av dagens opplag sender vi som bilag biskoppenes avskjedsskrivelse til Kirkedepartementet.

... VVV ...
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

6. MARS 1942.
MONTREAL.

RUSSLAND: Russene er nå i gang med to store offensjoner og et legeslagslag, nemlig ved Staraja Russa og ved Orel. Det er blitt meldt at den russiske generalen i Oredistrictet har forlangt at dette viktige jernbaneknutepunkt skal overgi seg, men tyskerne har avsluttet oppfordringen og et nytt tilintetgjorelseslag er derfor begynt. Det oppgis at Orel er så si omringet og at tyske divisjoner er last fast i byen. - Ved Staraja Russa, der den 16. tyske armé kjemper for livet nær russiske fort framme styrker, og det blir opplyst at tyskerne sender reservetropper fra de baltiske land. Russene gjør stort vakk store annihogg i lønn tyske arméen og en melding forteller at de hittil har gjort det av med 36.000 av de 90.000 mann som var ier fra begynnelsen. Den siste meldingen fra Leningrad går ut på at russene har brutt igjennom de tyske forsvarslinjer på to steder og at de utviler begge linjer. Denne utviklingen har vært atskillig engstelig i Finnland, blir det meldt. - På Krim har russiske marinesoldater brutt igjennom de tyske stillingene rundt Sebastopol og har inntatt et viktig høydepunkt. Russiske reserver står på klar tilkamp. Det blir meldt at russene i nærmeste framtid vil ha omlag 1 mil. kavalerister ferdig til kamp. De vil bli satt inn under snosmeltingen når det er mulig å drive mekanisert krig.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Etter det britiske luftangrepet natt til onsdag mot Renault-fabrikken, som ligger omlag like langt fra selve Paris som Holmenkollen ligger fra Oslo sentrum, brente det fremdeles på over 100 steder i går kveld.

En stor konvoy er kommet med amerikanske tropper til Nord-Irland, og en av de amerikanske avdelingene fikk i sin enkeltetlig velkomsttilsen i London. Særlig interesse vakte de såkalte "D"-vognene, som er de eneste kampvognene som brukes i den amerikanske hær. Sjefen for den amerikanske generalstab, general Marshall, kaller disse vognene Amerikas bidrag til den moderne krigsforsel.

I dag blir det opplyst i London at store mengder av Storbritanias nye flymotorer blir laget i veldige fabrikker under jorden. I over et år har man vært i feri med å ombygge grubeganger til moderne og fullt utstyrt fabrikker. Disse er usynlige fra luften og helt bombesikre. Flere av disse nye fabrikkene går allerede i full drift. - Den britiske hærledelse har satt i gang nye undersøkelser om effektiviteten av offiserer fra 45 år og oppover. Det gjelder alle graier like til oberstloeytnanter. Hensikten er å sikre at de britiske offiserer er i stand til å føre den fart og den påkjenning som modern krig fører med seg. Offiserer i felten, heter det i kunngjøringen, må være i besiddelse av særlig god helse. Den nye fororinningen for å gjøre hæren mer effektiv kommer en uke etter at Sir James Grieg ble utnevnt til krigsminister.

I Underhuset i dag ble det gitt en oversikt over den rolle som kvinnene spiller i britiske krigstiltak, og det ble opplyst at hittil er omlag 5 mil. kvinner blitt registrert. Fortsett fra kvinner i de forskjellige våpen er 35.000 kvinner hver uke blitt satt inn i arbeidet i krigsindustrien. Dette har bragt tallen på de kvinner som arbeier i våpenindustrien og andre viktige industrier opp i 1 1/2 mil. mer enn det var før krigen.

DET FJERNE ØSTEN: Kampene har nådd et kritisisk punkt i de to hovedslagene som nå pågår, nemlig på Java og i Burma. Til tross for den store overmakten har nederlendene på Java foretatt hårnakke motangrep. I et nærlandskommunikat melder det at japanerne har tatt en rekke steder og at Batavia er truet fra to sider. De allierte fly koncentrerer nå sine angrep mot japanske flyplasser, skip og transportfartoyer. Under de siste operasjonene er 10 japanske fly og antakelig 6 til delagtig til alvorlig skade. To britiske Hurricane gikk tapt. - I Burma har japanerne gått over elva Sittang i nærheten av utlopet og står nå omlag 100 km. fra Rangoon. Den britiske flystyrken retter ustanselige angrep fra lav høyde mot de japanske transportkolonner.

I dag er det kommet meldinger om at ukjente fly har utført flyangrep mot Marcus-oya, som er en japansk besidelse i nærheten av den amerikanske oya Wake. Japanerne innrommer at de led tap og at det ble gjort skade.

LIBYA: Dagens britiske kommuniké fra Kairo forteller hovedsakelig om trefninger mellom patruljer i Libya, men la til at britiske mobile kolonner har tvunget en del aksepatruljer til å trekke seg tilbake.

U.S.A. I Amerika ble en av verdens hurtigste destroyere "Atlantic Port" overlevert til marinene i New York i går. En amerikansk sakkyndig attalte. Verien vil snart få se oppsiktssvekkende resultater av den store skipsbyggeplan som noen sinne har vært satt i verk. Sjefen for det amerikanske direktoratet for krigsproduksjon, Mr. Donald Nelson, har innført konkurransen mellom de forskjellige industrielle anlegg. Det blir gitt premier både til fabrikkleidelsen og til arbeiderne for de beste resultater. På denne måte vil hvert eneste firma og hver eneste arbeider bli personlig interessert i resultatet av sitt arbeide, og som "Times" skriver idag, viser det like ens at en ny års er blitt blåst inn i de amerikanske krigstidskriftene.

Den danske sendemann i London, grev Reventlov, er blitt utnevnt til resresident for den frie danske bevegelse i Storbritannia.

NORGE: Programmet i dag begynte med gjengivelse av hele et brev som biskoppene sendte til Kirkedepartementet den 24. februar. - Dette brev sendte vi ut som spesielt bilag sammen med avisene i går.

I forbindelse med dette har kirke- og skolestyret i London henstillet til alle prester utenfor Norge, at der vel gjestjenester forstkommede soning blir best for kirke- og skolefronten i vårt feireland. Alle nordmenn som har hove til det vil delta i gjestjenesten i nærmeste norske kirke. Mandag samles i kirke med alle sine landsmenn i takknemlighet mot skolen og kirkens menn, og med løfte om at alt de kan gjøre skal bli gjort for å skaffe barna, hjemmene, skolen og kirken friheten igjen. -

I tilleggsprogrammet i dag gjengå man Domprost Fjellbus tale til menigheten søndag den 1. februar.

... VVV ...
Følgende dikt er av Prins Wilhelm skjenket til Norgeshjelpen og ble foredratt av forfatteren vel den statlige Norgesfesten i Stadshuset i Oslo den 7. februar 1942.

TIL NORGE AV PRINS WILHELM.

Skumma dagar, mørka kvällar,
övissheten, kall och hård,
ruvar över dina fjäller,
över bygd och gård.

Lårig har en prövning pina,
trückt som nu din hjässas rund,
lårig bjöds dig och dina
förligare stund.

Ta sveder ofärdsbrannen,
ta många fylkens rad,
ta dess eld fortär ej anden
från Aulestad.

Jagen sätter ryggar välver,
nskje på en molnsvept pynt
antar sagans Tambar-skälver
och en ny Per Gynt.

Mellan vänner härdnar bandet.
Tag vår hälsing med Er hem:
"Ja, vi elsker dette landet
"som det stiger frem."

... VVV ...

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

RUSSLAND: Russene utnytter nå gjenerobringen av byen Juchnow, som ligger omkring 80 km sørøst for Viazma. Voldsomme kamper er i gang på begge sider av Moskva-Smolensk veien. Området ved Juchnow var blitt omstøttet til en 15 km lang forsvarssone med blockhus, minefelter og befestede landsbyer. På krysset og tvers i selve byen var det et nettverk av artilleristillinger og maskingeværredder. Russene trengte seg gjennom dette omhyggelig utarbeide forsvarssystem og det førte til et voldsomt slag som varte i flere dager. Tyskerne måtte til slutt ut fra Juchnow. Ved tapet av denne byen er den tyske kilden sydost for Moskva blitt betydelig mindre. I nord angriper garnisonen i Leningrad de siste beleirerne med staselig storke kraft. Det går en ustanselig trafikk over isten på Ladoga-sjøen og det er lagt en midlertidig jernbane. Men trafikken går ikke bare en vei. Leningrads forsværere får forsyninger og byens store ammunisjonsfabrikker sender tilbake våpen til de russiske styrker utenfor byen. Tyskerne har gjort et nytt forsok på å komme sin 16. armé til unisetning, men er blitt irevet tilbake etter svært tap. - Russene har bombet en av de få flyplasser som den 16. armé har igjen og har ødelagt mange fly på bakken. - Ved Orel, halvveis mellom Moskva og Charkow, hamrer russene los på tyske styrker fra tre sider, og tyskerne gjør hva de kan for ikke å bli fullstendig omringet. - En britisk konvoy til er natt fram til en russisk havn i Nord-Russland. Den bragte fly og kanoner og dessuten medisinske forsyninger. - Ifølge meldinger fra New York holder tyskerne på med å overta det kareliske ness fra finnene for å kunne sette i gang en offensiv mot Leningrad nordfra, til våren. Finnene har nektet å gå til en slik offensiv, både fordi de ikke har soldater nok og av politiske grunner. Det heter videre i disse meldingene at finske tropper i stelet skal overta de vanskelige strønnete områder de tyske stillinger i 8 måneder har hamret los på det russiske forsvar uten resultat. Hittil er disse meldingene fra New York ikke blitt bekrefet fra annet hold.

DET FJERNE ØSTEN: Det blir meldt fra Rangoon at i Burma er stillingen uforankret, men den er fremdeles alvorlig etter at japanerne gikk over Sittang-elva. - Slaget om Java raser nå over storsteelen av hele øya. Reuters korrespondent i Bandoeng telegraferer at nesten hele det vestlige Java nå er på japanernes hender. Et hollandsk kommuniké, som ble kringkastet fra Bandoengs radiostasjon i ettermiddag, melder at Batavia er blitt evakuert, og at enkelte steder på øst Java er okkupert av japanerne. Japanerne har fullstendig herredomme i luften og retter ustanselig bombeangrep mot øya, mens de hollandske og allierte tropper kjemper tappert videre. -

Japanernes aktivitet på Filippinene har avtatt sterkt i det siste døgn. Dagens kommuniké fra Washington melder at det er mulig at japanernes planer om å gå til angrep i gjen er blitt stanset av amerikanernes vellykkede luftangrep mot japanske fly i Suwach-bukta. (?) Som kjent ble 3 store transportskip som var fulllastet med tropper senket under dette angrepet og tusenvis av japanske soldater skal være gått ned.

LIBYA: Dagens britiske kommuniké fra Libya sier at det er ingen ting av viktighet å melde fra fronten der. I går var det sterkt regn som hindret operasjonene.

ENGLAND: Et medlem av den britiske regjering, Oliver Littleton, har i dag gitt opplysninger om Storbritannias stilling til midtosten. Littleton var regjeringens særlige representant i midtosten og er nå vennt tilbake til Storbritannia for å overta stillingen som produksjonsminister. Han sier at Storbritannias produksjon blir tryggere og bedre dag for dag. - Når oppstillingen er ferdig vil man sannsynligvis finne at mengden av den ammunisjon som ble tatt fra øksemaktene i Barlia når opp til mellom 100.000 og 200.000 tonn. Tysskerné er også blitt nødt til å trekke tilbake en helt luftarmada til forsvar av forsyningsskip og tropper til den libyske front. - Littleton berørte også spørsmålet om forsyninger til Russland, og sa i den forbindelse at hovedjernbanen gjennom Persia som bringer forsyninger til russene har øket til et tredobbelte i det siste, og det fortsetter å øke.

Göteborgs Handels och Sjöfartstidning skriver: Det er ikke anlegg for servilitet. Det er sin kjærlighet til Norge alvorlig. Nordmennene tar sin kristendom helt alvorlig. De er i sitt vidunderlig vekre men farrige land vokset sammen til en kompakt familie. I sine dager og fjorder har disse menn lært å stå på sin egen kraft. De har vært til å se den i bynene. Den trossige kraft fra sagatidens folk lever ennå her. Nå forsøker man å ta fra folket iets ledere og regner kanskje med at den menige mann skal bli meiggjørlig når lederne er borte. Men de tar feil. Nordmennene har meget liten likhet med sauefløkker. De er vant til å styre seg selv. I et fribarent folk som det norske, kan nesten hver mann stå fram å trekke på seg lederkappe. De som forsøker å slavebinde det norske folk, forstår ikke at kjærligheten til Norge ligger latent og slår ut i lys lue når Norge og iets menn blir angrepet. De forstår ikke at deres gulstro ønsker til en levende makt i samme øyeblikk, så den blir forfulgt. På hvilken måte kampen vil ende burde være åpenbart for alle og en hver. Den kraft kan alltid vinne som utfører anslagster som senere er veldig til å ofre sitt liv. De som nå blir drept og de som blir forfulgt betaler prisen for et nytt og fritt Norge, det som reiser seg fra tidenes provelse. Hele det norske folk samler seg bak dem som går i spissen i denne kamp. Det er noe vidunderlig ved det norske folk i denne tiden. Uten tegn til vakting har det tatt opp kampen for det som er (og) delt og hellig i folket og det enkelte menneskes liv. I sammenbitt alvær og uten faktisk kjemper det for frihet og rett. Det er hele det norske folk som nå skriver Norges heltesaga.

NORGE: Fra Trondheim melder at det den 18. februar kom til alvorlige demonstrasjoner i Verdensteateret, da en film fra "statsakten" på Akerhus ble fremvist. Den beryktede politifullmekting Linheim var mott fram med en stor politistyrke og politifullmektingen avfyrt flere revolverskudd i taket over publikum. Demonstrasjonen - Etterpå samlet det seg folk utenfor som sang kongesangen og ropte "Leve kongen".

Reichborr Kjennicul har oppnevnt dommer Selmer til president for Idrettstinget. Nazipressen forteller at han er en kjent iiretsmann og iiretsadministrator, men han er praktisk talt fremmed for norske iiretsmenn. Innedenfor enkelte klubber er han kjent som en streber, som i sin til gjorde seg mislikt over alt hvor han heldte seg inn. Där man har måttet velge en slik type, viser det hvor umulig det er for nazistene å få med seg noen virkelig administrator.

POLEN: Tyskerne har henrettet 100 polske gisler i Warsjava fordi en gestappoagent er blitt drept, ble det meldt i går. De plakater som var utdelt av guvernementet i Warsjava og ga melding om dette massemordet, ville ikke den polske befolkning få utlevert sine matrasjoner. Denne tyske noddingsdåd blir forlønt av hele den frie verden. Man ser det også som et tegn på at tyskerne skjønner at de ikke kommer noen vei med polakkene. - Bortimot 2.000 polakker er blitt henrettet hver måned, men dette er den første offentlige bekrefte av massemord. Truslen om å sulde ut den polske hovedstad betyr at alle andre midlertid til å knekke den polske motstand har slått feil. - I London minner man om Stalins dagsordre på 24. års dagen for den røde armé, der han sa: "Jo flere nederlag vi finner, desto mer desperat vil han bli."

LOKALT: I går fremkom rektor Lødrup i avisene med en henstilling til lærerne om å tilbakekalle sin utmeldelse av Norsk Lærersamband. Dette må ikke få lov til å innvirke på den aksjon som er satt i gang av og blandt foreldre. Lærerne står fast, de kjänner nemlig rektor Lødrup og hans trang til alt til å komme i forgrunnen. Han spilte en viss helterolle i forsvaret av rektor Brynildsen frigitt etter noen dages fengsling, et arbeide som han karakteristisk nok beregnet seg honorar for. Blandt lærerne har han ingen autoritet.

Vi sjør oppmerksom på følgende angivere ved AKER ELEKTRISITETSVERK: Ingenior Chr. BROCHMANN, sekretær frk. STORM ERIKSEN, assistent Ragnar HALDEN. Kontrollør J. GUTTEBERG,

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

London - NYTT
8. mars 1942

RUSSLAND: Tyskerne innrommer nå at den 16. armé er i fare etter tilfelle å ha benektet det på den mest hårdnakkele måte. De tyske tap i døde sårede og fanger ved Staraja Russa blir regnet til 100.000 mann, og dessuten enorme tap av materiell. Ved gjenerobringen av Juchnow og Dorogobush står nå den røde hær etter framstøt mot Hitlers kile i stillinger som behersker Napoleons vei mellom Viazma og Smolensk. Russisk artilleri bombarderer allerede Viazma. Hvis general Tsjukow kan drive sin kile ennå dypere inn i hæren, vil tyskerne bli tvunget til å trekke seg tilbake fra Smolensk. Hitler vil ha tapt alle de stillinger han trenste for våroffensiven mot Moskva, og for å holde dem må han bruke opp de reserver han hadde tenkt å spare til den nye offensiv. I løpet av den siste måneden har de russiske arméer på Smolenskfronten drept mist 40.000 tyskere og har gjenerobret 265 bebodde strok. Lenger sør er Orel sterkt truet og i dag blir det meldt at russerne bombarderer en viktig by som man tror er Charkow. Det foregår vollsomme kamper med hårdnakket motstand fra de blantde tyske og russiske styrker mot russernes angrep på Kertch-halvøya og foran Sebastopol. Die Luftwaffes tap øker for hver dag. Det blir meldt offisielt fra Moskva at 79 tyske fly ble skutt ned torsdag og 24 ble ødelagt på bakken. Russenes tap beløp set til 14 fly.

DET FJERNE ØSTEN: I Burma har en britisk tankstyrke påført japanerne svære tap i nærheten av Pegu omkring 70 km. nordøst for Rangoon. De harit pressede britiske styrker i Burma er blitt forsterket av tropper som opprinnelig var bestemt for Malaya, og de har vært i stand til å foreta motangrep og sinket den japanske framrykning. Ifølge meldinger fra Tokio har kinesiske styrker gått til angrep mot japanerne i nord-Burma. På Java har japanerne landsatt forsterkninger i stort antall og har oversvømmet det meste av det vestlige Java. Batavia er blitt okkupert av japanerne, som i løpet av de 2 siste døgn har foretatt vollsomme bombardement Bandoeng, hollenderenes hovedkvarter. Det blir meldt i ettermiddag at japanerne har trenst gjennom forsvarslinjene nord for Bandoeng, og situasjonen på Java er nå kritisk. En stor amerikansk konvoy med forsterkninger er på vei mot kampsonen i det sydvestlige Stillehav. - Det britiske kommunikat fra militærtjensten i dag melder at frie franske styrker har erobret to av aksessmaktene stillinger. Den ene aksessposten er langt inn i Libya omkring 700 km. sydvest for Tripolis, og runt regnet halvveis mellom Syrtebykta og det frie franske territorium Tsjarn. (?)

Vår diplomatiske korrespondent skriver idag at den nye egyptiske statsminister Nahed Pasja har tatt energiske forholdsregler mot 5. kolonnevirksomhet i Egypt og at arabiske førere har hatt mite for å utarbeide et system for gjensidig forsvar mot truslen fra aksessmaktene.

Hitler innser at Zueskanalen er nøkken til å få oppfylldt de erobringene i østen som aldri har vært hengt borte fra hans bevissthet, og nettopp nå er det mange grunner for at hans synne skulle være rettet øst og sørøstover. - Ifølge britiske og amerikanske sakkyndige som er venit tilbake fra Russland har de russiske arméers velvarende aktivitet i vinter kostet Hitler 1.400.000 ton olje om måneden. Selv med de reserver han har i øjen må han være meget urolig for hvorledes han skal få forsyninger. Det militærtjensten, fra Kaukasus til den Persiske Bukt er blant de største oljeproduserende områder i verden, så vil han nok hvis han kan leze hånd på en del av den.

Storbritannias mobilisering for totalitær krig blir enni strengere gjennomfort. Ifølge mobiliseringsplanen for arbeidere i tilfelle av invasjon, kan alle sivile bli innkalt uten varsel, for å utføre nødvendig arbeid.

Motskalk Petains representant i Paris, le Brion, har vekket det offisielle Berlins vrede ved offisielt å fastslå at på grunn av det britiske flyvåpens angrep mot Renaults tankfabrikker i nærheten av Paris, er 30.000 mann blitt arbeidsløse. - Tysklands sinne har funnet utslag i en typisk naziutflukt. Berlin er nå travelt i ferd med å lage en historie om et stort angrep mot et viktig mål i Storbritannia. Det er helt rett at det ble kastet bomber over Storbritannia forleden natt, men alle sammen falt i en landområdet i nærheten av en landsby, og det neste vi får høre fra Tyskland er vel at briterne har kastet bomber mot et hospital på Galihøggen.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

11 MHTS
901

LONDON-- NYTT.
10. mars 1942.

Nr. 173.

Nr. 172.

LONDON - NYTT.
9. mars 1942.

2. ang.

RUSSLAND: På den russiske fronten er det 7 byer som nå står i forsvar. Rernt fra nord til sør er det Staraja Russa, Rshew, Viazma, Orel, Kursk, Charkow og Dnjepropetrov. Samtidig som tiispunktet for Hitlers våroffensiv nærmer seg, blir den russiske offensiven stadig sterke. Stalin sørger for at Hitler mister så mange mann og byer og så mye krigsmateriell som bare mulig. Meldingene fra disse 7 byer viser hvor kraftig de russiske angrepene er. Russerne sluttet ringen tettere og tettere omkring Staraja Russa, og tysk kringkasting innrømmet i går kveld motvillig at en del av den 16. armé er blitt omringet. En tysk frontkorrespondent uttaler: Situasjonen er blitt så alværlig og truende at man har brukt fram forsterkninger i all hast for å stabilisere fronten for enhver pris. Rshew og Viazma, disse to byene midtveis mellom Smolensk og Moskva er de to støttepunkteridet tyske forsvarsverk, etter Hitlers framstøt østenfor Smolensk. Viazma blir nå bombardert av russiske artilleri, mens den røde armé presser på vestover i helene på den 260. og 263. infanteridivisjon og restene av den 131. divisjon. Russerne truer her med å avskjæret et området på omlag 25.000 kv.km. som er okkupert av tyskerne. Orel og Kursk, Nordøst for begge disse byene innrømmer tyskerne at russerne har trøngt igjennom linjene deres på to steder. Charkow og Dnjepropetrovsk. Russernes trussel mot begge disse to byene øker stadig. Fra Charkow blir det meldt at byen blir beskyttet av russisk artilleri, mens marskalk Timochenko nærmer seg byen Dnjepropetrovsk. På Krimhalvøya raser det voldsmalte kamper og tyskerne er her på defensiven.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Britiske bombefly angrep i natt den tyske marinestasjon ved St. Nazair i det okkuperte Frankrike. Et britisk fly savnede og skutt ned over Storbritannia i natt. Det blir ikke meldt om noen annen aktivitet i luften.

DET FJERNE ØSTEN: Fra Burma blir det meldt at japanerne nå sender en mengde tropper til framstøtet sitt nordøst for Pegu, som er de siste støttepunkter før de kommer til Rangoon. Det er ikke kommet noe nytt fra Java siden den dramatiske meldingen der det het: Japanske tropper har angrepet Bandoeng og har brutt gjennom den første forsvarslinje. Vi må nå avslutte. Lenge leve vår Dronning. Farvel til bedre tider kommer. - En liten japansk styrke har gått i land på øya Mindoro, sør for Luzon i Filipinene. Mesterskapskretser i Washington betegnet igår general Mc.Arthurs glimrende motstand som et militært mirakel. De framhevet at japanerne hadde tilgang til mange soldater, men likevel hadde de ingen gang greid å bringe opp en overveldende styrke at de kunne bryte amerikanernes motstand. Den australske utenriksminister uttalte i Sidney idag: Det er nå foretatt omfattende forandringer i de allierte styrker som skal settes inn mot japanerne. Den gamle framgangsmåten med å trekke seg tilbake til stadig nye forsvarslinjer, kan ikke gjelde lenger, sa han.

Øya Madagaskar som ligger nær de viktige allierte sjøruter oven det indiske hav, er nå framme i nyhetene. Ifølge en melding fra Kairo er en japansk flåte og fly-delegasjon kommet til Madagaskar for å inspirere baser som kan bli brukt til angrep mot britiske og amerikanske skip på vei til midtosten og det fjerne østen. - Denne meldingen som ikke er offisiell, sier videre at Vichy er i ferd med å gi etter for japanske krav angående Madagaskar, slik som de gjorde det med Indokina. Det er også blitt antydet at Hitler kan ha øvet press på Japan og Vichy for å få dem til å slå til fra Madagaskar, samtidig med en tysk offensiv i midtosten.

LIBYA: Britisk artilleri og britiske mobile kolonner har vært i kontakt med avdelinger av aksestyrker, heter det i dagens kommuniké fra Kairo. Over de franskutte områdene har det vært en del luftslag etter at akseflyene har vist øket aktivitet.

DANMARK: Den danske minister i London, grev Reventlov, og legasjonsråd Gustav Rasmussen, har sluttet seg til den frie danske bevegelse. Det danske utenriksdepartement, som handler under tysk påtrykk har kunngjort at disse to diplomater vil bli utstøtt av den danske siviltjeneste.

... VVV ...

DE VESTEUROPEISKE FRONT: Britiske bombefly rettet i natt et angrep mot Esseng og andre tyske industriområder i Ruhr. Andre fly angrep do kene i Ostende og Le Havre foruten tyske flyplasser i Nederland og Nord-Frankrike. 8 britiske fly savnes etter nattens operasjoner. Angrepet mot Ruhr begynte i går ettermiddag noen timer etter operasjonene mot bilfabrikene i Poissy, 15 km. utenfor Paris. Disse fabrikker produserer også en mengde lastebiler for tyskerne, og her repareres også tyske tanks, flymotorer og annet materiell som blir brukt på den russiske front. Angrepet ble utført fra lav høyde og været var perfekt. De britiske flyene så mange franske som viptet til dem da de styrket nedover for å angripe. Mens disse britiske flyene var over Poissy angrep en annen bombestyrke med sterke jereskerte kraftstasjonen i Comines, i jernbaneknutepunktet ved Abville. "Times" kommenterer i dag britiske flyangrepene mot de franske fabrikene som arbeiller for Tyskland: Det er en plikt overfor oss selv og våre allierte å ramme all produksjon som kommer Tyskland til gode, og vi skal fortsette med slike angrep. De franskmenn som har lett seg nære av marskalk Petains ulogiiske beformelse tvivler handlingen, vil gjøre klok i å huske på tre ting: For det første har vi gitt tydelig varsel om vår hensikt. For det annet ga tyskerne i Paris ingen flyalarm, og for det tredje ble en ny rekke gisler henrettet dikkurat på det tidspunkt tyskerne forlot briternes grusomhet.

Tyskerenes virksomhet over England i natt innskrenket seg vesentlig til øer østkysten, hvor det ble gjort ubetydelig skade. Det var noen få ofre. Et tysk bombefly ble tilintetgjort.

DET FJERNE ØSTEN: Stillingen ved Rangoon er kritisk, og alle anlegg som kan tenkes å være til beste for japanerne blir sprengt i luften. Den japanske overkommandoen har påstatt å ha erobret Rangoon, mens det fremstiles som vært mulig å få forbindelse med byen.

En kjent offiser, generalлейтант Alexander, er blitt utnevnt til sjef for britiske styrker i Burma. Kampene på Java fortsetter. Det blir mulig at flåtestasjonen Sourabaya er på japernes hender.

En del av den holenderske administrasjonen er kommet til Australie fra Java. Australiske bombefly har entreppt en japansk invasionsflåte utenfor Ny Guinea.

RUSSLAND: Det er kommet meldinger om at kampene fortsetter på alle fronter fra Lenigrad til Krim. Russerne truer i stigende høyre grad tyskerne, befestede stillinger ved Staraja Russa, Rshew, Viazma, Orel, Kursk og Taganrog. Alle disse stedene er nå i fare for å bli inntatt og øvskaret. Russerne hevder at bare på Leninfronten er 6.000 tyskere blitt drept i de siste få dager og svært mange forråd er blitt erobret. Tyskerne prøver å endles vel i lufttransport og skaffe forsterkninger til den 16. armé, som er nesten helt inntatt ved Staraja Russa. De russiske fly har gjort innhogg i denne vanskelige transportnatten og general Tsjukow har slatt tilbake alle tyske motangrep. På Kalininfronten, nord for Moskva, har det vært fornyet virksomhet og russerne opplyser at de har erobret et område til bort på midtfronten når man tutten by av strategisk betydning. Minst 1.600 tyskere ble drept. - I syd fortsetter marskalk Timochenko framstøtet mot Charkow og i retning av Dnjepropetrovsk. Moskva hevder at brukt i gjennom de tyske linjer på to steder. - Den russiske virksomhet i luften har vært nærmest spent langs hele fronten. På 24 timer ødelag russiske fly på midtfronten 70 lastebiler fulle av tropper og tilintetgjort 2 tyske bataljoner. Bare på Krim drepte russiske fly forrige uke omkring 1.300 tyskere. Fredag og lørdag skjøt den russiske luftstyrken ned 74 tyske fly. 6 russiske maskiner ble tapt.

LIBYA: Dagens britiske kommuniké fra Kairo omtaler bare patruljeverksamhet. - Aksens flyangrep mot Malta fortsatte i hele går, etter en natt med 9 flyklammer. - Britiske fly angrep natt til fredag havnen i Benghazi og Tripolis. Et italiensk skip ble sprengt i luften på havnen i Benghazi.

Daily Telegraphs korrespondent betegner den allierte hær i Libya som den mest kosmopolitiske i verden. Man kan her se uniformer fra et dusin land, arabiske legionærer blander seg med frivillige fra nesten alle de okkuperte land i Europa.

HELLAS: En overenskenst er blitt undertegnet i London mellom Storbritannia og Hellas som var ut på å bygge opp græske strikskretter som samarbeiller med de allierte. Nye græske flåteeenheter vil snart komme i tjeneste og for-

Nr. 173.

-2-
masjoner av den greske hær blir reorganisert i midtosten. Overenskomsten omfatter også forsyningen av krigsmateriell fra Storbritannia til Hellas, og bekreftet de to landene beslutningen om å kjempe sammen til seieren er vunnet.

TYSKLAND: En katolsk biskop i Tyskland har igjen tatt til gjennomle mesteres overgrep. I et hyrdebrev som ble lest i alle katolske kirker i Berlin i går, retter biskoppen en kraftig protest mot gestapoens overgrep ved å revisjonere en katolsk kirke og et ungdomsberørge i St. Hedvigsdistriktet i Berlin. Disse ciendommer ble tatt i henhold til en forordning som går ut på at eiendom tilhørende personer som er fientlig overfor staten kan konfiskeres. Ingen som noen gang har hatt befatning med disse institusjoner er blitt funnet skyldig i fientlig handling, heter det i hyrdebrevet. Vi vet at krigen krever disciplin av alle tyskere, men kirkens fiender såken det eng slig etter det andre. - Vatikanets radio svarer nylig i en kringkasting til Tyskland, at lederne for den tysk-katolske kirke skulle uddyde Gud og forsvere troen, selv om det betyr oppofrelse av livet.

ISLAND: Norsk Telegrambyrås korrespondent i Reykjavik telegraferer at man også i Island følger den norske kirkes kamp mot undertrykkerne med sympati. Islands biskop ga i går uttrykk for et ønske om at alle islandske geistelige i sin alminnelige kirkebønn neste søndag vil i neslutte en bønn for den norske kirke.

NORGE: I en tale i Skien har Terbovens ministerpresident forsøkt å redesjøre for sitt forhold til den norske kirke. Han var uforsiktig nok til å si at Nasjonal Samling er en politisk og ikke en religiøs bevegelse. Det var denne politiske bevegelsen som overtok høyressen i Nidre Domkirke søndag 1. februar og plantet sine egne politiske symboler i koret. Ministerpresidenten sa at dette var hans politiske bevegelses soleklare rett, og han karakteriserte Blæssing Dahls blasphemiske forherligelse av den politiske forbryterbandes fører, som helt upolitisk. Det var benyttet overgrep mot kirken. Det er biskoppene som har gjort feil, og det er Arne Fjellbu som preker politikk. Quisling og hans band må nå selv ta opp kampen mot biskoppene og deres feller. Quisling utvikler seg mer og mer i blottet for sammenheng og mening. Han har utfordret de sterkeste instinkter i det norske folk, og han må bære denne byrden helt fram til muren.

Det har i den senere tid foregått atskillige jødeforfolgelser i Norge. Forretninger er fratatt jødiske eiere og livet er gjort mer og mer uutholdelig for dem. Disse tiltak har vakt uro innen religiøse nazikretsene i Norge, melder Dagens Nyheter i Stockholm. Quislingpræstens overhode. Forretning har i en anledning meddelt at kirkens stilling til jødeproblemet kan sammenfattes slik: Kirken kommer ikke til å ta noe initiativ til restriktions tiltak mot jødene. Med staten mener han fienden og forfedernes administrasjon i Norge.

SS und Polizeigericht Nord har som bekjent fullbyrdet 5 døisdommer i Trondheim. Det gjaldt Olav Sverre Benjaminsen, David Wolfson, Ulf Isaksen, David Isaksen og Abel Bernstein, alle jøder. De ble lømt for propagandaflytter på norsk. - David Isaksen var i 40 års alderen, var gift og hadde ikke barn. Han var ansatt i forretningen, og det samme var David Wolfson. Han var 1-2 år og ugift. Abel Bernstein som tidligere bodde i Fredrikstad var i Svolvær. Benjaminsen var vaktmester i Trondheim. Disse menns minne skal leve sammen med andre norske martyrer navn.

De døisdommer som er referert ovenfor gir et varsel om at man må vise den største forsiktighet med avisene. - Nevn herfor alri navn og prøv ikke å finne ut hvem det er som står bak forsendelsen. Alle som får LONDON-NYTT får den i posten og kan selvsagt ikke forhindre at den kommer. (red.)

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 174.

12 MARS 1942

Arg. 1942
Ph.

DEN VESTEUROPSKE FRONT: Britiske bombefly angrep i natt Esses og andre industribyer i Ruhrdistriktet. Sir Archibald Sinclair sa for et par dager siden at bombingen på vestfronten ville bli stadi kraftigere etterhvert som været beiret set. I denne uken har britiske fly utført følgende angrep: Søndag ettermiddag, fabrikken for lastebiler i Pissé 15 km. utenfor Paris bombet. Kraftstasjonen ved Comines i nærheten av Abbeville angrepet. Søndag natt: Kraftige angrep mot Krupp-fabrikkene i Essen. I går ettermiddag den elektriske kraftstasjonen og industribygningene ved Masengard i Nordfrankrike angrepet. I natt et nytt kraftig angrep mot Ruhr.

MIDDELHAVET: Under et britisk flyangrep mot en fientlig konvoy i Middelhavet i går ble en italiensk krysser, en destroyer og et handelsskip satt i brann og et tysk bombefly skutt ned.

LIBYA: Viktigste nytt fra Libya i dag er meldingen om australske flygere i amerikanske Kittyhawk-fly som angrep en stor avdeling av tyske og italienske fly. Splittet løp opp og skjøt ned 9 av dem, uten at de selv led noe tap. - Det britiske kommanuké fra Kairo i dag melder at virksomheten til landet har vært begrenset til patruljering.

I Luftkamper over Malta er 3 tyske fly skutt ned, mens 5 andre også sannsynligvis ble ødelagt. Mange andre ble skadet. Ikke et britisk fly gikk tapt.

RUSSLAND: Meldingene i dag tyder på at sovjetstyrkene rykker fram sørpå, før de venter at Hitler vil gjøre et framstøt mot Kaukasusområdet til våren. - Kraftige russiske angrep er blitt satt i gang mellom Charkow og Taganrog. - De tyske sambandslinjene mellom disse to viktige steder er allerede øvskåret, og det samme er tilfelle med noen av de linjer som forbinder den tyske armé med forsvarsbasen i Donetsbasen. - På Krimhalvøya har russerne gjenerobret en sterkt befestet tysk stilling, 3.000 tyskere har fallt i en kamp med russiske marinesoldater. Et russisk skip gikk inn i en havn på Krim om natten og bombarderte tyske stillinger. Flere skip i havna ble senket. - Ved Orel hamrer russerne løs på tre kraftige stillinger i det tyske forsvarer runt byen. - På mittfronten gjør russerne alt de kan for å snøre sammen den sirkel som er laget rundt de tyske framskutte stillinger ved Viazma og Orel. - Tysk kringkasting har nå enkelig innrommet at russerne har inntatt byen Juchnow. Det heter i meldingen at det bare dreier seg om en utjevning av linjen, men sannheten er at Juchnow er en av de sterkeste stillingene som dekker byen Viazma. Ved Staraja Russa angriper russerne i flanken på en styrke som forsøker å komme den omringede 16. armé til unisetning. Etter den siste russiske seieren ved Leningrad kommer det stadig større forretninger fram til byen. De russiske marinestyrker i Østersjøen samarbeider med forsvarerne av Leningrad og batteriene ved Kronstad bombarderer de tyske stillinger. På en uke har det røde flyvåpen tilintetgjort 443 tyske fly, mens de selv har mistet 75.

BURMA: Britiske styrker har trukket seg tilbake fra Rangoon etter å ha ødelagt alle anlegg av verdi for japanerne. Japanerne gjorde i dag en tredje lønligang på Ny Guinea og bombet hovedstaden Port Moresby for 10. gang.

Idag er det meldt at flere store amerikanske konvoyer er kommet til Australia. I den uken som endte sist fredag har amerikanske unervannsbåter i Stillehavet senket 2 japanske krigsskip og satt 4 andre ut av funksjon. De japanske skipene som ble senket var en destroyer og en stor tankbåt som tilhørte marinen. De skipene som ble satt ut av funksjon var et hangarskip og 3 krysere. Ingen av disse skipene er tiliggere meldt i noe kommanuké. - Samtidig som den amerikanske marine har vunnet lisserne i Stillehavet, har foranringer i leidelsen gitt et vink om at man hurtigere kan vente seg offensive operasjoner fra amerikansk side på alle frontene. Øverstkommanderende for den amerikanske flåte, Admiral King, har fått ny fullmakt til å handle på eget ansvar. Admiral King ga nylig et vink om hva hans politikk vil gå ut på, da han understreket nøvenigheten av angrep. Admiral Stark som hittil har vært sjef for flåteoperasjonene

Nr. 173. -2-
masjoner av den greske hær blir reorganisert i midtosten. Overenskomsten omfatter også forsyningen av krigsmateriell fra Storbritannia til Hellas, og bekrefter de to landes beslutning om å kjempe sammen til seieren er vunnet.

TYSKLAND: En katolsk biskop i Tyskland har igjen tatt til gjennomle mottakspas overgrep. I et hyrdebrev som ble lest i alle katolske kirker i Berlin i går, retter biskopen en kraftig protest mot gestapos overgrep ved å rekvisjonere en katolsk kirke og et ungdomshverberge i St. Hedvigsdistriktet i Berlin. Disse eiendommene ble tatt i henhold til en forordning som går ut på at eiendom tilhørende personer som er fientlig overfor staten kan konfiskeres. Ingen som noen gang har hatt befatning med disse institusjoner er blitt funnet skyldig i fientlig handling, heter det i hyrdebrevet. Vi vet at krigens krever disciplin av alle tyskere, men kirkens fiender så lenge det end slags etter det andre. - Vatikanets radio svarer nylig i en kringkasting til Tyskland, at lederne for den tysk-katolske kirke skulle udlyde Gud og forsøre troen, selv om det betyr oppofrelse av livet.

ISLAND: Norsk Telegrambyrås korrespondent i Reykjavik telegraferer at man også i Island følger den norske kirkes kamp mot undertrykkerne med sympati. Islands biskop ga i går uttrykk for et ønske om at alle islandske geistelige i sin alminnelige kirkebønn neste søndag vil i neslutte en bønn for den norske kirke.

NORGE: I en tale i Skien har Terbovens ministerpresident forsøkt å redgjøre for sitt forhold til den norske kirke. Han var uforsiktig nok til å si at Nasjonal Samling er en politisk og ikke en religiøs bevegelse. Det var denne politiske bevegelsen som overtok høyressen i Nidarosdomkirke søndag 1. februar og plantet sine egne politiske symboler i koret. Ministerpresidenten sa at dette var hans politiske bevegelses spesielle rett, og han karakteriserte Bleissing Dahls blasphemiske forherligelse av den politiske forbryterbandes fører, som helt upolitisk. Det var benyttet en helt levlig framzansmåte og dat er over hode ikke skjedde noe som heilte overgrep mot kirken. Det er biskoppen som har gjort feil, og det er Arne Fjellbu som preker politikk. Quisling og hans bande må nå selv ta opp kampen mot biskoppene og deres feller. Quisling utvikler seg mer og mer i retning av toyleslos, politisk infalleri. Ord og argumenter er fullstendige i det norske folk, og han må bære denne byrden helt fram til muren.

Det har i den senere tid foregått atskillige jødeforfølgelser i Norge. Forretninger er frattatt jødiske eiere og livet er gjort mer og mer uutholdelig for dem. Disse tiltak har vakt uro innen religiøse nazikretsene i Norge, melder Dagens Nyheter i Stockholm. Quislings prestes overhode Feyen har i en anledning meddelt at kirkenes stilling til jøieproblemene kan sammenfattes slik: Kirken kommer ikke til å ta noe initiativ til restrikts tiltak mot jødene. Med staten mener han fienden og forretningsadministrasjonen i Norge.

SS und Polizeigericht Nord har som bekjent fullbyrdet 5 dødsdommer i Trondheim. Det gjelte Olav Sverre Benjaminsen, David Wolfson, Ulf Isaksen, David Isaksen og Abel Bernstein, alle jøder. De ble lømt for propaganda for nyheter på norsk. David Isaksen var i 40 års eldren var gift og hadde ikke barn. Han eide en herrekvipéringsforretning. Hans bror Ulf Isaksen var omkring 40 år og usift. Abel Bernstein som tidligere bodde i Fredrikstad var 1-2 år eldre. Han var gift og hadde en voksen sonn som ble tatt som gis sel i Svolvær. Benjaminsen var vuktmester i Trondheim. Disse menns minneskål levet sammen med andre norske martyrer navn.

De dødsdommer som er referert ovenfor gir et varsel om at man må vise len sterke forsiktighet med avisen. - Nevn ierfor alri navn og prov ikke i finne ut hvem det er som står bak forsendelsen. Alle som får LONDON-NYTT får den jo i posten og kan selsagt ikke forhindre at den kommer. (ret.)

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Britiske bombefly antra i natt Essen og andre industribyer i Ruhrdistriktet. Sir Archibald Sinclair sa på dagens siste informasjon om at bombingen på vestfronten ville bli støttet av etterhvert som været befreit ved. I denne uken har britiske fly utført følgende angrep: Søndag ettermiddag, fabrikken for lastebiler i Plessy 15 km. utenfor Paris bombardert. Kraftstasjonen ved Comines i nærheten av Abbeville angrepet. Søndag natt: Kraftige angrep mot Krupp-fabrikkene i Essen. I går ettermiddag den elektriske kraftstasjonen og industrienlegene ved Masenval i Nordfrankrike angrepet. I natt et nytt kraftig angrep mot Ruhr.

MIDDELHAVET: Under et britisk flyangrep mot en fientlig konvoy i Middehavet i går ble en italiensk krysser, en destroyer og et handelsskip satt i brann og et tysk bombefly skutt ned.

LIBYA: Viktigste nytt fra Libya ifølge meldingen om australiske flygere i amerikanske Kittyhawk-fly som angrep en stor avdeling av tyske og italienske fly, splittet len opp og skjært ned 9 av dem, uten at de selv led noe tap. - Det britiske kommunikat fra Kairo ifølge meldingen at virksomheten til landet har vært begrenset til patruljering.

I Luftkamper over Malta er 3 tyske fly skutt ned, mens 5 andre også sannsynligvis ble ødelagt. Mange andre ble skadet. Ikke et britisk fly gikk tapt.

RUSSLAND: Meldingene idag tyder på at sovjetstyrkene rykker fram sørpå, ier de venter at Hitler vil gjøre et framstøt mot Kaukasusområdet til våren. - Kraftige russiske angrep er blitt satt i gang mellom Charkow og Taganrog. - De tyske sambandslinjene mellom disse to viktige steder er allerede avskåret, og det samme er tilfelle med noen av de linjer som forbinder den tyske armé med forsyningsbasen i Donetsbasenget. - På Krimhalvøya har russerne gjenerobret en sterkt befestet tysk stilling. 3.000 tyskere har fallt i en kamp med russiske marinesoldater. Et russisk skip gikk inn i en havn på Krim om natten og bombarderte tyske stillinger. Flere skip i havna ble senket. - Ved Orel hamrer russerne løs på tre kraftige stillinger i et tyske forsvarer runt byen. - På mittfronten gjør russerne alt de kan for å snøre sammen den sirkel som er laget rundt de tyske framskutte stillinger ved Viazma, og Orel. - Tysk kringkasting har nå en delig innrommet at russerne har inntatt byen Juchnow. Det heter i meldingen at det bare dreier seg om en utjevning av linjen, men sannheten er at Juchnow er en av de sterkeste stillingene som dekker byen Viazma. Ved Staraja Russa angriper russerne i flanken på en styrke som forsøker å komme den omringede 16. armé til umulighet. Etter den siste russiske seieren ved Leningrad kommer det stadig større forsyninger fram til byen. De russiske marinestyrker i Østersjøen samarbeider med forsvarerne av Leningrad og batteriene ved Kronstadt bombarderer de tyske stillinger. På en uke har det røde flyvåpenet tilintetgjort 443 tyske fly, mens de selv har mistet 75.

BURMA: Britiske styrker har trukket seg tilbake fra Rangoon etter å ha ødelagt alle unleggsverdi for japanerne. Japanerne gjorde i dag en tredje landgang på Ny Guinea og bombet hovedstaden Port Moresby for 10. gang.

Idag er det meldt at flere store amerikanske konvoyer er kommet til Australia. I den uken som endte sist fredag har amerikanske unternavnsbåter i Stillehavet senket 2 japanske krigsskip og satt 4 andre ut av funksjon. De japanske skipene som ble senket var en destroyer og en stor tankbåt som tilhørte marinen. De skipene som ble satt ut av funksjon var et hangarskip og 3 kryssere. Ingen av disse skipene er tilligere meldt i noe kommunikat. - Samtidig som den amerikanske marine har vunnet lissemotseirene i Stillehavet, har foranringer i leidelsen gitt et vink om at man hurtigere kan vente seg offensive operasjoner fra amerikansk side på alle frontene. Øverstkommanderende for den amerikanske flåten, Admiral King, har fått ny fullmakt til å handle på eget ansvar. Admiral King ga nylig et vink om hva hans politikk vil gå ut på, da han understreket nødvendigheten av angrep. Admiral Stark som hittil har vært sjef for flåteoperasjonene

No. 174.

-2-

er nå utnevnt til oversatt kommandør for de Forente Staters marinesyke i europeiske farvann, med London som sentrum. En marinemålamann i Washington sier at admiral Sjøkrets nye stilling tar sikte på omfattenie operasjoner som kan bli mulige i fremtiden. Også innen hæren har amerikanerne tatt forholdsregler for å innfore en mer offensiv ånd. Det amerikanske krigsdepartementet har utnevnt en generalstab av unge menn.

Den store bilveien som gikk fra forbinde De Forente Stater med vest Canada skal nå forlengetes øjenom fra norvestlige Canada til Alaska. På denne måten blir det en sammenhengende veiforbindelse fra Statene og Canada til Alaska.

HONG KONG: Den britiske utenriksminister Eden uttalte i Underhuset i dag at oyenvinner som er sluppet unda fra Hong Kong har gitt opplysnings som er hevet over enhver pris om de grusomheter som Japanerne har berørt mot militære og sivile fanger i Hong Kong. Blant annet blir det fortalt at 50 britiske offiserer og menige ble buntet på hender og fotter og skutt ihjel med bajonetter. - Japanerne øvet vollekt mot europeiske og asiatiske kvinner og myrret dem. Det ble fastslått at et helt kineserkvartal skulle være borte, uten hensyn til hvem som bodde der. Alle overleverne fra garnisonen ble stuvet sammen i en leir av hytter uten lys og uten sanitæranlegg, og de døde ble begravet i et hjørne av leiren. Det brot selv folgelig ut dysenteri og andre sykdommer under disse forhold, men ingen kom med medisin og ingen legge ble tilkaldt.

Japanerne har også mellt fra at alle utenlandske konsuler må trekkes ut av de områder som japanerne har okkupert. - Den britiske utenriksminister meldte videre om de grusomheter som japanerne begikk da de erobret den tidligere japanske hovedstad Nanking i 1937, som Kinas leder Chiang Kai Shek omtilte da han besøkte India for ikke lenge siden. Han fortalte at 200 000 sivile i Nanking ble slaktet ned i løpet av en uke på de stedene som japanerne okkuperte, hørte vollekt, plyndring, brannstiftelse og morel til fagens orden. En korrespondent for New York Times som kom seg unna fra Nanking til Shanghai forteller at i løpet av to dager var det massomord på sivile. Soldatene plyndret og angrep kvinner. Kineserne ble kastet ut fra sine hjem og krigsfanger ble henrettet i massevis. Opp til 50 menn ble skutt samtidig ved hjelp av maskin gevær, forteller han

... vvv ...
I tilleggsprogrammet var det utenrikskronikk ved Arne Orling.

LOKALT: I anledning alle de rykter som er i omløp om kirkestriden, bringer vi følgende korrekte redegjørelse i sakens anledning.

Etter at biskoppens nedia sine embeder tirsdag den 24. februar, kom det straks utsendinger fra Quisling for å overtale biskoppene til å gi seg. Hele ettermiddagen opptratte en mann ved navn konsul Støren, som forsoner. Han kom imidlertid ingen vei. Biskoppene erklærte bare at de var villig til å ha en samtale med kirkeministeren om denne ønsket det. Onsdag fikk biskoppene beskjed om at de var suspendert fra sine embeder, og at domprostene var beordret til å vikarie. Domprostene fungerte så hele onsdagen, men da dagen var endt, meddelte alle 7 at de stod bak sine biskoppe og følgelig øyeblikkelig nedla sine embeder. - Samme dag ble biskoppene av statspolitiet pålagt med eplikt to dager daglig. -- Torsdag den 26. februar kom prestenes aksjon. Så å si alle Osloprestene sendte brev til Kirkedepartementet hvor de meddelte at de var enige med sin biskop og sin domprost, og at de for fremtiden bare kunne anerkjenne Eivind Berggrav som sin biskop og tilsynsmann. Hva de øvrige av landets prester har gjort, er enda ikke klart, men de aller fleste vil følge Osloprestene. -- Fredag var biskop Berggrav innkalt til forhør av statspolitiet, og sommertil opptratte 7 statspolitibetichter i hans hjem og foretok husen i ekskuse. Resultatet av disse episoder kjennes vi enda ikke, men det er ikke usannsynlig at de herrer nazistene har fått føle at Berggrav ikke er den letteste mann de har hatt med å gjøre.

... vvv ...
GUD BEVARE KONGEN OG BEDRELANDET.

Nr. 175.

LONDON - NYTT.
12. mars 1942.

905

9
175
Aug. 1342
1207
2. Arg.
Jfr.

INDIA: Den britiske regjering har besluttet å sende Sir Stafford Cripps til India. Han var som kjent tidligere britisk ambassadør i Moskva og er nå underhusets leder. Dette ble opplyst av statsminister Churchill i Underhuset idag. Han erklærte at den krisen India nå står overfor, som følge av japanernes fratrøkning, har hos enhver vækt ønske om å samle alle krefter som virker for Indias frihet til å trygge landet mot truslen fra overfallsmennene. Sir Stafford Cripps vil på stedet kunne undersøke nærmere om de beslutninger regjeringen er blitt enig om sværer til hensikten. Han har hele regjeringens tillit og han må på regjeringens vegne til de nødvendige forholdsregler med samtykke i ikke bare fra hinduene flertall, men også fra de mer betydningsfulle mindretall. Den største minoritet utgjør muhammedanerne som av mange runner er av storst betydning. Samtidig skal Cripps konferere med visekonsten og med sjefen for den militære overkommando om stillingen. Han vil også ha i tankene det store ansvaret som den britiske regjeringen har dets beslutning om å beskytte folket i India av all makt mot de fiender som truer. Vi må huske, sa Churchill, at India vil spille en stor rolle i verdenkampen for frihet og at den hjelpe landet kan gi må skje i nærmest arbeide med det kinesiske folk som så lenge har kjempet alene. Vi må videre huske at India er en av de baserhvorfra vi kan rette de kraftigste motstot mot tyramiets og overfallsmennenes framrykning. Det vil ikke tjene den felles sak hvis vi fatter en beslutning som ikke blir godt kjent på ledende hold i India og som vil føre til en volisom indre strid i en tid da fienten står foran inngangsporten til India. Under Sir Staffords fravær vil utenriksminister Eden fungere som Underhusets leder. --

RUSSLAND: Dagens russiske kommuniké sier at offensiven mot tyskerne har fortsatt på en rekke avsnitt hele natten igjennom. Dagens tyske kommuniké innrømmer at russerne angriper på sydfronten og i sentrum og på de norlige frontavsnitt, kort sagt langs hele østfronten. I det nordlige avsnitt tvinger russerne seg fram i Leningradområdet og tyskerne er i ennå større fare for å få sine sambandslinjer med de øyelige arméer avskåret. Den tyske radio innrommer at den russiske hærstrykk er tilsvarelig både nord og sør for Ilmensjøen hvor den 16. tyske armé hvorav en del gikk i fellen ved Staraja Russa forsøker å forskyse seg.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: I natt angrep britiske bombefly Ruhr for tredje natt på rad og det ble kastet en betydelig bombelast mot industriområlene. Den britiske luftfartsminister fastslø idag at det ble gjort meget stor skade ved det britiske flyvapens angrep i Essen og Ruhr mandag natt. - Den eneste tyske luftvirksomhet over Storbritannia i natt besto i at et enslit fly slapp et par bomber over de noriske kystene. Det ble ikke gjort noen skade og det var ingen sårede eller døde. Britiske fly savnes etter de siste operasjoner.

LIBYA: Britiske oppatruljer var på patrulje i Libya i går og det førekomm alvorlig konflikter med fiendtlige tanks og fly. Fienten ble nødt til å trekke seg tilbake og etterlot seg mange fanger i britiske hender. Allierte luftstyrkene ga veritfull støtte.

DET FJERTE REINING: Til lands samler britiske og kinesiske tropper seg i nord Burma. Et spesiell konferanse mellom sjefene for den amerikanske marine, som president Roosevelt innkalte i går, er holdt og det ble lagt planer for kriksforbren til sjøs. Fra New York blir det mellt at store amerikanske konvoyer er på vei til det fjerne østen. I luften har australske bombefly levert det kraftigste slag hittil mot overfallsmennene på Ny Guinea. De oppnådde en fulltreffer på et japansk krigsskip og satt 4 transportskip i brann. Et av dem ble sett i synkende tilstand og et annet ble satt på grunn. Den australske krigsminister sa idag: La oss utslette tanken om forsvar. Den australske armé har fått nye ordre som understreker behovet for offensive tiltak.

HONG KONG: Den britiske og amerikanske presse gjenspeiler idag den avsky og horme som den siviliserte verden føler overfor japanernes mishandling på hjelpelose militære fanger og sivile i Hong Kong. Enkeltheter om dette ble av utenriksminister Eden gitt i Underhuset i går. "Times" sier at det vil komme til reaksjoner på disse motbydelige handlinger. Forst og fremst

Nr. 175.

en fulleste utstrek og uvsky som vil føre alle siviliserte folkeslag. For det annet en erindring som vil henge fast ved det japanske navn inntil det er blitt renset. I Storbritannia og overalt hos de forente nasjoner, skriver "Times", vil det oppstå en ny beslutning om ikke å vike unna for noen offer eller å høstfengsler før å utslette dette onde. Alle britiske aviser slår til lyd for gjengjellelse. Avisene påpeker at Japans allierte Tyskland, er medansvarlig i forbrytelseren. Dette er gjerninger som må sondes i et svir, sier Daily Telegraph, og New York Times skriver: For Japan akkurat som for Tyskland, er grusomhet aliri en tilfeldighet. Det er en del av en plan. I Japan som i Tyskland, hersker en slik djevelsk ånd at det kan ikke sluttet noen fred uten på vilkår som betyr betingelsesløs givelse. Denne oniskapen må ødelegges. - Blant de imperiumstropper som falt i Japanernes hender i Hong Kong er også kanadiske tropper sa den kanadiske statsminister i en tale i nasjonalforsamlingen i går kvedt. Han lød at det skal bli gjort gjengjellelse mot japanernes barbariske handlinger og han uttalte vi ere et mellingen fra Hong Kong vil fornrye det britiske folks beslutning om å gjøre slutt på den slags styresett som tillater at like volishanlinger kan hende.

DANMARK: Forbinelsen mellom den danske minister i London, grev Reventlow, og den britiske regjering er nå blitt nærmere definert. Utenrikssekretæren i det britiske utenriksdepartementet uttalte i Underhuset at grev Reventlow er blitt ørespesialist for sammenslutningen "Det røde Danmark i Storbritannia og Nordirland" og under de forhånd har den britiske regjering besluttet å anerkjenne ham som fortsatt å være ansvarlig for danske interesser som ikke er under fiendens kontroll.

NORGE: Forsvarsministeren statsråd Oskar Torp gir i dag i Norsk Tidend en oversikt over arbeidet med gjenoppbygningen av Norges forsvar. Resultater av det arbeid som har vært utført kan vi se allerede nå. Vår marine gjør hver dag sin innsats og høster rike erfaringer i den ytterste frontlinjen. Det samme gjelder vårt flyvåpen. Også vår hær løser dagsaktuelle oppgaver for den felles sak, samtidig som den gjør sine forberedelser. Og felles for alle er viljen om å vinne landet tilbake. Statsråden presiserer at det fremfor alt kreves organisasjon og enhet i ledelsen. Den krig vi nå står mitt opp i har fortalt oss dette tydeligere enn noe annet. For oss er det dobbelt nødvendig å nå fram til slik enhet. En gjenerobring av Norge krever et intimt samspill mellom vår hær, vår flåte og våre flystyrker og med de allierte styrker. Dertil kommer at vi allerede nå må legge grunnlaget for vårt forsvar slik som vi vil ha det etter krigen, og soke fram til en plan som gir hver forsvarsgren en størst mulig slagkraft så langt vår økonomiske evne tillater det. Regjeringen har tatt konsekvensen av dette syn. Den har besluttet å gjeninnføre forsvarets overkommando og gjenopprette stillingen som forsvarssjef. I statsråd for noen til siste ble major Hansten utnevnt til general og beordret midlertidig som sjef for alle norske vebnede styrker. Derned har vi fått en enhet i ledelsen som skal koordinere kreftene innen forskjellige forsvarsgrener, slik at samspillet og slagkraften blir størst mulig når de blir kalt ut til strid.

LOKALT: Folgende brev er av Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetsstryg, den 9. mars 1942 sendt til 75 lærere, som av angivelse ved de respektive skoler i Oslo og Aker er utsatt til straffearbeide for Statens veivesen, fordi de har nektet å bli stående som medlemmer av det såkalte lærersamband. Etter ordre fra Sosialdepartementet innkalles De herved med hjemmel i forordning av 9/7-41 § 1 til å ta arbeid for Statens veivesen fra onsdag 11. mars 1942, da De må møte på Uranienborg skole, Briskebyveien 7, kl. 12. Påleggelsen gjelder i 3 mndr. Lonn etter veivesenets tariff, foruten lekning av utgifter ved første gangs reise og tilbakereisen. - De gjøres uttrykkelig oppmerksom på at det etter forordningens § 6 er forbundet med straffansvar ikke å etterkomme pålegget. Hvis De forsettlig eller uaktsomt undlader å bringe med nølvenlig arbeidsutstyr som De har eller har adgang til å skaffe kan dette bli å anse som en overtredelse av pålegget. - Ifølge dette pålegg motte lærerne til legeundersökelse 11.1. Undersökelsen ble foretatt av nazileger, og i bygningen vrimitet det av hirdpobel og statspolitiet i fullt feltmessig utstyr. - Etter undersökelsen fikk lærerne gå hver til sitt, men ble pålagt melleplikt på Uranienborg skole hver dag mellom 12 og 2, inntil nærmeste ordre ble gitt. --- / LÆRERFRONTEN ER UROKKELIG. -

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

-2-

Nr. 176. 105 krigsskip og 60 transportskip. Krigsskipene bestod av 14 kryssere, 5 hangarskip, 6 hangarskip for sjøfly, 55 destroyere og 25 undervannsbåter. Slaget mot den japanske flåte var vellykket, sa han, men angrepet mot transportskipene slo feil, da de var omringet av undervannsbåter. De allierte flåtestyrker var bare en tredjedel av fiendens. En stor del av dem gikk tapt og angrepet mot Java var ikke til å undgå. Javas viseguvører henstilt til australierne i en tale i Melbourne i går, at de skulle forberede seg på det værste. Han erklærte at det beste de allierte kunne gjøre var å rette kraftige luft og flåteangrep mot japanernes forsyningsslipper, som sa han, er japanernes mest sårbar punkt. Han sa videre at den nederlandske armé fremdeles kjemper på mange steder på Java og Sumatra og at et stort område på Sumatra fremdeles var på holländernes hender.

Den sydafrikanske statsminister uttalte seg i går om den franske øya Madagaskar, som har en slik fremtredende strategisk beliggenhet utenfor Østkyksten av Afrika. Han sa: Hvis Madagaskar blir brukt av fienden som et støttepunkt og hvis krigen bredte seg til Det Indiske Hav, ville Syd-Afrika gi all hjelp det kunne, og ville da bli i langt større utstrekning en krigsbasis enn det hittil har vært.

ENGLAND: Utnevnelsen av Oliver Lyttleton til britisk produksjonsminister ble kunngjort i dag. Churchill fortalte Underhuset at Lyttletons oppgave bl.a. ville gå ut på å inspirere arbeidet i alle produksjonsgrener og avgjøre hvilke våpen som skal ha fortrinnsrett og trekke opp retningslinjer for framtiden.

LIBYA: Britiske fly har støttet landstridskreftenes patruljeverksamhet, heter det i dagens kårkomuniké.

LOKALT: Selv Røde Kors, hvis forutsetning er nøytralitet og upartiskhet, har nazistene ikke undslatt seg fra å nazifisere. Direktør Wermann, som lengre for 9. april 1940 var en berømt forretningsmann og svindler, måtte selvfolgelig brukes til nærværenes NS. Innenriksdepartementet forlangte ham innsatt som visepresident i Norges Røde Kors. Dommer Bækmann i Trondheim oppga sin plass som visepresident av den grunn.

KIRKEFRONTEN: quisling benytter sin stilling til å sjikanere biskop Berggrav. Foruten at biskoppen to ganger daglig har personlig melleplikt hos statspolitiet, blir han kastet ut av Oslo Bispegård. Han har fått en ukes frist og skal være ute innen førstkommande lørdag.

Følgende NS-prester i Kirkedepartementet innsatt som domproster og fungerende biskopper: Oslo - sognepræst Hagen. Hamar - Falck-Hansen. Agder: Hansteen. Stavanger - Kvænnes. Bjørgvin - Dagfin Zwilgmeyer. Nidaros - E. Lothe. Troms - J.E. Sivertsén.

Kirkedepartementet forsøker å lokke ledige prester. Teologiske kandidater og ledige ordinerte prester har fått meddelelse fra departementet om at hvis de vil bestyre ledige embeder, kan de bare melde seg.

Den berømte rektor Chr. Waage ved Ullern er blitt khepet i strømtyveri. Han hadde selv montert ledning, og da det ble oppdaget, sa han at han måtte ha strømmen til sin søns hirdmøter i kjelleren.

Tyskerne har rangen. - Det meldes at i forbindelse med innskrenknings i togtrafikken er det trykt opp 200.000 avslagsblanketter og 20.000 innvilgningsblanketter med norsk tekst, og 4.000 avslag- og 50.000 innvilgningsblanketter med tysk tekst.

En gårdbruker var av prispolitiet i Oslo siktet for ulovlig salg av kjøtt. Han vegret seg i det lengste for å oppgi navn på kjøperen, men da politiet gikk meget hårt inn på ham, opplyste han at det var minister Hagelin. - Man venter nå at saken vil bli dysset ned.

... vVv ...
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 176.

LONDON - NYTT.
13. mars 1942.

906

Mappe
2. arg.
Ekspl.
Arg. 1942

RUSSLAND: Russene har vunnet en viktig seier nordvest for Moskva. Et særkommuniké i dag morges melder at general Chukows tropper har sprengt gjennom et kraftig forsvarssystem som tyske dagsordren betegner som Strauss-linjen. Det har vært kraftige kamper i dette distrikt og nesten 50.000 tyske soldater ble drept, og 227 tyske fly ble ødelagt. Under frakrykningen gjenerobret russerne 161 beboede strok. Bytet som ble tatt omfattet også 70 tanks, 162 kanoner over 110 moterkjøretøy. Det tyske forsvarssystem bestod av en rekke sterke stillinger som var omringet av piggråd og et innviklet nett av skyttergraver. De tyske tropper hadde ordre fra Hitler om å holde disse stillingene uansett hva det kostet. Den tyske kringkaster har forklart at Staraja Russa, Viazma, Charkow og andre befestede byer inngår som ledd i deres plan om en forsvarslinje hvor man kan forsøre seg fra alle sider og også kan angripe fienden i flanken hvis de blir forbriegått. - "Times" militære sakkyndige forklarer hvordan den russiske bjørn etterhvert tilintetgjør disse stillinger. Den første var Juchnow som ble erobret før over en uke siden. Svakheten ved disse befestede stillinger vil bli de vanskelige forsyningsslinner. Disse blir ständig angrepet av små avdelinger av regulære tropper som samarbeider med frikårer. - Det tyske slagskipet "Tirpitz" befinner seg på ny i trygge farvann etter et mislykket forsök på å skade Storbritannias forsyningssliner til Russland. En britisk konvoy som var på vei nordover på det tidspunkt angrepet foregikk, er nå kommet godt og vell fram til en russisk havn. Britiske spionfly oppdaget "Tirpitz" med det samme den gled ut av Trondheimsfjorden og noen av marinens torpedofly gikk til angrep. Det var helt umulig å se de nærmere resultater av angrepet, men da man så "Tirpitz" var den på vei tilbake til norskekysten beskyttet av et tett røkstappe. - 2 britiske fly savnes fra disse operasjoner. Den britiske marines flyvåpen vil snart bli utstyrt med en ny type torpedobombefly som er mye raskere og har en langt større slagkraft enn de som nå brukes. Den britiske marineminister meddelte i går at man nå har gått i gang med produksjonen av disse flyene. Et annet tillegg til den engelske marine er et fartøy som er en mellomting mellom en destroyer og en motortorpedobåt. Den går under navn av ME-båten.

NORGE: Den britiske presse kommenterer idag utnevnelsen av Wilhelm Hansteen til sjef for Forsvarets overkommando. Det blir understreket at utnevnelsen er et nytt eksempel på den alminnelige tendens hos de allierte styrker å la ungdommen slippe til i høyere militære stillinger. General Hansteen er bare 45 år gammel. Han omtales som en mann med sterk karakter, urøkkelig og pågående, men samtidig lun og rolig. "Daily Telegraph" legger stor vekt på at han var Norges militærattasje i Helsinki og således kunne iaktta på nært hold den finsk-russiske krigen i 1939-40 og legger til at hans utmerkede egenskaper blir helt og holdent anerkjent av de allierte diplomater som var i Finnland.

DET FJERNE ØSTEN: Australiske bombefly har angrepet de japanske styrker på Ny Guinea. De bombet fiendens flyplasser, ødelå bygninger og skadet matvarer. Disse angrepene fulgte like etter et vellykket angrep mot japanske skip. Australierne ble støttet av store amerikanske bombefly. I forbindelse med denne rolle av amerikanske fly vilte, uttaler krigsdepartementet i Washington: Amerikanske bombefly angrep havna i Salamata, der to japanske skip ble etterlatt i synkende tilstand, 4 ble satt i brand og et ble satt på grunn. Alle de amerikanske fly kom valberget tilbake. - Samtidig med meldingen om de i storm side som er påført japanske skip kommer meldingen over de amerikanske krigskestingstasjonene om at en japansk invasionsflåte er observert i retning til Port Moresby, hovedstaden på Ny Guinea. Byen ligger på sydsiden av ön og er av betydelig strategisk viktighet for Japanerne, da den behøver å trenge mellom Ny Guinea og Australia. - I en melding fra Burma heter det at det ser ut som Japanerne rykker vestover fra Rangoon i retning av Bassein. Denne byen ligger omtrent 140 km. vestenfor Rangoon. - Sammen med de kinesiske styrker inntar britiske tropper nå nye stillinger i Sydburma. Den nederlandske statsminister har opplyst at Japanerne under invasjonen av Java anvendte en armada som bestod av

Mappe
2. arg.
Ekspl.
Arg. 1942

177

12. apr. - NYTT.
14. mars 1942.

908

Mappe 9
Ekspl. 177
Arg. 1942

O.V.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Det britiske flyvåpen angrep i natt den tyske flåtestasjon i Kiel. Bombene eksploderte i skipsverftene og mange brenner brøt ut. Andre bombefly angrep andre mål i nordvest Tyskland, mens andre la miner i tyske farvann. 8 britiske fly vendte ikke tilbake. Det er i Kiel den tyske slagkrysseren "Gneisenau" ligger i torpedokk. Britiske luftfotografier av skipet viser at det har lidt stor skade i tidligere angrep. En del av panseret i dekket er blitt revet bort og man kan også se et annet svært hull. Meldinger fra Stockholm bekrefter at den tunge tyske krysser "Prinz Eugen" som nylig ble torpedert utenfor Trondheim er mer alværlig skadet enn fra først meldt. Skroget ble truffet akterut og det ble gjort stor skade på styremaskinen, propellene og maskinrommet. Etter foreløpige reparasjoner i Trondheim vil skipet antakelig vende tilbake til tysk havn for å bli reparert og overhalet. "Tirpitz" som reiste tilbake til Trondheim etter de britiske angrepene nylig holder nå på å bunkre. - Britiske luftkrigsrespondenter gir idag melding angående Storbritannias nye politikk når det gjelder bombeangrep mot Tyskland. Nå som før vil man benytte alle mulige anledninger til å konsentrere seg om enkelte begrensede mål, særlig i siktbart vær, men under dårlige værforhold som gjør det vanskelig å finne et slikt begrenset mål, vil det britiske flyvåpen utføre såkalt distriktsbombing. D.v.s. at man angriper det distriket der hovedmålet ligger. Man har da muligheter for å treffe hovedmålet, og man vil i alle tilfeller kunne gjøre store ødeleggelser rundt målet og skape stor forvirring. Storbritannias tunge bombefly som er de kraftigste fly som fins, vil nå gjøre helensin slagkraft gjeldende i slik distriktsbombing. Nye fly som er hurtigere og har lengre aksjonsradius, vil gjøre det mulig å fortsette offensiven også i de korte so mernettene. Ved siden av dette er det britiske flyvåpen i ferd med å konstruere ennå større og kraftigere bombere, og om ikke lang tid vil amerikanske stupbomber være i britisk tjeneste.

RUSSLAND: På Leningradfronten presser russerne langsomt på vestover mellom Leningrad og Ilmensjøen. De truer med å omgi den viktige tyske stillingen i Novgorod og Hitler fører fram forsterknings fra Estland for å hindre dette. Sør for Ilmensjøen har russerne det siste døgn hatt ny framgang mot den omringede tyske 16. armé ved Staraja Russa, og har inntatt 11 landsbyer til. Den 29. tyske infanteridivisjon fra Lübeck, som led voldsomme tap i de første angrepene mot Russland, eksisterer nesten ikke mer. Bare en liten del av de fly som forsøker å forsyne den omringede arméen slipper igjennom. Man kjunner til at de sultne tyskerne dreper hestene sine for å få mat og at de til og med spiser kadaver og dyr som er død på grunn av sykdom. I en gjenerobret landsby fanns russerne 89 graver, som hver inneholdt 40 tyskere, d.v.s. tilsammen 3.560 mann. - På midtfronten har russerne forbedret sin stilling ved den seier som ble meldt i går da de brøt igjennom den kraftig befestede linjen i Rshew-området. - På sydfronten har russerne tatt to jernbaneknutepunkter til og drept minst 2.000 tyskere. Tyske reserver gjorde motangrep i to dager, men klarte ikke å driva russerne bort igjen. - På Krim angriper russerne uten opphold rundt Sebastopol. Fly fra Sovjets Svartehavsfelts har angrepet flere flyplasser og ødelagt 18 tyske fly.

DET FJERNE ØSTEN: Australiske og amerikanske bombefly fortsetter å hamre los på de basene i Ny Guinea og Ny Britannia som er okupert av Japanerne og på de skip som Japanerne er avhengig av for sine forsyninger og forsterknings. En regner med at 13 av de japanske transportskip og 3 krigsskip som ble brukt i operasjonene mot Ny Guinea er gjort kampudyktige. Hovedmålene som de allierte fly tar sikte på, er de flyplassene som Japanerne har tatt og som de mener å bruke som utgangspunkt for et masseangrep fra luften mot Port Moresby. - Det australiske kommuniké idag melder at en japansk flåtestyrke var blitt sett for 3 dage siden utenfor Salomon-øyene. Det er øst for Ny Guinea og Ny Britannia og nesten 2.000 km. nordøst for Australia. Kommunikéet melder intet om at Japanerne har foretatt noen landing. - En amerikansk undervannsbåt har senket 4 japanske skip til i japansk farvann. Midway-øya som man tidligere antok var på japanske hender, opererer fremdeles som en amerikansk basis. Amerikanske fly som trå til stasjonert der, har

Nr. 177.

-2-

skutt ned et japansk sjøfly. - I Burma har en stor styrke kinesiske tropper inntatt sine stillinger og kjemper nå side om side med britiske og indiske tropper. Den japanske framrykningen mot Prome, er foreløpig blitt stanset ved Tarawadi, 80 km. nordvest for Pegu. På veien til Mandalay fortsetter operasjonene omkring 80 km. nordøst for Pegu. - Britiske bombefly har angrepet den japanske okkuperte flyplassen ved Moulmein i Syd Burma. En kinesisk militærdelegasjon er kommet til India på vei til De Forente Stater. Forsyninger fra de allierte kommer nå inn i Kina langs en ny vei som er blitt utbedret i løpet av de siste månedene, for å avløse Burma-veien. Alle som ikke er beskjæftiget med viktig krigsarbeid vil bli evakuert fra Ceylon. Nederlandiske tropper kjemper fremdeles på Sumatra. Størsteparten av den nederlandiske tankflåte er blitt bragt i sikkerhet.

Det er kommet melding til London om at sjømannsprest Johan Nielsen og misjonsprest Réichelt, som hadde sitt arbeide i Hong Kong, begge er i live og at alt er vel.

LIBYA: Situasjonen er som før. Det britiske kommuniké fra Kairo idag melder at en fel fientlige transporter er blitt tilintetgjort av kanonild og nevner igjen det britiske flyvåpens virksomhet over fronten. - Forsvarerne av Malta har nå fått sitt flyforsvar forsterket med Spitfirefly av siste type. I følge de siste meldinger fra Malta har det vært betraktelig mindre fientlig aktivitet i de siste dage.

U-BÄTER: Det britiske admiralitet offentliggjorde idag historien om 3 tyske ubåter, U-131, U-434 og U-574. Alle tre ligger nå på bunnen av Atlanterhavet, og av de samlede mannskapene som utgjorde 135 mann, druknet 29 og resten er tatt til fange. Disse u-båtene ble ødelagt i desember i fjor under et kraftig angrep mot en britisk konvoy. U-131 var ute på sin andre tur og hadde ikke senket mer enn et skip. Etter at den var observert i overvannsstilling av britisk fly, skynde krigsskip seg til stedet. Dypvann bomber tvang u-båten opp til overflaten hvor den ble skutt i senk. De fleste av mannskapene visste seg å være helt unge folk. U-434 hadde vært på patrulje i Nord-Atlanteren i 3 uker uten å ha høvet med seg, og den ble så beordret sørover. Destroyere lokaliserte den og gikk til angrep den 18. desember. Etter at den var blitt ille tilredt av dypvannsbomber dukket den opp. Mannskapet gikk fra bordet og båten gikk til buns. U-574 hadde også operert uten held i nordlige farvann. Den gikk så sørover og fikk kontakt med den britiske konvoy. I sitt første angrep senket den den tidligere amerikanske destroyeren "Stanley", men gjengjeldelsen kom hurtig. U-574 ble angrepet med dypvannsbomber og fangene fortalte at det var voldsom strid blandt de tyske offiserene om skipet skulle overgi seg eller ikke. Kapteinen ble til slutt tvunget til å gi ordre til å gå opp. Øyeblikkelig ble U-båten skutt i senk av destroyeren "Staak". Disse 3 u-båtene hadde vært i virksomhet i nesten 6 måneder og likevel hadde de ikke senket mer enn "Stanley" og et handelsskip.

SVERIGE: Biskop Almen talte i går ved et møte som var organisert av Norgeshjelpen i Göteborg og uttalte blandt annet: En stor verdenskrig har mange fronter, men den intellektuelle front i Norge er ikke den minst viktige. Det blir det utkjempet en kamp som vil få de mest vidtrekkende følger for Norden og sikkert også for de andre land og folk. Det som idag foregår har hjelpelest kompromitert det styre som bærer ansvaret for det. Dette styre følger veier som er og som vi håper og tror også for fremtiden vil være, ukjente for den nordiske retsorden og den nordiske ånd. Den kristne har etter våre rettsbegreper en ukrenkelig rett til å holde et våkent øye med slike ting som hensynsløs undertrykkelse, tilsiidesettelse av livets rett, tortur og systemet med å ta gisler. Det er ingen tilfeldighet at rettssystemet og kirken står sammen i den kamp som nå blir ført i Norge, uttalte biskopen.

I tilleggsprogrammet talte professor Worm-Müller om krigen og dens gang ute og hjemme.

LOKALT: Blandt de sist arrestert i Oslo er redaksjonssekretær i "Alle Kvinner" fra Johanna Oftedahl.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 178

13. mars 1942.

3. avg.

RUSSLAND: I Russland har det utviklet seg store slag på 4 hovedfronter, nemlig mellom Leningrad og Ilmensjøen, i Staraja Russa-området, på Smolenskfronten og over hele syd-fronten marskalk Timochenko trenger framover i retning tv. Dnjepr og truer Charkow. Dagens Moskva-kommunikat melder at 6 steder til er blitt gjenerobret på nordvest-fronten og at her har hatt 3.300 falne. Moskva melder idag at i området omkring Ilmensjøen er der falt 14.000 tyskere på litt mer enn to uker, fra 22. februar til 10. mars. I denne perioden ble 60 tyske transportfly som forsøkte å bringe forsyninger til den omringede 16. armé ødelagt. Russiske styrkebombefly har angrepet hamrer på løs påveldige masser av tyske tropper og materiell i Staraja Russa-området. På Rjew-fronten har russerne forsterket de tropper som brøt gjennom Strauss-linjen og nå rykker videre framover for å avskjære Rjew. Armene på knipetangen omkring Viazma er nå omlag 60 km fra hverandre. Mellom dem er den tyske livslinje, hovedjernbanen som går gjennom Smolensk. Østenfor Smolensk er 11 steder til blitt gjenerobret og russerne har lidt store tap av menn og materiell. I syd-vest har tyskerne lidt store tap og russerne har erobret stort bytte. Andre tyske stillinger er blitt erobret i området ved Taganrog langs kysten av det Asovskie hav. På Krim har russene gjort vissomme angrep, støttet av tanks og fly mot tyske og rumenske stillinger på Kerish-halvøya.

DEN VEST-EUROPEISKE FRONT: Köln var hovedmålet for britiske bombefly iatt. Det ble sluppet en stor ladning av sprengbomber og det oppsto mange svabibranner. Flyplasser i det okkuperte området ble også angrepet i løpet av natten og det ble lagt miner i fientlige farvann. 4 britiske bombefly savnes. - Tyske krigskastingsstasjoner har sendt utfalske meldinger om britiske luftangrep på Frankrike. Igår diktet den tyske krigskasting opp et angrep som skulle ha funnet sted den føregående på en dy i Nord-vest-Frankrike. Ingen britiske fly har imidlertid sluppet bomber i dette området. Disse meldinger, sier Times, kan være innledningen til at russerne bruker sitt gamle knep med å slippe ned erobrede britiske bomber, slik de gjorde i Frankrike like etter at det var blitt okkupert.

DET FJERNE ØSTEN: Kraftige angrep av australske og amerikanske bombefly stanser nå japanernes framstøt mot Ny-Guinea og Stillahavssøyene nord-øst for Australia. Den siste melding om dette motangrep fra luften ble gitt i et kommunikat, der det heter at japanske fly på flyplassen ved Rabaul på New Britain var tilføyd stor skade. Det amerikanske flyvåpen angrep mål på Ny Guinea. Svære flyvende festninger med store bombekaster ødela alle bygningene på flyplassen ved Leigh (f) og Salamaua på nordøst-kysten av Ny Guinea. Flyplassene som ble brukt av japanske fly, ble sterkt skadet. De amerikanske bombeflyene skjot også ned 5 japanske jagerfly uten selv å lide noe tap. Japanerne rettet idag et kortvarig angrep på Port Moresby på sydøst-siden av Ny Guinea. Det stadige luftangrep som de forente nasjonenes luftflåter har gjort, har spredt den japanske invasionsflåte som hadde Salamaua som sitt utgangspunkt. Tillands er i mellomtiden australske geriljasoldater i aksjon mot japanerne på nord-kysten av Ny Guinea.

Nyheter fra Burma går ut på at fronten er blitt stabilisert 70 km nord for Rangoon. Erfarne kinesiske tropper fortsetter å rykke inn i Burma. Det blir meldt at japanerne angriper i flere retninger fra Rangoon, men deres angrep nordvest-overs i retning av Thrawadi-området er blitt stanset.

LIBYA: Kampvirksomheten i Libya er fremdeles innskrenket til artilleridueller og patruljetrefningen. Britisk artilleri har spredt enda flere små avdelinger av aksemaktene transporter. En Reuter-melding idag morges fortalte at begge parters hærstyrker nå inntar sine stillinger i vestørkenen. Den tyske linje synes å gå mellom Derna ved kysten og Mechili 80 km inne i landet.

STORBRYTANNIA: Amerikanske tropper marsjerte i dag igjen gjennom Londons gater. Samtidig blir det meldt at tusener av amerikanske soldater i Nord-Irland nu gjennomgår en hard angrepstrening. Disse menn skal i anledning i Amerikas oversjøiske styrker som vil bruke England som utgangspunkt for de alliertes felles angrep mot Hitlers vestfront.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Mappe 9
Ekspl. 179
Arg. 1942
Q.M. 1942

TSJEKKOSLOVAKIET: Det er nå 3 år siden tyske bombe- og jagerfly over Praha, mens tanks, militær biler og infanteri okkuperte de viktigste stillinger, og dermed gikk Tsjekkoslovakia inn i slaveriets periode. Dr. Benes holdt i går kvelen til sitt folk fra London. Han sa at tyskerne til tross for sine seire her gjort slike feilgrep at ikke han kunne overleve det. Tyskerne var med ellen regjering eller noe system kan overleve det. Tyskerne var ikke tilstede at krigen var slutt ved at Frankrike brøt sammen, men de tok feil. Det trodde det var umulig å forsørge Storbritannia, men de tok feil. De trodde de kunne vinne krigen om Atlanterhavet, men de tok feil. De dag Hitler kunne ødelegge Sovjetunionen på 6 uker, men de tok feil. Den dag Hitler okkuperte Praha, ble den skjebnesvare dag. Det ble begynnelsen til enen sa han.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Britiske jagerfly kom i går inn over kysten av Frankrike og fikk 10 Messerschmitt fly i sikte. Alle 10 ble skutt ned. De britiske jagerfly vendte tilbake til sine baser uten så meget som en skramme. Dette var slutten på en uke med intens luftvirksomhet fra Storbritannias side. 5 store toker er blitt gjort mot Vest-Tyskland. Essen er blitt angrepet 3 ganger. Køln en gang og en rekke andre mål ble også bombet. - Det russiske flyvåpenet ødela på østfronten 576 tyske fly mellom 6. februar og 6. mars. 60 tyske transportfly som forsøkte å bringe tilførsler til den 16. armé ved Staraja Russa, er blitt skutt ned på minst 6 ukers tid.

RUSSLAND: På østfronten fortsetter russerne skånsomsløs en prosess som av marskalk Timochenko er blitt kalt neislipingen av den tyske krigsmaskin. Et russisk særkommunikat melder at mellom den 7. og 12. mars ble 10.000 tyske offiserer og menige drept under voldsomme kamper sylvest for Moskva og i Ural. Tiliggende i uken opplyste russerne at i løpet av en måneds kamper nordvest for Moskva, var 50.000 tyskere blitt drept. I området rundt Ilmensjøen, ved det 16. tyske armékorps er omringet, ble 14.000 tyskere drept i løpet av 14 dage. Disse tall gir en idé om de tap som blir påført Hitlers arméer i den store Hitlerkilen mellom Moskva og Smolensk og i Staraja Russa området. På sylinderfronten er et tysk motangrep støttet av tanks slatt tilbake. Også her ble hundrevis av tyskere drept.

DET FJERNE ØSTEN: Nyhetene fra den nye front innskrenker seg for det vesentlige til kamper i luften. Amerikanske og australske bombefly har gjort angrep mot japanske baser på Ny Guinea og Ny Britannia. De siste nye angrep mot japanske baser på Java og Sumatra går ut på at både der og på Celebes blir kamplingene fra Java og Sumatra. Det russiske flyvåpenet har trukket mot Japanerne fortsatt. Trepper som slapp vekk fra Bandoeng har trukket tilbake til fjellene, og her fortsetter de guerilja i stor målestokk etter vinnende guvernøren i hollandsk Ostindia opplyser. - I Burma blir det kjempet i Sittangdalen, omkring 160 km. nord for Rangoon. Det britiske flyvåpenet har ustanselig angrepet store japanske troppesamlinger og transporter. - Det ligger nå nærmere enkeltheter mellom kampene mellom allierte og japanske krigsskip utenfor Java. Admiral Sir William James har betegnet slaget som kunne ha reddet Java fra invasjon, som et av de voldsomste og blodigste sjøslag i historien. Hollandske, britiske og amerikanske sjømenn kjempet til siste kanon. De allierte tapte i alt 5 kryssere, 6 destroyere og en slupp. Det antas at Japanerne mistet minst en tung krysser med 8" kanoner, mens en annen ble skadet og 2 andre satt i brann. Videre ble en japansk destroyer sett. Det er ikke klart om 2 ble satt i brann og var synkeferlige da de siste ble sett. Det er umulig å anslå den skade som er blitt tilføyet japanske skip av de allierte krigsskip som gikk til angrep og ikke vendte tilbake. - Siden krigen i Burma begynte er 200 japanske fly blitt skutt ned av det britiske luftvåpenet og amerikanske grupper med frivillige flygere, så sjefen for luftvåpenet i Burma til aviskorresponenter i India i dag. Det ble opplyst at de alliertes tap i luften har vært bare 40 fly.

LIBYA: Virksomheten her har igjen innskrenket seg til artilleri-tilfeller. Fri franske styrker har tatt en italiensk utpost til i et sydvestlig Libyen. Den frie franske styrken tok en italiensk garnison til fange, gjorde flyplassen ubrukbar, satte ammunisjons- og oljelagre i brann og tok med seg de krigsmateriell man kunne. --- Britiske flåtepatruljer tilintetgjorde 2 tyske E-båter i kanalen i går. Det hele var gjort på 2-1/2 minutt. De britiske styrker led ubetydelig skade. Ingen ble drept eller såret.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDREL NDET.

Mappe 9
Ekspl. 180
Arg. 1942
O.V. 1942

NORGE: De beretninger som de svenske aviser har offentliggjort om behandlingen i norske fengsler, er nå blitt kjent over hele verlen, og over alt viser tyskerne sin grusomhet den samme avsky. Det er ikke nødvendig for oss å gi lytterne i Norge nærmere enkelheter om hva som foregår på Viktoria Terasse og andre steder de tyske bøller og enkelte norske hjelbere mishandler gode nordmenn for å prøve å få opplysninger ut av dem. Dertil er folk alt for godt kjent med de tyske metoder og med de enkelte eksempler, men vi vil gjerne at bøllene og deres norske hjelbere skal vite at de norske myndigheter i London allerede i lengre tid har samlet et ugentlig bevismateriale og at det stadig øker. De forbrytere det her gjelder, enten de tilhører gestapo eller de norske skal vite at det ikke vil nytte for dem å skyte seg inn under den unskyldning at de handler etter orde fra høyere hold. I sin tid vil de komme under strafferettlig forfølging for sine misgjerninger, uten hensyn til om de i hvert enkelt tilfelle hadde handlet etter ordre fra sine overordnede eller om de av andre grunner har følt seg tvunget til å utføre forbrytelserne. Man skal også vite at også medvirkning til trap, legemsbeskaigelse og trusler er straffbare handlinger og at norske angivere og norske politimenn som hjelper til å bringe ofre i tyske bøllers henier påtar seg et strafferettlig ansvar som vil komme til å ramme dem særlig hårt. Den tyske administrasjons norske ledere av de såkalte politi- og justis-departementer og deres underordnede vil komme til å bli trukket til ansvar for enhver form for medvirkning til at det idag hersker så barbariske tilstande innenfor murene. Vi innskrenker oss idag til å offentliggjøre noen av de tyske navn som hittil er mest kompromittert: Gestapobetjentene Fehmer, Höhler, Bernhardt, Schüttauf og SS Hauptcharführer Westerberger. For slike rhets skyld gjentar vi denne advarselen på tysk. (Så ble en lignende erklæring kunngjort på tysk.).

Beretningene fra Norge har vakt forbitrelse blant alle frie folk og over alt hvor de blir kjent i okkuperte og fiendtlige land virker de til å overbevise menneskeheden om at det tyske system bare bygger på vold og terror. Alle frie menn vil ikke gi seg før dette åk er kastet av. Der er mange som ikke vil ha sine papirer i orden på regnskapets dag.

... vvv ...
RUSSLAND: Det kommer nye meldinger om flere store tyske tap etter hvert som den røde hær presser framover mot Hitlers forsvarsstillinger samtidig som det russiske flyvåpenet og russisk artilleri tilføyer fienden større og større tap. - Kommunikat fra Moskva idag fortalte at 1.800 tyskere til var falt under 2 dages kamp bare på Leningradfronten. Tyske tap av menn i alle avsnitt på østfronten blir anslatt til 10 divisjoner pr. mnd., og tapene stiger. I de siste få dagene er avleidinger fra mange forskjellige kanter av Hitlers treje rike blitt tilintetgjort i Russland. De siste tyske formasjoner som er blitt nedsablett under de voldsomme kampene omkring Staraja Russa og i Sydrussland, der marskalk Timochenskoffensiv gjør videre framgang er kommet fra Berlin, Sachsen, Hamburg og Lübeck. I en oversikt over begivenhetene på østfronten skriver London "Times" korrespondent i Stockholm: Marskalk Timochenko legger ennå større tyngde enn før i sin offensiv sør for Charkow, der det ser ut som Gorlowki-området er midtpunktet for de voldsomste kampene. En målmann i Berlin har innrømmet at de tyske forsvarslinjer i Donetsbasenget er hardt presset. - Imens gjentar Hitler de tapelige ryktene om at Hitler skulle være bereit til å slutte separatfred og at Storbritannia er inne på samme tanke. Den nye britiske ambassadør i Russland er nettopp kommet til Kriwischew. Hans hjertelige mottagelse der og hans egen hilsen til Vichinski viser at den nære forståelse som ble påbegynt i Sir Stafford Cripps tid vil bli fortsatt. - I Moskva er man nå forvisset om at en tysk offensiv, hvis den i det hele tatt kan finne sted, vil bli grundig slått. For det første fins det ikke nå noe overraskelsesmoment som gjorde så mye til at tyskerne vant sine første seire i juni i fjor, og samtidig har man oppnådd likevekt med hensyn til tanks, en likevekt som sannsynligvis snart vil foranrides i Russlands favor. Britisk industri har sin del av æren for dette. Storbritannia er for øyeblikket demokratiet hovedarsenal, inntil alle muligheter for Amerikas ennå

Nr. 180.

større arsral er blitt fullt utviklet. - Det tsjekkoslovakiske folk hvil martyrium for 3 år siden, ble minnet i London i går, har også rett til å si at de har ylet sitt til den bedre tankstilling i Russland. Deres heroiske innsats i fabrikkene har utvilsomt sinket den tyske produksjon.

LIBYA: Britiske fly har rettet et kraftig angrep mot flyplassen ved Matoba, en av Rommels viktigste flybaser. Flere fientlige fly forsøkte å gi seg i kast med de britiske. 3 av dem ble skutt ned og 4 andre sterkt skadet. Rommels flyplass ble imens belagt med bomber som falt på startbanene og mellom telter og bygninger. Dette vellykkede angrep på Matoba flyplass fulgte etter nattangrepet mot Mekili, Bengazi og Tripolis. De britiske tapene i disse operasjoner var 3 fly. Britiske jagere og bombefly holdt på med sine angrep i Libya hele gårslagen. Minst 5 fientlige fly ble ødelagt på bakken og et tysk fly ble skutt ned i luftkamp. Flere andre tyske jagerfly ble sterkt skadet. Et britisk fly savnes, men flyveren ble reddet. - Tyske fly rettet i går en rekke besluttssomme angrep mot flyplasser og det store havneområdet på Malta. Det ble ikke gjort noen skade på militære mål, men skaden på privat eiendom var omfattende, og flere mennesker ble drept eller såret.

Her er en beretning om en britisk bedrift i ørkenen. I offisersmessa på en fientlig flyplass like ved Syrte satt 30 tyske og italienske flyoffiserer og hadde det hyggelig. De drakk, pratet og sov. Noen av dem spilte kort, det var varme på peisen. Kampfronten lå 800 km. borte. Plutselig gikk ren opp og et maskingevær begynte å brenne løs. Kulene jaget kortspill ernes bort fra bordene og rydet opp blant dem som sto ved baren. Neon av dem dro seg mot dørene og vinduerne. Det smalit løs fra flere maskingeværer og offiserene ble meiet ned. 30 tyske og italienske flygere lå igjen døde eller døende, 800 km. fra kampfronten. Det var britiske aksjonstropper som hadde vært i virksomhet. Deretter gikk de løs på 37 flunkende nye tyske bombe- og jagerfly som nettopp var kommet fra Europa og sto parkert på flyplassen. Hver eneste en ble ødelagt. Deretter forsvant aksjonstroppen i ørkenen og nådde tilbake til de britiske linjer med hver eneste mann i behold.

DET FJERNE ØSTEN: Svære australske og amerikanske bombefly har angrepet hovedstaden på portugisisk Timor som nå er på japanske hender. - En alliert undervannsbåt som er kommet fram til en australisk havn etter et tokt på 60 dage har senket japanske skip med en samlet tonasje på 60.000 ton. - I Burma holder britiske tropper en linje omlag 100 km. nord for Rangoon, samtidig som kinesiske tropper er under veis for å støtte dem i vestre flanke. Japanerne holder elvedeltaet ved Irawadi og havnebyen Bassein vestenfor Rangoon.

INDIA: Fyrstekammeret vedtok i dag en resolusjon som igjen stadfester de regjerende fyrsters og hovdingers faste beslutning om fremdeles å gi all mulig hjelp til krigsforsel. -

BRASIL: 16 aksesskip er blitt innlemmet i Lloyds brasilske register. Dette ble kunngjort i går morres i en kringkasting fra Rio de Janeiro, som også fortalte at disse skipene er i brasilske havner. 12 av dem er italienske og 4 tyske. Deres sumlede tonsje er omlag 113.000 ton. Det vil mer enn oppveie de brasilske skip på tilsammen 22.000 ton som er blitt senket av aksens undervannsbåter.

LONDON: De sentrale byleler i London hadde i morges sin første flyalarm i dagslys siden juni måned i fjor. Et tysk fly forsøkte nærmere seg fra sør. Det foreligger ingen melding om at det ble kastet bomber.

LOKALT: Juristene har akkurat som lærerne protestert mot forsøkene på tvang organisering, idet samtlige praktiserende jurister i landet, bortsett fra noen få NS-jurister, den 13. ds. har snitt "Norges Advokatforbund" så lyden skrivelse:

"Da jeg vel å stå som medlem av Norges Advokatforbund ville medvirke til en utvikling som strider mot de rettsprinsipper jeg har bygget min sakførervirksomhet på, og da jeg av samvittighetsgrunner ikke kan være med på dette, finner jeg å måtte meddele at jeg ikke kan betrakte meg som medlem av forbundet. Det er mitt ønske å fortsette min virksomhet som sakfører og å stille den pliktige sikkerhet."

... VV ...
GUD BEWARE KONGEN OG FEDRELANDET.

nr. 181.

LONDON NYTT.
18. mars 1942.

912

Mappe

Ekspl. 141

AAB 1942

O.V. 1502

DET FJERNE ØSTEN: Den amerikanske general Mc. Arthur er utnevnt til sjef for det australske området, som også omfatter Filippinene, heter det en kunngjøring i Washington idag. General Mc.Arthurs hovedkvarter ble overført fra Filippinene til Australia etter ordre av president Roosevelt. Som sjef for den amerikanske armé på Filippinene har general Mc.Arthur i mange uker hevdet seg mot langt overlegne japanske styrker.

MIDDELHAVET: Den britiske flåte og det britiske flyvåpen har sammen utført et overraskelsesangrep mot øya Rhodes, aksessaktenes basis utenfor den tyrkiske kyst. Akseforsvarene ble overrasket og de holdt ikke vakt. Viktige mål ble hurtig ødelagt, og øyfestningen er betydelig svekket for en lang tid. Angrepet ble rettet mot viktige mål i byen Rhodes, flyplasser i havna og en motortorpedobåtbasis. Man mener det var en rekke sjøfly i havna. Angrepet begynte like etter midnatt, da det britiske flyvåpen gjorde kraftig bombe- og maskingeværangrep mot flygeplassene Laritza og Calata. Det ble sluppet fakkellys for å belyse målene, bl.a. tildekkede hangerer i skyggen av fjell. Under disse angrepene nærmet en del britiske flåtestyrker seg gjennom minefelt. De seilte rett fram til øya midt under nesen på forsvarer, tok stilling og åpnet et voldsomt bombardement. Flåteangrepet sto på i 20 minutter og på den til ble 18.140 kg. med granater avfyrt mot målene. Garnisonsøya ble fullstendig overrumplet og det tok et kvarter før landbetteriene kom i aksjon mot de britiske skip, og da uten virkning. Da bombefly og krigsskip vendte hjemover var Rhodes forsvar ikke tilrettelagt. Øya var fult opplyst fra sjøjæret av de mange branner og den var dekket av røyk fra ødelagte bygninger. Enkeltheter fra luftangrepet viser at luftvernilden mot de britiske bombefly var minimal. En oberstløytnant fra en britisk luftvernhet, som fly et av bombeflyene som observatør, beskrev ilden fra takken som uregelmessig og uten virkning. En av flygerne fortalte om de kraftige fakkellysene som illuminerte øya, og sa: Laritza var opplyst som et juletre.

Det britiske flyvåpen bombet også samme natt mål på Kreta og angrep en av de mange flygeplasser som er bygget for å hjelpe til mot de britiske styrkers luftangrep i vestørkenen. Dagens italienske kommuniké melder om nye britiske luftangrep mot Augusta og Syrakus på Sicilia. - Man gjør omfattende forberedelser for å hindre tysk forsøk på å gjøre framstøt gjennom Tyrkia mot oljefeltene Kirkuk og Mozul i Irak. Det skjer på en frontlinje som er henved 2.000 km. lang, fra Beirut i Syria til Teheran i Iran. Britiske ingeniørtropper assistert av tusenvis av syriske, irakiske og iranske arbeidere, sprenger seg veier, bygger seg tunneller, festningsverker, kanonstillingar, minefelter og oppklaringsanlegg. Bak de befestede områder er det gode veier og store flyplasser. - Sjefen for den britiske 10. armé har oversyn med arbeidet.

RUSSLAND: Russerne har landet flere fallskjermavdelinger bak de tyske linjer på Smolenskfronten. Fallskjermtruppene ble landet i en forrykende snøstorm. De inntok flere befestede tyske punkter og sprengte i luften viktige militære anlegg. Alle tyske forsøk på å drive dem tilbake har slått feil. - Lengre vest har russerne tatt til små landsbyer til. Et nytt skritt på veien til å slutte ringen om Viazma. - Ved Staraja Russa har russerne inntatt en av de viktigste tyske stillinger. Den lå på en dominerende høyde

og meningen var å holde den til snøløsningen, slik at russerne ville sitte fast i dalen nedenfor, men russerne brøt seg igjennom og inntok stillingen. De tyske tap var over 1.500 mann, falne og sårede. Stillingen ved Staraja Russa er for tiden den at russerne har isolert forskjellige tyske stillinger som de nå utsletter en for en. - På sydfronten har kampane tiltatt i Donetsbassengen. På Krim har russerne foretatt et nytt overraskelsesangrep mot en tysk okkupert havn. En russisk krysser feiret sin 10 års fødselsdag ved å lede den russiske flåtestyrke som utførte angrepet. I en voldsom storm dukket den russiske flåtestyrke opp utenfor havna ved 3 tiden om morgenen. De russiske krigsskip åpnet ild og under dekket av den ble hunrevis av russiske marinesoldater landsatt. Da russerne var landsatt åpnet tyskerne en planlös ild, og det var ikke før det ble lydt at deres artilleri gjorde virking. De russiske flåteamheter dro da ilden hen på seg og svarte med sine bredsider. Landstyrkene kunne fortsette med sitt arbeid. Offiserer og mange på den ledende krysser er blitt dekorert for sin innsats. - Et tysk bombefly angrep et russisk handelsskip i Nordishavet, men ble skutt ned av

et britisk fartøy som gjorde tjeneste som minafeier. Admiralitetet opplyser at dette hendte fredag. - Det blir opplyst i London i dag at Storbritannia har sendt 143 lokomotiver for å hjelpe Russland.

ARGENTINA: Lederne for den nazivennlige organisasjon i Argentina, som kalles "den nasjonale ungdomsbevegelse" vil bli satt under tiltale for å tilhøre en ulovlig organisasjon som er farlig for staten.

URUGUAY: En båt fra Uruguay på 6.000 ton er senket av en av aksens ubåter og regjeringen i Uruguay har beslagnagtet den tyske båt "Tacoma" som represali.

U.S.A. Den gamle amerikanske dampbåt "Terro" var før utråde utenfor California. Båten var lastet med avfall som skulle kastes over bord. Plutselig dukket det opp en japansk ubåt like forut. Skipperen på "Terro" ga ordre om full fart forover og rammet ubåten så den sank. Etter at de hadde kastet avfallet over bord, satte båten kurs hjemover igjen.

NORGE: "Dagens Nyheter" i Stockholm melder at tyskernes har lett foreta en husundersøkelse i biskop Berggravas hjem. - Sentidig kommer det en melding som viser hvordan hele det norske folk har sluttet opp om biskoppene og deres kamp mot undertrykkelsen av det norske kirkeliv. Følgende kirkelige organisasjoner og forninger i Norge har uttalt sin tilslutning til brevet fra de norske biskopper av 14. februar. Det norske Lutherske Indremisjons-selskap, Det vestlandske Indremisjonsforbund, Norsk Sondeggsskoleforbund, Norges Kristelige Ungdomsforbund, Norges Kvinnemisjonsselskap, Den norske Israelsmisjon, Den norske Sjømannsmisjon, Det norske misjons-selskap, Santalmisjonen, Det norske-lutherske Klinemisjonsforbund, Frelaessarmeen, Den andre Sjømannsmisjon. - Den katolske biskop Mungera har skrevet et brev til Skaake, der han uttaler at han helt utslutter seg til de andre biskoppers brev. Lignende brev er sendt fra styret i Den norske evangeliske-lutherske Frikirke og fra rådet for Norges Disentering og fra forstanderen i Filadelfiamenigheten i Oslo. - Denne maktige oppmarsj av hele den norske kirkefront viser i hvor høy grad nazistenes vannhelligelse av kirkefiden og deres overgrep mot den norske kirken og dens ledende menn har rystet det norske folk i dets innerste følelser. I sin brutale fremferd mot kirken og med sin mishandling av gode nordmenn som ikke har gjort annet enn å tjene sitt land og følge sin overbevisning, har nazistene kastet masken og vist sitt sanne ansikt. Nordmanns nasjonalkjensle har reist seg til kamp og i den kirkestrid som voldshårens nå har framkaldt, vil de også få føle hvor dypt de religiøse følelser går i det norske folk, og hvor de er bundet sammen med vår fedrelandskjærlighet og vår trofasthet likeoverfor våre historiske tradisjoner og åndelige arv. Den norske kirke har ved sin holdning gitt vår politiske frihetskamp sin vigsel, og gjort det helt klart for hele det norske folk og for hele verden, at i vår kamp mot det nazistiske voldsherredømmet gjelder det ikke bare materielle og forgjengelige verdier, men også evige ændsværdier, og i godt med disse uforgjengelige verdier som har overlevet og vil overleve all ytre vold, vil den endelige seier bli vår.

De norske idrettsfolks holdning vinner sympati i Sverige. Det svenska Idrottsbladet skriver om den norske idrettsfront: Vi løfter vår hatt for det stolte, trofaste, demokratiske norske idrettsfolk, som i sin stumme kamp setter oppet så lysende eksempler for alle undertrykte, krankede, men allikevel enige folk. -

De autentiske meldinger om den tortur som tyskerne lar nordmenn gjennomgå i fengslene i Norge har vakt voldsom oppsikt i den frie verdens presser, som uttrykker sin harpe og sin forekt mot denne barbariske fremferd mot et rettselskende og opplyst kulturfolk, som det norske.

... VV...
LOKALT: INGEN NORDMENN PÅ "NORSK" OG TYSK FILM: Norske filmer er boikottet idag fordi: a) alle de ledende innen filmen idag er nazister (Sinding Schibbye) eller stripede og tyskvennlige som Tancred Ibsen. b) filmene antar i voksende utstrekning karakter av propaganda. Det er nok å hentyde til den filmen om Den norske Legion som Sinding har skrevet manuskript til.

Tyske filmer er boikottet idag fordi Norge ligger i krig med Tyskland. Det ville være urettlig og sørget om virkelig noen nordmenn beundret eller i det hele tatt så på tyske nazifilmprodukter idag, da nordmenn både på den indre og ytre front ligger i kamp for livet mot fienden. --

... VV...
GUD BEVAR KONGEN OG FEDRELANDET.

nr. 182.

LONDON - NYTT.
19. mars 1942.

913

2. Arg. 1942
O.V. 1528

RUSSLAND: Meldinger fra østfronten i midten av uken går ut på at på den første vårdagen fortsetter russerne sitt hårde press mot alle tyske stillinger av betydning fra Leningrad til Kejtsch-halvøya. Sterke framskutte avdelinger av den russiske armé, støttet av tanks og fly er obbre etterhvert de stillinger hvorfra Hitler håper å sette i gang sin angrepsoffensiv. Ifølge meldinger fra Stockholm innrømmes det at Berlin og russerne fornyer sitt press langs hele fronten. Tyskene legger særlig vekt på at russerne har satt inn en mengde tanks. "Times" Stockholmskorrespondent påpeker idag at ifølge tyske kronikører har den tyske armé hittil ikke sett en eneste britisk eller amerikansk tank vel fronten. Tyske kommentarer til disse uttaklser røber den stadig voksende forbauselse over produksjonen i russiske tankfabrikker. Disse uttaklser viser at russerne må ha umåtelige reserver av tanks til å møte den tyske våroffensiv, deriblant de tunner som er kommet fra Storbritannia og Amerika. Dette er en kjensgjerning som synes å forklare den voksende engstelsen i tyske militærkretser.

FRANKRIKE: Etter meldinger fra Frankrike heter det at fabrikkene ved Paris som nylig ble angrepet av britiske fly ble så sterkt skadet at det vil være minst et år før anlegget kan bygges opp igjen. Hver måned sendte Renault-fabrikkene 150 tanks og 700 lastebiler til Tyskland.

LIBYA: Aksekolonnene som mandag rykket fram sør for Tripoli har nå trukket seg tilbake etter å ha vært i kamp med britiske styrker. Dagens Kairokommuniké sier videre at en annen britisk patrulje tvang det tyske artilleri vest for Gazala til å trekke seg tilbake. Et Junkerfly 88 ble ødelagt over Malta i går og 4 andre tyske fly og 10 jager-fly ble skadet under voldsomme luftkamper over øya.

En ledende artikkel i "Times" idag understrekker den viktige stilling som Midtøsten spiller i den nævrente fase av krigen. De japanske ledere vet, skriver "Times" at en endelig seier er avhengig av en samtidig seier for Tyskland. Det vil derfor være påkrevet å opprette en felles front med Tyskland. En japansk framrykning mot det Arabiske Hav måtte settes inn samtidig med Rommels offensiv mot Egypt og Zueskanalen og med tilsvarende tysk framstøt, ikke bare mot oljefeltene i Kaukasus, men også mot Syria, Irak og Iran. "Times" innrømmer at en kontakt mellom Tyskland og Japan vil være en stor fare for de forente nasjoner, men det byr på store vanskeligheter å oppnå en slik kontakt. For det første måtte de tyrkiske ansette russiske sydarmeer slås og likeså Tyrkiets hærstyrker, og dessuten måtte de britiske tropper i midtøsten tilintetgjøres. Japanerne på sin side må overvæie om de kan risikere å vende ryggen til De Forente Stater sine flåtestyrke. Avisen sier videre at midtøsten er det viktige bindeleil mellom britisk sjømakt hjemme og alliert krigsmakt i Stillehavet.

Etter utnevnelsen av general McArthur, helten fra Filipinene, til øverstkommanderende i den australske krigssone, kommer det melding om en annen viktig utnevnselse. Generalløytnant Bredt er blitt utnevnt til øverstkommanderendes stedsfortreder, samtidig som han har kommandoen over alle de allierte luftstridskrefter. Det er president Roosevelt som har foretatt denne utnevnelsen etter anbefaling av den australske regjering. Hittil har general Bredt vært sjef for alle amerikanske troppestyrker i Australia. - Imens har general McArthurs utnevnsle blitt hilst med begeistring på alle hold.

DET FJERNE ØSTEN: Allierte fly har igjen angrepet hovedstaden i Nederlandsk Timor, som nå er på japanernes hender. På Filipinene har japanerne rettet et nytt angrep mot Batan-halvøya, etter at det i flere dage har vært en stillstand i kampene. General McArthurs etterfølger, Wainwright, slo angrepet tilbake. - I Burma har britiske framskutte styrker vært i kamp med store fiendtlige styrker som rykker nordover fra Rangoon.

U.S.A. De Forente Stater bygger nå bortimot 3.000 krigsfly pr. måned. Dette ble opplyst i en kringkastingstale til Amerika i går kveld av Amerikas produksjonssjef Nelson. Han la til at på de 100 dage som er gått siden Japan angrep Pearl Harbour har Amerikas flyproduksjon steget med 50 %.

Amerikanske kvinner vil likesom de britiske få have til å gjøre aktiv tjeneste under krigen. Det ble igår vedtatt et lovforordning som går ut på å opprette et kvinnelig arméhjelpekorps, etter modell av den britiske kvinnelige armé. Det første kull på 150.000 kvinnelige rekrutter ble innkalt i nærmeste framtid.

Nr. 182.

-2-

NORDSJØEN: Den britiske flåte og det britiske flyvåpenet var i kamp i Nordsjøen lørdag natt og søndag og ødela minst 3 tyske E-båter og skadet 5 andre. Briterne mistet en 24 år gammel båt, som ble senket av en torpedo. Forut disse 8 E-båter som ble senket eller satt ut av aksjon i Nordsjøen, ble 2 andre ødelagt av lette britiske flåtestyrker i en kamp som varte bare 2-1/2 minutt. I sitt kommunike om disse operasjoner i Nordsjøen omtaler admiralitetet en ny type svært kraftige tyske E-båter overlevnede, både når det gjelder fart og bestykning.

ENGLAND: Britiske kjemikere opplyser at man har funnet en ny motgift mot sennepsgass. En velkjent videnskapsmann prøvde den første dobb på seg selv. Det etter prøvde han den på arbeidere i det sivile forsvar og oppnådde meget gode resultater. Det er sannsynlig at også Russland vil nyte godt av denne hemmelige motgiffen. Tyske rykter sommer nå i London antyder at Hitler vil bruke gass mot russene i værfeltet. Det blir nå tatt forstegnelse over alle gassmasker i Berlin og tyske sivile blir anmodet om å kjøpe sivile gassmasker.

Ifølge en melding fra Istanbul idag sier tyskerne at italienske krigsskip i forrige måned senket 3 tyske u-båter i Middelhavet. Fordi de var red for å bli angrepet. - Italienerne på sin side hevdet at tyske u-båter i siste 14 dage har senket 5 italienske skip ved en misforståelse.

SVERIGE: Den svenske høyesterett har nå truffet sin avgjørelse i saken angående de 10 norske skip som har ligget opplygt i Göteborg, og som quislingmyndighetene har forsøkt å få utlevert til tross for at de var rekvisert av den norske regjering før de forlot Norge og befruktet til den britiske regjering. Saken var derfor inslagt mot den britiske regjering. Høyesterett fant enstemmig at den britiske regjering var nedi integritet overfor råderienes krav om arrest i skipene. Overrettsdom ble underkjent. Høyesterett fremhevet at skipene ble rekvisert av den norske regjering i mai 1940 til bruk for den norske regjering eller noen annen. Det er da imidlertid å ha noe sumtykke eller bistand fra eiernes sine for å iverksett denne rekvisjon, særlig de eiene som befinner seg i et land som er okkupert av fienden. Høyesterett minner om at den svenske lov på dette punkt vesentlig faller sammen med lovgivningen i Tyskland, Frankrike, Storbritannia og De Forente Stater, og ønsker ikke immunitet rettet mot frie med stater.

LOKALT: Et par illustrerende eksempler på korruptionen innen NS. - Nils Jacob Hovde fra Tønsberg var sett under tiltale for salg av skotøy uten avvisning til tyskere, og han innrømmet dette. I mialertid er Hovde medlem av NS og har dessuten tjennestegjort i det tyske Waffen SS, hvorfor minister Riisnæs den 19. februar d.å. sendte politimesteren i Tønsberg følgende skrivelse: "Det er selvsagt at en slik samarbeid ikke bør framnes mot en man som i månedsvise har kjempet for sitt land." Det angår også militær fra tidligere tilfellers skyld, tilkjenngi også prispolitisk åpne oppfatnings, og å sende dokumentene til Riksadvokaten, for at denne kan undløse påtale med hjemmel i strprl. § 45, hvilket ladd, og uten vilkar forsøvidt den forhold angår som tiltalen omhandler." (Undertegnet av Riisnæs selv) ---

Som bekjent har Foss, Hegdehaugen og Wohl skoler vært lukket ca. 2 mnd. inneværende skoleår. I skrivelse 11/11-41 forslår skolestyrets formann at elgvene ved disse skoler får ettergitt en mindes skolepengene. Antragen ble sendt til ordføreren, som i brev av 22/11-41 svarte: "Ordføreren har 21. ds. vedtatt at elever hvis foreldre tilhører NS skal få ettergitt skolepengene i den tid de omhandlade skoler har vært lukket. Forøvrig finner ordføreren ingen grunn til å gå med på noen reduksjon av skolepengene. (Undertegnet av Fritz Jenssen.)

2) Telegram fra Kristian Hansten til svogeren Guibrand Lunde: "Etter orsakring her uholdbart for meg å overta administrasjonen av Agder bispedømmes Fastsettelser av regjeringens nåværende kirkepolitiske linjer fører under ingen omstendigheter fram. Sett alt inn på total kursendring. Dypt slvor." --- VVV ---

DET FJERNE ØSTEN: Nordøst for Australias fortsetter de forente nasjonenes bombefly å angripe Japanerne. Idag ble det opplyst at allierte fly som angrep Rabaul på Ny Guinea å dagslys oppnådde en fulltreffer på en japansk krysser. Disse meldingene kommer umiddelbart etter enkelhetene om den medfart som den japanske invasionsflåte fikk utenfor Ny Guinea. I en rekke angrep mot fieltlige skip senket eller skadet australske bombefly 23 japanske skip, deriblant 12 krigsskip, 2 tunge kryssere og 5 transportskip ble senket. En lett krysser, en destroyer, en kanonbåt og en minefeier er sannsynligvis senket. En krysser, en destroyer, 8 transportskip og en kanonbåt og et hjelpestskip for fly ble skadet. 3 japanske sjøfly ble skutt ned. Det neste tap de forente nasjonene hadde, var et fly.

Richard Caisby, Australias minister i Washington, er blitt utnevnt til minister uten portefølje i det britiske krigskabinett, som han vil representere i midtøsten. Caisby oppgave vil bli å sideordne alle krigstiltakene i midtøsten med undtag av de militære operasjoner. Hans utnevnelse er et nytt eksempel på den enighet som hersker innen det britiske rike for alt som har med krigsforsien å gjøre.

BURMA: En amerikansk general har overtatt kommandoen over de kinesiske tropper i Burma, etter forlengende av Chiang Kai Shek. Det er generalmajor Stillwell, som er utnevnt til å kommandere den 5. og 6. kinesiske armé som sammen med de britiske styrker forsvarer Burma. General Stillwell har vært i Kina og tjennestegjort som stabsjef for Chiang Kai Shek.

STORBRYTANNIA: Lord Halifax, den britiske ambassadør i De Forente Stater, ga i går i kringkasting fra Amerika en del opplysninger om den imponerende rollen som Storbrytannia spiller i krigen. - Her er noen av de mest bemerkelsesverdige punkter. I flere måneder er ikke mindre enn 80% av Storbrytannias krigsproduksjon, og hver eneste britisk soldat som kunne skaffes skipsplass, blitt sendt til oversjøiske land. I hjemlandet har Storbrytannia 1-1/2 mil. soldater som utgjør hovedforsvaret av dets nesten 5.000 km. lange kystlinje. Disse troppene har dessuten 2 mil. mann bak seg, som utgjør hjemmevernnet. De britiske strammhugg i det tysk okkuperte Europa av assjonstropper og fallskjermsoldater, vil komme til å øke både i antall og styrke. Den tyske overkommando vet allri når eller hvor disse troppene vil slå til. Det er en av grunnene til at den er nødt til å holde ledige tropper i vest-Europa. Den britiske hær har kjempet fra polarsirkelen, gjennom vest- og sørøst-Europa, nord- og øst-Afrika, det nære og det fjerne Østen helt ned til Ekvator. Ved slutten av 1941 var over 70% av troppene som fallt, ble såret eller tatt til fange, fra Storbrytannia. Idag holder den britiske hær nøkkelstillingen i midtøsten. Stillingen er av vital betydning for å holde døren oppe til Russland og like så viktig for å hindre at tyskerne får forbindelse med japanerne. - Hvis jeg ikke tar helt feil, så lord Halifax, vil Midtøsten være sterkt i forgrunnen til sommeren. Om luftkrigen ga lord Halifax følgende opplysninger. Da Tyskland angrep Russland tok de britiske jagerfly offensiven over Frankrike, Belgia og Nederland. De slo det tyske luftvåpen-overvåkets eget territorium, og tvang tyskerne til å holde halvparten av de jagerflyene der rådet over på vestfronten, i steden for å sende dem til Russland. Imens har Storbrytannia tilintetgjort mer enn 9.000 av aksemaktenes fly. - Ved utgangen av 1941, var 43.000 menn, kvinner og barn blitt drept ved tyske luftangrep, og 50.000 alvorlig såret. Denne vinteren har vært den værste for flygningene på 15 år, men de siste 2 mnd. har det britiske flyvåpenet kastet en halv gang til så mange ton med bomber mot fieltlige mål som i de samme 2 mnd. i fjor. - Krigen til sjøs. Siden krigen begynte har Storbrytannia senket 3 fieltlige hovedskip, 13 kryssere, 53 destroyere, undervannsbåter og hjelpestkraftsøyer. 5-1/4 mil. ton med fieltlig handelstonasje er blitt senket. Halvparten av de tysk-italienske konvoyer til Libya er blitt senket. I fabrikkene produserer Storbrytannia idag dobbelt så mange tanks som i august i fjor, og 5 ganger så mange som i juli-august 1940. 1½ mil. kvinner til er gått inn i Storbrytannias fabrikker, som produserer krigsfordøngheter. I 1941 arbeidet 1 mil. mann fler i Storbrytannia med å lage ammunisjon enn i 1918. I 1938 bruktes til krigsproduksjonen under 10% av landets inntekter. I 1941 var Storbrytannias utgifter til krigen vokset til 60% av inntektene.

KUSSLAND: På østfronten foregår de voldsomste kampene fremdeles i Smolenskavsnittet. En stor tysk styrke er nå omringet ved Gshatsk, som er det nærmeste sted til Moskva som holdes av tyske styrker. Det ligger 160 km. vest for hovedstaden og er et av de punkter hvorfra Hitler har til hensikt å begynne sin våroffensiv. Tyske transportfly har sluppet matforsyninger til troppene der. Militære kretser i Berlin synes å være meget engstelige for utviklingen på denne fronten, og været får skylden. De beklager seg over at elementene er i opprør og innrømmer at tyske tropper der på ny er utsatt for den russiske vinters voldsomste påkjønning. - En avdeling av russiske kuttere, kjent under navnet "sjøjegere" ødelegger nå tyske u-båter i Østersjøen. Avdelingen har allerede senket 8 u-båter og skutt ned 23 tyske fly som forsøkte å bombe russiske flåtebaser og Leningrad.

TYSKLAND: På ny kommer det meldinger fra Ankara, fra vellunderrettede killere, om at Tyskland søker fred. Hitler vet at han kan ikke vinne krigen med mindre han på en eller annen måte kan vinne Storbritannias og Amerikas gunst, hva det selvfolgelig ikke er tale om. De tyske propagandamakere utnytter nettopp nå idéen om "den gule fare" og framholder at de hvite nasjonene burde forene seg mot den. Men det var Hitler som angrep Polen. Det var Hitler som angrep Russland og det var han som angrep 8 andre nasjoner av hvite folk i tiden mellom invasjonene av Polen og Russland. Det er han som har splittet den hvite rase. Det var Japan som angrep Kina. Japan har splittet rasen i Østen. Tyskland og Japan er trillingnasjoner i overfall og forbrytelser. De er også en del av samme stikkje når det gjelder umenneskelighet som de grusomheter som ble begått i Norge og Hong Kong har bevist. Japan har indirekte innrømmet å ha begått avskyelige handlinger i Hong Kong og andre steder ved å nekte å tillate undersøkelse. Den argentinske regjering som varetar de britiske interesser i det fjerne østen, har presset kraftig på for å få tillatelse til å undersøke forholdene i Hong Kong, og også for å få lov til å sende et Røde Kors skip til Hong Kong og Singapore med forsyninger til britiske fanger. Men begge disse humanitære forlangende er blitt blankt avslått.

Levnetsmiddelrasjonene i Tyskland vil bli ytterligere nedskåret. Berlin-kringkasteren meldte idag at nye innskrenkninger vil begynne den 6. april og vil berøre brød, kjøtt og fett. Etter en forordning utgitt av Göring i dag, blir alle personer bosatt på landet eller i landsbyer pliktige til å gjøre tjeneste i jordbruksdelen. Det vil bli tildelt alvorlige straffer for å nekte å utføre arbeidet.

Forholdet mellom Vichyregjeringen og Tyskland som allerede på forhånd var spnt, er blitt ennå dårligere siden Hitler i sin siste tale uttalte sin misnøye med den vending Riung-saken har tatt. Dette blir opplyst av Berlinkorrespondenten for det sveitsiske bladet "Journal de Genève" som sier at Vichyregjeringen er mer interessert i å finne ut hvem som har skylden for krigen enn hvem som hadde skylden for at Frankrike ikke var tilstrekkelig forberedt. Korrespondenten framholder at i betragtning av de store tap tyskerne har liit i Russland, begynner alle tyskere å spørre om årsaken til krigen. Det er av denne grunn at Hitler er så oppsatt på at Vichyregjeringen skal påta seg ansvaret for krigen, så han kan få skylden over på andre.

LOKALT: I anledning av de rykter som er i omløp om at Kong Haakon for en tid siden skulle ha holdt en meget beveget radiotale fra London, og at denne tale skulle ha vært gjengitt i LONDON-NYTT, skal vi få opplyse at disse rykter er fritt oppspinn. Vi skal naturligvis gjengi alle taler som Kongen holder, og likeledes andre taler av særlig betydning.

Einār Skavlan i Dagbladet og Anton Ronneberg i Aftenposten ga i sine anmeldelser av "Det nye system" på Nationalteateret, en ganske skarp, men helt saklig kritikk av Johan Hauges spill. Også flere andre skuespillere fikk kritikk på samme måte. Hauge er imidlertid en av de få skuespillere i NS, og følgelig er han hevet over kritikk. De to anmelderne fikk en streng skriftlig tilrettavisning fra teaterdirektoratet. Finn Halvorsen, men ville ikke finne seg i å bli diktert hva de skal mense om skuespillernes prestasjoner, og har nedlagt sin anmeldervirksomhet som protest.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

NORGE: Det blir nå opplyst i London at det tyske slagskipet "Tirpitz" lommeslagskipet "Admiral Scheer" og den tunge krysseren "Prinz Eugen" nå helt sikkert befinner seg i havna i Trondheim. Man tror også at noen tyske destroyere ligger der. Det er ingen bevis for at "Tirpitz" eller "Admiral Scheer" er skadet. Det er kjent at den tunge krysseren "Prinz Eugen" er blitt skadet av en britisk undervannsbåt utenfor Norge for kort tid siden. "Tirpitz" ble angrepet av torpedofly den 9. mars da den ble oppdaget utenfor norskekysten. Den satte kursen mot land beskyttet av et røketeppe. Det siste man vet om "Scheer" er at den ble sett utenfor norskekysten i forrige måned.

RUSSLAND: Kampene foregår nå hovedsakelig på midtfronten og på Charkow-fronten. Hitler forsøker å holde den viktige jernbanen til Viazma åpen, men russerne presser kraftig på mot linjen fra begge sider. De er kommet et godt stykke vestenfor Viazma på begge sider av jernbanen. Gshatsk, nordøst for Viazma, og Rshew nord for byen, er også omringet på 3 kanter. I Charkow der det russiske presset i sør er sterkest, har de tyske myndigheter nylig gått til masseord blandt sivilbefolkingen. Russerne har drevet nye kiler inn i de tyske stillinger omkring Leningrad. Over 2.000 tyske offiserer og menige har faldt her i de to siste dagene. Den britiske generaldirektøren for militærutstyr at alle de tanks, antitankskanoner og det radiofysiske som Storbritannia har lovet Russland er blitt sendt til fastsatt tid. Alle britiske tanks som blir sendt til Russland er slik utstyrt at de kan operere i sterkt kulde. De blir sendt fullt utstyrt med våpen og radio, ferdig til å bli satt rett inn i kampen. Avdelinger av det britiske våpentekniske korps er i russiske havnebyer for å losse og sette sammen de tanks som kommer. En amerikansk journalist ved russefronten uttalte i krigskastingen at den fangeleir for tyske krigsfanger på veien mellom Moskva og Leningrad, snakket han med fanger som var tatt ut av en fabrikk, hvor de hadde arbeidet sammen med franske krigsfanger, og senere rett til fronten. Andre fanger var unge børn som var blitt kastet inn i kampen uten tilhørende erfaring i felten. Tyskerne har nå opphevret bestemmelsen om at avisene ikke må offentliggjøre mer enn 25 dødsannonser om soldater i et nummer. De er slektingene som sender inn disse dødsannonserne. Den tyske overkommande sender fremfries ikke ut tapslistér.

AUSTRALIA: I det første intervju med McArthur etter at han var kommet til Australia, uttalte han at han var kommet dit for å organisere en amerikansk offensiv mot Japan. Han sa videre: En av hovedhensiktene med denne offensiven vil være å befri Filipinene. Jeg har overlevet kampene der og jeg skal vende tilbake.

DET FJERNE ØSTEN: Allierte bombefly har igjen angrepet Koetang, hovedstaden på Nederlandsk Timor. Et fly savnes. - Japanske fly angrep i går Port Moresby i sylinderen av øya og Port Darwin i Nord-Australia. Det foreligger ingen mellinger om kamper til lands. - I angrepet mot Moulmein, som det kom melding om i går, vet man nå at de britiske og australske fly ødelagde 25 japanske fly. - Til lands forsøker japanerne å presse nordover fra Rangoon langs de to hovedelvene Irawadi og Sittang. Det har vært trefninger mellom patruljer ved Sittang, men det er intet nytt fra Irawadiåalen.

LIBYA: Dagens Kairo-kommuniké melder at det var atskillig flentlig aktivitet i går i området mellom Tmimi og Mekili og fientens artilleri bombarderte britiske patruljer vest for Gazala. Britiske kolonner fortsatte sine spredertokter og allierte jagerfly gikk til angrep i området lengre framme. Betydningen av at de allierte holder sterkt vakt i midtøsten, blir understreket av "Times" Kairokorrespondent i dag. Han mener at tyskerne setter alt inn på å bringe forsterkninger til Rommel i Libya og at de allerede har tatt fly fra Russland for å styrke forsvarer av de Egeiske øyer, da de muligens tenker på en luftoffensiv mot den syriske og den egyptiske kyst. Hitler anstrenger seg til det ytterste for å avse noen divisjoner til et angrep i midtøsten. Situasjonen i midtøsten henger sikkert nøyne sammen med det som kommer til å hende i Russland i de nærmeste ukene, skriver "Times".

De allierte holder nå på med å bygge en ny jernbanelinje som forbinder Haifa med den berømte orientexpressen i Tripolis. - Et skip er nylig kommet til Alexandria etter å ha seilt gjennom østlige Middelhav med titusenvis av tonn med varer for de allierte armee i Libya.

185.
Stridighets måltid 2 av Hitlers allierte, Rumænien og Romania er blusset opp i sjem etter en tale av Michail Antonescu, bror av den rumenske diktator. Michail Antonescu sa at man ikke kan forsvare sin ære og sine rettigheter bare med ord. Denne uttalelsen var rettet mot Hitlers allierte Ungarn. Under hele talen minnet Antonescu staiig vekk om Transylvania, som aksemaktene ga Ungarn 2/3 av. Det veier også tungt at talen ble holdt på et tilspunkt, der Hitler har krevd ennå flere tropper både fra Ungarn og Romania. Rumenerne er misfornøyd med at de har lidt langt større tap enn Ungarn i kampen for Hitler og de tror at Ungarn holder sine tropper tilbake for å forsvare Transylvania.

Et godt eksempel på at moralen er svekket innen de tyske militære er følgende historie. En tysk offiser kom for ikke lenge siden tilbake fra permisjon i Tyskland. Da han kom til hotellet i Kristiansand, der han hadde boli i flere måneder før permisjønen, rev han ned et stort fotografi av Hitler som han hadde hengt opp på veggen i rommet sitt før han reiste. Fotografiet ble kastet på bøsslungen om morgenens.

En tysker på vestlandet hadde en uheldig start i sillefisket. Han solgte nmlig 3 halvkasser til en nordmann og resultatet var at han ble kastet i fengsel, der han fremledes sitter.

NORGE: De norske læreres aksjon mot den organiserte forsimpling av barn omfatter nå praktisk talt alle landets lærere og lærerinner både i folkeskolen, framhaldsskolen og den høyere skole. I Oslo har 98 % av lærerne trasset alle trusler og meldt seg ut av lærersambandet. For enkelte skoler gjelder det 100 %. Ved flere skoler lanlet over har hele lærerpersonelet fra rektor til yngste lærer stått last og brast. Et strålende eksempel er byen Tønsberg, der alle lærerne ved samtlige skoler i byen har meldt seg ut av sambandet. - Lærerne står ikke alene i sin kamp. De har fått støtte, ikke bare fra kirken, men også fra foreldrene. Det kommer fremledes mengder av brev fra foreldre som støtter lærerne i aksjonen. En dag i denne måneden var en postkasse i en av utkantene av Oslo så full av slike brev at de som kom sist måtte bruke pinner for å stoppe brevene sine ned. - Quislingene har forsøkt å fabrikere lærere i all hast for å erstatte dem som blir kastet. En tidligere melding gikk ut på at de hadde 17 elever, men det viser seg nå at det riktige tall er 16. Det er folk i alderen 24 til 50 år og med de mest forunderlige kvalifikasjoner. Skolen forlanger ikke opptaksesprove og de fleste elevene mangler de mest elementære kunnskaper og forutsetningene. Skolen har også fått en sjef som er elevmaterialet verdig. Det er den beryktede rikstaler Eivind Strand. Det mest iøynefallende ved denne manns utviklingshistorie er at han 5 ganger er blitt lagt bøter etter løsgjengerloven og en gang etter straffeloven. Så sent som i desember 1940 fikk han en betinget dom med 3 års prøvetid. Betingelsen var at han i prøvetiden skulle holde seg borte fra fyll. Retten ville egentlig gjøre dommen ubetinget, men den nazistiske høyesterett grep inn. Selv blandt partifellene er imidlertid den alminnelige mening at Eivind Strand for lengst er moden til å gå i torrlokk. Denne mann underviser nå i religion ved lærerskolen på Kopang. - Elevene på skolen har praktiske prøver med skolebarne, men barne klager over at det er umulig å følge med. Quisling blir ustanselig blandet inn i religionsundervisningen, som en person som man skal holde seg til foruten Gud. Det er ingen disciplin ved skolen blir det mellt. Lærere og elever røker i klasseværelsene så det oser og de fester og danser til langt på natt. Morgenandakten består av høytlesning fra boken: Quisling har sagt, og hirdsang etterpå. - Gjennom det tysk-norske telegrambyrå er det senkt ut en melding om at det nye, flotte månedsskrift for lærersambandet har sikret seg som redaktører overlærer Trætteberg fra Hamar og Ranimæl Oslo. - Trætteberg som er over 70 år og har gått av med pensjonen, sier selv at han ikke kjenner det minste til tidskriftet og ikke vil ha noe med det å gjøre, hverken det eller lærersambandet. Ranimæl er avskåret fra å uttale seg, da han døde i desember 1940. --- Barna betyr alt for mye for landets framtid til at man kan ta nederlaget over seg uten kamp. Lykkes det å legge barnesjelen i tvangstreng har de vunnet sin største seier i kampen for å gjøre Norge til en mørkeselle i det stortyske fengsel. Det vil aldri lykkes dem. Oppdragergjerningen vil nå som før ha til mål å virkelig gjøre Bjørnsons ord: Hver barnesjel som foldes ut, er en provins til lammet lagt og for vår frihet varig vakt.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

nr. 185.

LO DOK. NYTT
22. mars 1942.

Sir Stafford Cripps son er på vei til India skal delta i et møte sammen med sjefene for den britiske hær, flåte og flyvåpen i Miltosten.

LIBYA: De siste meldinger tyder på at Rommels fremskutte styrker igjen er i bevegelse. Admiralitetet har senkt ut en beskjed at britiske undervannsbåter har senket 2 til av øksestore forsyningsskip i den midtre del av Middehavet. Det største av disse økseskipene var eskortert av destroyere.

EUROPA: Den tyske ambassadør i Ankara, von Papen, er nå på vei til Berlin over Bulgaria. "Times" korrespondent i Ankara melder at von Papens avreise vekker en del oppsikt i Tyrkia, hvor man setter det i forbindelse med Hitlers våroffensiv. Korrespondenten tilføyer at Tyrkia har tatt sin beslutning og at nervøsen er i orden. - Fra Balkan kommer det melding om nervøsitet og uro. - Avisene i Romania har gjort et stort nummer av den talen den rumenske utenriksminister holdt, der han unsier Ungarn. - Et høyeffisiebt boll skriver: Vi er fullt oppmerksom på de fornærmelser som er kommet fram i den ungarske presse, men vi har till stille på grunn av den våpenatillstand som er blitt ansett. Vi har lange vissit om de lidelser den rumenske befolkning i Transylvania har måttet gjennomgå. - Orlylende av den protestnate som er fremtrøende statsmann senkte til den rumenske statsminister, Marskalk Antonescu, er ikke blitt kjent i London. Denne note ble forfattet av de to ledere for de største politiske partier i Romania, og det er en alvorlig domfellelse av den rumenske statsministers beslutning om å sende nye divisjoner til østfronten for å fylle hullene i Hitlers linjer. - Protestnaten slutter med følgende appell til Antonescu: Trekk våre tropper tilbake fra Russland. Reorganiser hæren. Bring landets økonomi og finanser på føte igjen. Bare på den måte kan vi håpe på et fritt Romania.

RUSSLAND: Frontmeldingene sier at kampene blir vollsommere og voldsemmere. Tyskernes tapslister blir stadig lengre under forsøket på å utføre Hitlers ordre om å holde de viktigste forsvarslinjene mot de ustanselige russiske angrep. Moskvakringkasteren kunngjør at på de siste ukene har den 18. divisjon av den røde garde slutt gjort det av med 20.000 tyskere på militærsnittet. Men regner med at Hitler har kastet inn i kampen 70 av de divisjonene som egentlig skulle ha stått i beredskap til våroffensiven. Russerne klemmer den 16. tyske armé stadig tettere sammen. På Leningrad-fronten forsøker russerne å slå seg gjennom sylvest for Schlüsselburg og tropper både i og utenfor byen gjør vollsomme utfall mot de tyske linjer. På Charkow-fronten har russerne vunnet tilbake noen steier mellom Poltava og Lozovo. På Krim har russerne fortsatt kampene mot rumenerne og tyskerne med Sebastopol som utgangspunkt. De to siste dagene er 43 tyske fly ødelagt på østfronten.

Russland og Japan undertegnet igår en avtale som eksisterer mellom de to land. Det blir opplyst i Moskva at dette betraktes som tegn på at de to regjeringer ønsker å fortsette forbindelsen innen den ramme som nøytralitetspakten mellom de to land forutsetter. Innrommelsen på begge sider blir sett som et tegn på at man ikke tilslukter noen vesentlig endring i forholdet mellom Russland og Japan.

DET FJERNE ØSTEN: En stor japansk krysser til ble satt i brann og antakelig senket under et angrep som allierte bombefly i går fikk over Rabaul i Ny Britannie. Alle de allierte fly kom tilbake i god behold. Det kraftige slag som ble rettet mot den japanske invasionsflåten ved de allierte luftangrep har tvunget japanerne på Ny Guinea til å rette fremstøt over land mot Port Moresby. Australiske økjonstropper herjer i japanske linjer og hindrer forsokene på å få flyplasser i stand. Port Moresby ble i går angrepet av japanske fly, men det ble ikke gjort noen skade. - Sjefen for den japanske flåte har meldt at hans krigsskip i fremtid ikke vil ta hensyn til internasjonal lov. Dette betyr at Japan i likhet med Tyskland går over til å senke skip uten varsel. - Kinesiske tropper har vært i kamp i Syd-Burma. De angrep en styrke på 400 japanske soldater på veien fra Rangoon til Mandalay, døde 3 panservogn og drepte 100 soldater. Lenger nord ble nylig 700 japanske drept.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

LODGEON 1914

LONDON - NYTT
24. mars 1942.

918

Mappe
Fakspl. 187
Årg. 1942

RUSSLAND: Pa Leningradfronten har tyskerne tapt 1,600 mann og meget utstyr, i en kamp som varte i 2 døge. På fredag ødeløs russiske fly 35 tyske maskiner. I går ødela de 29 tyske tanks og over 200 biler som var fullastet med tropper og forsyninger. Berlinkringkasteren innrommer at russiske kanonbåter har angrepet tyske kystbatterier i Motovskibukta på kysten mot Norsjøhavet. - Brigadekommisæren skriver i "Den røde Stjerne" at menglevi av fullutannede reservedivisjoner nå venter på å komme til fronten. De er utlignet i moderne kampmetoder under ledelse som har erfaringer fra slag. Det ble i går fortalt at marskalk Timochenko, som har trenet opp den russiske reservearmé i vinter har bygget opp en stor styrke på 122 divisjoner. Denne består av 75 infanteridivisjoner, 20 tankdivisjoner, 15 kavaleridivisjoner og 12 motoriserte. - I flanken på Hitlers bevegelse mot Kaukasus, marskalk Bajjoni forberedt en kraftig motorisert styrke og kavaleriavdeling. Ankarakringkasteren erklærte at våpen for disse sammenslagningsene kommer fra Storbritannia og Amerika og fra de store russiske våpenfabrikkene enten før Volga og i det vestlige Sibir.

EUROPA: Den tyske ambassadør i Tyrkia, von Papen, skal besøke Sofia før han vender tilbake til Tyskland for å avlegge rapport til Hitler. Hensikten med besøket er hemmelig., men det faller sammen med meldinger som muligens er satt i omloop av tyskerne selv, om at Bulgaria skal sende soldater til østfronten. En bulgarsk avis minner om Hitlers ord i juni 1939, da han sa til den bulgarske statsminister at han ville ha ro på Balkan. Bulgarias hjelp til Tyskland med hensyn til arbeidskraft, så han den gangen, vil være av større betydning enn den hjelpe som den bulgarske hær kan gi. --Det er tydelig, skriver en schweizisk avis, at den spenning som er oppstått mellom Ungarn og Romania, ikke har økt disse lands offervilje til fordel for Hitlers våroffensiv.

LIBYA: Det blir meldt om øket aktivitet i Middelhavet og midtøsten. En britisk kommuniké fra Kairo i dag, melder om et vellykket utfall av britisk-syafrikanske og frie franske tropper mot eksæstilling og ekselbypllassen i Libya. De fiendtlige truppene mistet betydelig tap, og det ble tatt en rømmer. - De tapre forsvarere av Malta har opplevd de kraftigste luftangrepene som er foretatt mot øya. I tre angrep, mellom fredag og lørdeg kveld, ble tyske fly ødelagt og 16 alvorlig skadet. -

DET FJERNE ØSTEN: - Australiske bombefly har igjen utført et vellykket angrep mot de japanske baser på Ny Guineakysten. Et australsk kommunikat forteller at i et luftangrep i dag, ble 3 japanske bombefly og 9 jagere satt i brand. - Australiske fly har angrepet de japanske støttepunktene, Rabaul, Ny Britannia og Koepang på Timor. Flyktninger som er kommet til Port Moresby forteller at det ble en fryktelig plyndring blandt sivilbefolkningen da den britiske administrasjon var trukket tilbake. - Speiderfly over Rabaul og Ny Britannia har fastslått at minst en japansk krysser ble senket og andre skadet i luftangrepet mot japanske krigeskip natt til i går, - Generalguvernoren for Nederlandsk Ostindia opplyste i Melbourne i dag at det flere er opprettet en ny nederlandsk styrke i det fjerne østen. -- I Burma har det ikke vært noen kamper til lands siden terslag, da et engelsk regiment kastet japanerne ut av en stilling ved elva Irrawadi. - På Filipinene gjør general Wainwright, forberedelser til å møte det nye japanske angrepet med stillingene på Bataan. Dette angrepet er som kjent blitt sterkt forsinket,

NORGE: Tyskernes kringkasting i Oslo har i dag sendt ut en oppfordring til norske skip i østlige farvann om å gå til japanske havner. Det blir ikke vist at de ikke skulle bli internert, men tvert i mot få utbetalet en belønning på 5.000 kroner, og dessuten få det tredobbelte av den årlige hyre. Etter quislingpengenes verdi må svarer lettet så nær som mulig til 30 selvpenger. Den norske handelsflåtes betydning for verdens frihetskamp, behover ingen understreke. I dag som vårt land står i en forsvarskamp på liv og død er det sannere enn noen sinne før at Norges flåte seiler med landets fremtid i ombo. Intet er derfor mer naturlig enn at fiendten og forretterne søker å lotte sjøfolkene til å svikte sin plikt. Men ingen ting var heller mer naturlig enn at sjøfolkene selv fortsatte seilosen under sitt øgat flagg og for sin egen konge. - Sjømannene kjenner sin plikt. Det vet at den som går i land riktig nok vil bli mottatt med åpne armer av fiender og forrettere, men for alltid være utstøtt av det norske folk.

GUD BEVÆRE KONGEN OG FEDRELANDET.

MIDDELHAVET: Et kommuniké fra det britiske admiralitet idag forteller at britiske undervannsbåter som opererer i Middelhavet har senket 2 italienske undervannsbåter og 8 andre skip. En stor ny italiensk undervannsbåt ble senket av en britisk undervannsbåt utenfor Calabria i Syitalia. Mens den britiske undervannsbåt tok opp italienske overlevende, ble den beskutt med maskingevær fra land. Den andre undervannsbåten ble torpedert i nærheten av Messinastredet, av en britisk undervannsbåt. Også her måtte det britiske skip oppgi redningsarbeidet på grunn av at tyske fly blantet seg opp i det. 6 store skonnerter og et motorskip fullpakket med tropper ble senket av kanonild, også av en britisk undervannsbåt. Et lite forsyningsskip ble senket av kanonild utenfor den albanske kyst, på ny av en britisk undervannsbåt. Batterier på land bombarierte det britiske skip uten å skade det. I tillegg til disse skip ble ennå et forsyningsskip torpedert og gikk hoyst sannsynlig bant.

LIBYA: Dagens kommuniké fra Kairo gir nye mellinger om det britiske angrepet på aksens stillinger i Tmimiområdet og fastslår at Rommels flyplasser både ved Tmimi og Matuba ble bombardert. Flere tyske og italienske, befestede punkter ble også inntatt og de britiske flyvende kolonner bragte med seg tilbake både erobrede kanoner og fanger. - "Times" Kairokorrespondent sier at denne siste britiske operasjon synes å ha to formål. For det første å utforske fiendens disposisjoner etter de nylig ankomne forsterkninger og for det net å ta fanger, for å bringe troppenes identitet på det rene. I begge tilfeller var angrepet vellykket. Den mening brer seg i Kairo, tilføyer han.

RUSSLAND: På østfronten tårner det tyske tap seg opp både av soldater og materiell. Dagens kommuniké fra Moskva opplyser at 3 steder til er blitt erobret på Smolenskfronten etter hårlnakket kamp, og tyskerne løslat store tap, i et annet avsnitt på samme fronten har russerne slått tilbake voldsomme tyske motangrep og utslettet 2 tyske kompanier. I 17 dages kamp i disse avsnitt har tyskerne tapt 32.000 offiserer og soldater. Herav ble 20.000 drept eller tatt til fange ved Staraja Russa. Resten ble drept under forsvar av 3 steder på Kalininfronten, der Hitler ofrer soldater i mengdevis i forsok på å holde Rshew. - Lenger sør på Smolenskfronten har det rast et tankslag rundt Viazma, og fienden er blitt ivervet ut av 3 befestede landsbyer til. 14 tyske tanks ble ødelagt og 19 erobret. I sør har marskalk Timochenkos tropper tatt en av nøkkelstillingene som behersker allkomsten til Charkow. Den russiske luftstyrke ødela lørdag 53 tyske fly og har på 2 dage tilintetgjort i alt 88 fiendtlige fly.

Kong Boris av Bulgaria er på vei til Berling og venter å få en samtale med Hitler like etter sin ankomst. - Den tyske ambassadør i Tyrkia, von Papen, er også på vei til Berling og ventes å komme fram noen timer etter Kong Boris.

I tillegg til senkningen av de tidligere nevnte undervannsbåter er det i dag også kommet melding om senkning av 3 andre undervannsbåter, 2 tyske og

187.
I Japansk. En av de tyske unnervannsbåter ble senket av en britisk unnervannsbåt, som nå er kommet til en britisk havn for å bli overhalet etter et tog som varte i 9 måneder og gikk over 26.000 sjømil. Mesteparten av toget foregikk i Middelhavet. Den senket en tysk u-båt etter en kamp på overflaten. - Den andre tyske unnervannsbåten ble senket av et amerikansk bombefly utenfor De Forente Staters atlantikhavskyst. Den japanske unnervannsbåten ble senket av en britisk destroyer utenfor kysten av Java.

ENGLAND: På 1st dag i Londonas uke før krigsskip er det allerede kommet inn 42nd mil. pund sterling. Londons mål er 125 mil. pund.

SVERIGE: Det blir i en svenske riksdag uttalt anerkjennende ord for det mot som Norge har utvist under tyskernes unnertrykkelse. Foranledningen til debatten var den omtalte beslaglegning av en rekke svenske aviser som har offentliggjort artikler om tortur i koncentrasjonsleirene i Norge. Justisministeren forklarte at beslaglegningen fant sted forbi, sa han, ubegrenset offentliggjorelse av rapporter om bruk av vold, ville føre til utenrikspolitiske vanskeligheter. Han innrømmet at i det foreliggende tilfelle har en fremmel makt også kommet med forestillinger i sakens anledning. - Et medlem av Folkepartiet uttalte at det minste svenskene kunne gjøre var å vise broderfolket Norge hva de føler om urettferdigheten, som blir begått imot dem. Hvis vi skal være så nøytrale, sa han, at vi lurer som vi ikke kjenner det minste til de metoder som blir brukt mot fedrelandsforkjemperne i Broderlandet driver vi en politikk som ikke er et fritt folk verdig.

... VVV ...

LOKALT: Den 17. mars sendte Oslo Skolestyre følgende brev til rektorene og overlærerne: Samtlige skolens lærere besnærest mulig unnerrettet om følgende: Da lærernes utmeldelse av Norges Lærersamband av regjeringen betraktes som en lovstridig handling, har den bestemt at de utmeldte Oslo-læreres lønn for februar ikke skal utbetales. Dette gjelder også de lærere som er innkalts til arbeidstjeneste. I henhold til Kirke-og Undervisningsdepartementets skriv av 7. is. er alle lærere å betrakte som løst fra sin stilling, hvis de nekter å underskrive følgende erklæring: Jeg erklærer herved at jeg står som medlem av Norges Lærersamband i samsvar med lov om Norges Lærersamband av 5. februar 1942. - Vikarer og midlertidige lærere som er ansatt for et kortere tidsrom enn 3 mnd. behøver ikke å forelegges den foran nevnte erklæring. Alle lærere anmøles om å underskrive denne erklæring, også de som tidligere har underskrevet en lignende. De underskrevne erklæringer bes innsamlet ved skolen og samlet innsendt til skolestyrets kontor innen lørdag den 28. mars, sammen med en liste over de lærere som nekter å underskrive. - Skolene vil bli åpnet igjen etter påske i den utstrekning det lar seg gjøre med de lærere som er medlem av Norges Lærersamband. De andre lærere vil ikke få tillatelse hverken til å fortsette sitt skolearbeid eller å drive privatundervisning. Harald Jensen (sign.)

... VVV ...

Vi gjengir utdrag av den erklæring som ble lest fra prekestolen i de aller fleste av landets kirker søndag 22. mars. .... I alt dette står kirken, den kristne skole og foredrene ubrytelig bundet av samvittighet og Guds befaling. Kirken kan således ikke uten videre overlate ansvaret for folket oppdragelsen til staten. For i oppdragelsen inngår som en meget vesentlig del Guds vilje og lov, som kirken har det gudgitte kall å forkynne klart og påtale brudd på. En stat som er utgått fra et kristent folk - som tilfellet er hos oss - hvor grunnlovens § 2 forplikter staten overfor den kristne religion og den evangelisk-lutherske kirke - plikter å høre på kirkens kritikk og advarsler når den utfører sitt kall som evangeliets og Guds buds vokter. --- For våre biskopper så seg nødt til å nedlegge bestyrelsen av sine embeder, har de i anledning loven om den tungne ungdomstjeneste klart sagt fra til statsmyndighetene om disse for kirken så uoppgiveelige synsmåter. --- Som kirkens og menighetens forpliktede tjener, forkynner av Guds ord og forvalter av sakramentene, har jeg i dag lagt dette fram for dere i let jeg samtidig erklærer at min fortsatte forbliven i min nåværende prestestilling er avhengig av at at kirkens synsmåter her og i andre forhold som i dag er omtvistet, blir respektert.

... VVV ...

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Mappe 9
Ekspl. 188
Aar 1942
O.V.I.J.J. 7/42

920

Nr. 188.

LONDON & NYTT.
25. mars 1942

RUSSLAND: En melding fra det sovjetrussiske nyhetsbyrå forteller at den 29., tyske infanteridivisjon tilhørende den 16.-tyske armé som er omringet ved Staraja Russa, er blitt fullstendig utryddet. En by til i samme frontavsnitt er nå blitt omringet av russene. Byen er ikke navngitt, men etter beskrivelsen er det en gammel by omgitt av murer. En russisk konvoy har bragt forsterkninger til Sebastopol.

LIBYA: Britiske patruljer var virksomme i går og erobret en del kjøretøy fra fienden.

DET FJERNE ØSTEN: Det kinesiske hovedkvarter i Burma meddeler at amerikanske fly idag foretok to kraftige angrep på japanske flyplasser i Siam. En amerikansk undervannsbåt som opererer i japanske farvann har senket en japansk tankbåt og to japanske lastebåter på tilsammen 18.000 ton. Japanske fly bombet i dag Port Moresby på Ny Guinea. De amerikanske krigsdepartementer meddeler at 54 japanske store bombefly av ny type bombet Coregidor og de alliertes stillinger på Batan-halvoya. Det ble bare gjort liten skade. Minst 3 japanske fly ble skutt ned.

EUROPA: Hitler mener nye vanskeligheter i sitt forsok på å mobilisere en veldig Balkanhær som kan settes inn på østfronten. Rumenske soldater som kjemper i Sør-Russland har senit en klage til den tyske overkommando. De klager over at rumenerne blir senit til de mest utsatte stillinger, mens derimot tyske soldater nod alle fordelene. De som sto bak denne klageskrivelsen ble stillet for krigsrett og skutt etter ordre fra tyskerne.

Den rumenske presse fortsetter å angripe Ungarn angående spørsmålet om Transsylvania. Meldinger fra Romania til Schweiz forteller at det har vært flere ungarsk-fientlige demonstrasjoner i rumenske byer.

I London har man mottatt meldinger som viser at mangelen på arbeidskraft i Tyskland nå begynner å bli akutt. Blandt de tyskerne som russene tar til fange er det en hel del arbeidere fra fabrikker i Berlin i alderen 35 til 40 år som ga opp uten motstand. Den britiske radiokronikør, mannen i gate, uttalte i går om disse nye soldater som Hitler hadde innkalld: Her er et bevis på at de tyske arbeidere ikke tror på Gobbels logner om at de allierte kjemper for å utrydde hele det tyske folk. Hitler har brukt opp en generasjon av opplærte mordere. Han må nå naye seg med menn som i det minste har bevart det grunnleggende menneskelige instinkt, nemlig selvopp holdseslirften. Men for å få nok av disse til å dø for seg denne våren, blir han nødt til å fylle sine fabrikker med arbeidere fra de undertrykte land og så river han ti-tusener av belgiere, franskmen og nederlendere, dansker og andre ut av deres hjem og familiær og sender dem for å arbeide i de fabrikker som det britiske flyvåpen vil bombe sammen, samtidig som tusener av tyske arbeidere rives vekk fra hjemmene og brukes til kanonfod på østfronten.

Et brev til "Times" fra 11 framstående menn har vakt stor interesse i Storbritannia. I brevet henstilles det til regjeringen å sette opp forslag til ny sosial og økonomisk ordning etter krigen. Samtidig med offentliggjørelsen av dette brev, gir "Times" en ledende artikkel til problemet under ny økonomisk orden. Artikkelen peker på at et av de grunnleggende prinsipper ble utgreid i Atlanterhavsaftalen, som ble utfertiget av Churchill og president Roosevelt og godkjent av Sovjetunionen og andre allierte. Målet for Atlanterhavsoverenskomsten var at alle nasjoner, store eller små, enten de vinner eller taper krigen skal ha samme adgang til verdenshandelen og til råmaterialer. I "Times" heter det: I Atlanterhavsoverenskomsten har demokratiene hoytidelig bestemt seg for å snu ryggen til de siste 20 års dårlige arv, en arv som bestod av tariffer og restriksjoner, kvoter og tvang. Disse var før en stor del skyld i den utvikling som har ført menneskeheden ut i den nævnevende krig. Hver De Forente Stater eller Storbritannia eller resten av verden kan tale å vende tilbake etter krigen til denne ubegrensede konkurransen på liv og død. Til slutt heter det: Europa og verden forovrig ville snart bli fortoret hvis de engelsktalende nasjoner skulle planlegge eller dominere verdenshandelen eller på annen måte nyte fordelene. I Atlanterhavsoverenskomsten ble det erklært at alle nasjoner skulle være med, stor eller liten, om den vant

eller tapte krigen. Som president Roosevelt har uttalt, er det bare ~~Jan~~
nom utvilet forbruk og sterre markeder at livsvilkårene for folkemassen i
alle land kan forbedres, og at de kan håpe på å gjenopprette verdenshande-
len. -

En ny kontingent av canadiske soldater og flygere er kommet til en bri-
tisk havn. Den bestod for det meste av flymannskaper som vil slutte seg
til de canadiske flygere som allerede opererer fra britiske baser.

Tyske fly foretok en del spredte bombeangrep mot sydkysten av Storbri-
tannia i natt, og slapp noen få bomber. Et av flyene ble skutt ned, -
Tyskerne mistet også et av sine siste jagerfly, en FW 109, ved dagslys i
går. Det faldt som offer for en britisk jagerving, som hadde vært med på
åpningen av Londons store krigsskipsuke. Da de var ferdig med oppvisningen
føyde ut på tokt over Nord-Frankrike.

Det er akkurat 12 måneder i dag siden den tyske kringkaster uttalte:
Det er et spørsmål om det britiske flyvåpen nå eier materiell som kan møte
de tyske flyavdelinger som nå dag og natt suser over de britiske øyer.
Det var for et år siden. - Nå kjemper britiske fly i Russland og tyskerne
må holde halvparten av sitt flyvåpen i Vest-Europa og Midtosten for å møte
angrep fra det britiske flyvåpen.

NORGE: Etter at de religiøse organisasjoner for ikke lenge siden sluttet opp om de norske biskopper og erklaerte seg enig med dem i synet på de
prinsipper som kampen gjelder, har kirken gitt nye vitnesbyrd om at kampen
ikke bare er fort av kirkens ledere, men at den har hele det norske kirke-
folk bak seg. - Stockholmsavisen, "Dagens Nyheter" skriver: Den norske
kirkestri er kommet inn i en ny og muligens avgjørende fase. I praktisk
talt alle norske kirker er det lest opp en meddelelse hvor det heter at
prestene ikke vil fortsette i sine stillinger uten at kirkens syn på ung-
dommens oppdragelse og de andre spørsmål som har vært under drofting, blir
respektert. - Det har vært en voldsom tilstromming til kirkene. I vår
Frelsers kirke i Oslo, som korrespondenten besøkte onsdag, var det ikke en
ledig sitteplass å oppdrive. -- I Vestre Aker kirke kom det under gutstje-
nesten onsdag til et pinlig opptrinn. Nettopp som altergangen skulle
begynne, reiste en naziungdom seg på orgelgalleriet og tok ordet, men han
ble straks dysset ned, da menigheten satte i å synge: Vår Gud han er så
fast en borg. -

De 33 nordmenn som i dagene 22. og 23. februar ble arrestert i More av
det tyske sikkerhetspoliti, er følgende: Oberstlojtnant Lars Dannevig,
maskinassistent Arne Grønn Disch, fisker Ole Elias Dyroy, politikonstabler
Harald Dannerud, Henrik Hans J. Ekernes, journalist Sigurd Evensmoen, slakter
Kåre Angel Elgenes, student Jacob Friis, student Per Finninger, advokat
Peter Garvik, politikonstabler Leonard Godager, student Andreas Jespersen,
sykesøster Ruth Moller Hansen, student Ole Victor Wold, isolator Gustav
Johnsen, sjøfarter Arthur Kvasnes, snekkerlærlig Rolf Kvasnes, dommerfullmekti
Ole Kjeldsberg, tobakkshandler Alfred Garmann Larsen, arbeider Oliver Jølru
entrepreneur Victor Nyvold, husmor Tora Borok-Nielsen, dekorator Leif Bye-
Nielsen, skogeier Jesper Ness, sjømann Bjarne Olsen, møllerarbeider Karl
Johan Rørvik, gårdsarbeider Magnus Tueslam, kontormann Kåre Uri, galvanis-
sator John Valseth, skole-elev Bjørn Wennersberg, gymnastikkklærer Kåre Wi-
ken, student Peter Young, og gårdsarbeider Birger Åslani.

Om Tor Salvesens og Kristian Auberts dødsfall i Møllergata 19, er det nå
blitt kjent at deres familiør har fått utlevret avdodes klær med beskjed
om at dødsrørsaken var henholdsvis lungebetendelse med blodpropp og mavesår
med åndenol. De avdøde var imidlertid helt friske og sterke ved arresta-
sjonen. - Familiene har ikke fått anledning til å begrave bikkene. De fikk
av gestapo utleveret en askepose, med beskjed om at kremeringen var besørget
og samtidig en regning på hundre riksmark. Framgangsmåten er nøyaktig den
samme som tiliggende har vært brukt i tyske konsentrationsleire overfor jo-
der eller andre som er avgått ved en plutselig død. Det er ikke meddelt
noe om årsaken til arrestasjonen av Salvesen og Aubert. Det eneste man vet
er at de er mishandlet til dode, eller drept av gestapo, uten å være fort-
for noen domstol. - En av de frie avisene skriver: Det er igjen myrdet to
nordmenn. Vi skal ikke glemme dem. Når oppgjorets dag kommer skal Aubert
og Salvesen stå fram som bloividner ved siden av de henrettede nordmenn.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

RUSSLAND: Det kommer meldinger om kraftige tyske motangrep i et respe-
rat forsok på å gjenvinne initiativet på mens telen går ut av jorden, og
fra tyske kilder kommer det melding om et stort russisk angrep på Donets-
fronten. De russiske som Hitler har kastet inn i kampen blir på russisk
hold anslått til 300 000 mann som skulle vært
stillet i reserve til våroffensiven. Tyskene har vært særlig virksomme i
Smolensk-sekkon, hvor det russiske presset mot de isolerte garnisoner er
kraftig, men likevel stridslene har vært forgyjedes. Imidlertid har det
ikke vært særlig spesiellsonsdag, da det er tegn som tyder på at miliva-
ret holder på å sitte inn, og spesielt det varer er en hver bevegelse me-
get vanskelig. Tysk kringkasting uttrykker håpet om at värbløya vil hemme
de russiske angrep og sette Hitler i stand til å holde sine springbrett-
stillinger på steder som Rjew, Viazma, Gjatsk, Orel og Charkow. Med sitt
kjennskap til forholene under teleloesningen har imidlertil russernå til-
strekkelig langt framkutte punkter til at de kan reisere Hitlers viktige
befestninger. Hver dag bringer meldingen om de store tap som russernes
taktikk påfører fienden. I går kveld kunne Moskva opplyse at mellom 9. og
22. mars, fallit 16 000 tyske offiserer og menige på Leningradfronten. Disse
tallene kommer i tillegg til de 20 000 som fallit på 10 dage ved Stalingrad.
Russa og de 12 000 som fallit i samme bidrom på Kalininfronten. Dagers
russiske kommuniké sier at to tett-beboede strok til er gjeninntatt på Smo-
lenskfronten. Om de russiske angrepene i Donetsområdet, som tyskerne meld-
te om i dag, blir det fortalt at det var bolge etter bolge av russisk in-
fanteri og russiske tanks, understøttet av kraftig sperreild. Luftkampene
fortsetter i stor målestokk. I de 10 siste dagene har die Luftwaffe tappt
306 fly, mot 118 russiske. Det foreligger vitnesbyrd om at tyske fly som
er sendt til Middelhavet på grunn av det britiske flyvåpens angrep der nede
er blitt flysjet tilbake til Russland for å møte den russiske luftaktivitet.
Moskva kringkaster melder at en russisk ubåt har senket 2 store
transportskip i Nortishavet. En tilleggs melding fortalte om senkingen
av en u-båt i Bay of Tschabot.

DET FJERNE ØSTEN: Kryssere og destroyere fra den amerikanske stillehavsf-
låte har angrepet Wake-øya og Marcus-øya i det nærliggende Stillehav. Fly-
plasser og anlegg på stranden ble smadret med granater og bomber og 3 sjøfly
og flere patruljebåter ble ødelagt. Flere japanske ble også tatt til fange.
Amerikanske fly i det næste 300 bomber under angrepet og det viser at også
et hangarskip, har vært i nærheten. 2 amerikanske fly gikk tapt. An-
grepet sto under i rando av den samme general som for 2 måneder siden an-
grepet Marshall-øyene. Ingen alliertaksjon har hittil foregått så nært selve
Japan som denne. Etter angrepet har det vært mørkelegning i Tokio. - I dag
blir det kunngjort at japanerne har besatt Andaman-øyene i Det Indiske Hav.
Japanerne led svært store tap i fly under mandagens store luftangrep mot deres
flyhavn ved Leigh på Ny Guinea og ved angrepet av amerikanske flygere i går
mot flyplasser Chei-Lai (?) og Lampun i nord Siam. Ved Leigh ble 15 japanske
fly ødelagt og 6 skadet. På den største flyplassen overrasket dei amerikan-
iske flygere som opererte fra Burma, 42 japanske fly på bakken, satte mange av
dem i brand og pebra resten med maskingevær. - Om kampene på Filippinene og
i Burma blir det meldt at general Wainwrights tropper på Filippinene har gått
los på japanerne og gjort stor skade på motoriserte transporter og de sol-
datene som bemannet dem, mens de kinesiske troppene som kjemper i Sittang-
dalen har holdt sine stillinger i harde kamper man mot man, der både de
og japanerne led betraktelege tap.

Churchill har telegrafert sine lykkesøkninger til de britiske flåtestyr-
ker som bragte en britisk konvoy til Malta, bare med tap av et handelsskip.
Under reisen avviste de to italienske flåteangrep og slo også tilbake kraf-
tige tysk-italienske luftangrep. Det blir meldt at den italienske flå-
styrken bestod av slagskipet VITTORIO, 2 tunge kryssere, 4 lette kryssere
og en destroyeravdeling. Den britiske styrken besto av 5 lette kryssere,
og ledet av destroyere. Som tiliggende mellom de britiske skip til an-
grep med torpedoen under det andre italienske angrepet, og minst en torpedo
traff det italienske slagskipet. Det britiske handelsskip som gikk tapt,
ble truffet fra luften. 3 fintilige bomber ble skutt ned av britiske ja-
pane og 5 andre tapt fly ble ødelagt under gårdsdagens angrep på Malta.

Mappe 9
Ekspl. 190
Arg. 1942
O.V. 16.11.1942

LIBYA: Det er intet særlig å melle fra denne front. Sannstørmer har begrenset virksomheten på begge sider. Kommunikat fra Kairo opplyser at britiske bomber har gjort nye angrep mot Bengazi og mot Libia. I Hellas og Kreta.

EUROPA: Etter det store oppskriket i Romania mot Ungarn blir det melder i dag at Ungarn har tatt alle forholdsregler for å sikre seg mot en uoverlagt handling på grensen. - I en melding fra Ankars heter det at den tyske minister i Bukarest har lovet Antonescu at Romania skal få tilbake en stor del av Transsylvania, på betingelse av at det blir sendt flere rumenske tropper til Russland. - Imens har von Papen som er på vei til Hitler fått kommandør Boris av Bulgaria til reisefelle. - I dag er det nøyaktig et år siden Prins Paul av Jugoslavia undertegnet aksepakten, som hans eget folket ventet. Det éneste som avholder Kong Boris fra å gi Hitler alle de tropper han forlanger, er frykten for et omslag i folkstemningen i Bulgaria.

Hos alle frie menn går i dag tankene til Hellas som feirer sin frihetsdag under hungersnø og sykdom som en tyske okkupasjon har bragt over landet. Alle husker den veldige kamp som Hellas forte, og som har en vesentlig del av åren for at Hitlers angrep mot Russland ble forsinket med mindre enn 2 måneder. Disse 2 månedene har betydd meget for Tussland og de har uten tvil hjulpet til med å sette Russland i stand til å vende strømmen, da vierten satte inn. Derfor er ikke bare Russland, men hele verden, det greske folk takk skyldig. - Den britiske utenriksminister Eden gjentok i dag løft om at kampen mot Tyskland ikke vil stanse før Hellas etter er befriet.

Rettssaken i Riung vil bli utsatt i 10 dage etter at franske generaler i går hadde reist anklage over mangelen på krigsmateriell i den franske hær. Det ble kunngjort at retten ville tre sammen i gjennom 3. og 16. april. Man hadde ikke ventet et så langt opphold. Grunnen er Hitlers siste tale der han uttrykker sin misnøye med rettsakens forlop. Etter hvilken tyskkontrollerte kringkasteren i Paris sier vil det bare bli hemmelig mester når rettsaken blir tatt opp igjen.

NORGE: Den tyske kringkasteren i Oslo har i det siste levet høytid på en roverhistorie om massearrestasjon av norske sjøfolk i Amerika. Den tyske propagandaen forsøker å få innbildt nordmenn at det bare er trusler som holder den norske og allierte skipsfart i stand, og at sjøfolkene ville romme til tysk- og japansk-kontrollerte havne, hvis de fikk innrette seg som de helst ville. - Sannheten er at norske sjøfolk kan få hjem i alle havner. Det er stor rift om om båle i freistil og i krigstid, men det er alltid noen elementer som skaffer mynghetene en del bryderi. Tyske agenter vil nok kunne finne noen fjær i fremmede havner, og føljene kan bli til 3.000 høns. Men den tyske propagandaen kan altså få redusert den norske sjømannsstatens innsats i krigen motaksens berbarer. Samtidig med at den tyske propagandaen lanserer sin roverhistorie, blir norske sjømenn sent i doben under forsok på å romme fra Norge og ut i den frie verden.

"Dagens Nyheter" skriver at det man reagerer sterkest overfor i geistelige kretser i geistelige kretser, foruten spørsmålet om ungdommens oppdrag, var den behandling som biskoppen ble utsatt for etter at de hadde sikt om avskjed. F.eks. at Berggrav og Maroni måtte melle seg for politiet to ganger om iagen. Denne melleplikten skal nå være bortfallt sier korrespondenten. Avisen hevder at i 1000 alle geistelige finner at de må tre tilbake, vil de opprette en fri kirke, og de geistelige skulle da frem til utføre det viktigste arbeid, som å holde gudstjeneste, føpe barna, farvet ved begravelser og meddele alterens sakramenter. Dette ville kunne skape muligheten for et rolig og uforstyrret kirkeliv, og man understreker at hvis en slik kirke ble utsatt for nogen aksjon, ville det være et angrep ikke bare mot geisteligheten og kirken, men mot hele kristenheden. Korrespondenten hevder at dette er det syn som geisteligheten selv har på situasjonen. - Korrespondenten har også besøkt sjefen for det såkalte Kirkedepartementet, og bedt om en forklaring på de grunner som har faktisk NS-regjeringens politikk. Den såkalte kirkeminister svarte at han ikke hadde tid til å svare, og henviste betegnende nok til propagandaministeren. -

LOKALT: Manag styrtet et tysk fly ned ved Hovik Verk. 7 tyskere ble drept. - Alle monner drar! --

...VVV...

GUD BEVÅRE KONGEN OG FREDENDET.

Nr. 190.

LONDON - NYTT.
27. mars 1942.

EUROPA: Britiske bombefly gjennopptok i natt offensiven med et kraftig angrep mot industriområdet i Ruhr. Berlin kringkaster forteller at store byer i Vest-Tyskland led skade og flere mennesker mistet livet. Det var den første natten på lang tid med gunstige værforhold. Fotografier som ble tatt under toktet bekrefter de mellingen som ble sitt om resultatet av angrepet den 9. mars mot Ruhr, og den 13. mars mot Köln. - Foruten det kraftige angrepet mot Vest-Tyskland bombet britiske fly også dokkene i St. Nazaire i Nord-Frankrike og la ut miner i fientlige farvann. - Fra alle disse operasjonene savnes 11 britiske bombefly. - I dag slags i går angrep britiske fly igjen Nord-Frankrike og bombet fientligokkuperte skipsverfter ved Seinen vest for Rouen.

Noen få tyske fly slapp i natt bomber over sør-øst kysten av England, men det var liten skade og få tap av menneskeliv.

I en tale i London i dag uttalte statsminister Churchill: Slaget om Atlanterhavet som i 5-6 måneder tok en gunstig vending for de allierte, er på ny blitt verre for øyeblikket, men også bare for øyeblikket. - Om krigssituasjonen ellers sa han at de allierte siden i fjor har hatt en nesten ubrukt rekke av motganger, Libya, Hellas, Kreta og nå det fjerne Østen. Jeg kan ikke garantere at det ennå er slutt på motgangene sa han, men så meget våger jeg å si: På samme måte som jeg i fjor siverte dere mot å vente seire uten tilbakeslag, kan vi nå i 1942 ikke bare vente oss motganger, uten medgang innimellom. Vi og våre allierte, sa han, kan umulig tape denne kriga, og dermed alt som gjør livet verdt å leve, hvis vi evner å sette inn hele vår samlede styrke. Det er en hard krig, hele verden er slagmark. Alle folk, hver mann, hver kvinne og hvert barn er med å kjemper. Det er ingen forskjell lenger mellom arbeidskraften og offisieren. Vi arbeier alt for lenge for å bevare freden. Nå må vi vise at vi er verdige kjempere innen det store forbundet av 30 stater og folk som aldri ville ha kommet i stand uten vår hjelp, men som nå må marsjere videre framover i samlet fylking til tyraniens trampet ned.

RUSSLAND: I nyhetene fra Russland i dag er det Murmansfronten som er kommet i forgrunnen. Mellinger fra Moskva forteller om et vellykket russisk angrep i stor målestokk på denne fronten, utført av hær og flåte i samarbeid. Krigsskip fra den russiske nordishavsflåte bragte landgangstruppene like inn under kysten, hvor de så ble landtatt under 11 fra kystbatteriene. Samtidig gikk det russiske infanteri til angrep fra landsiden. Man tror at angrepet har ødelagt tyskernes forberedelser til en ny offensiv på denne fronten. I går forsøkte tyskerne å gjøre et storstilt luftangrep mot Murmansk. 66 tyske fly tok del i angrepet. 11 av dem ble skutt ned og 2 andre skadet. Det ble ikke gjort noen skade. - Russiske undervannsbåter av en ny type har vært i virksomhet utenfor norskekysten og selv inne i fjordene, og har tatt mange offer blandt tyske troppe- og forsyningsskip på vei nordover med forsyninger og forsterkninger til tyskerne på Ishavspåvei. Disse undervannsbåtene har i det siste senket minst 10 tyske skip fronten. Moskva kringkaster fortalte i går kveld at russerne har angrepet tyske styrker som er omringet ved Staraja Russa fra en ny kant, denne gang over isten på Ilmensjøen. Det lyktes russerne å komme inn i Staraja Russa og befri en hel del russiske fanger. Det tyske kommunikatet forteller om russiske angrep på Kerch-halvoya og i Donetsområdet, hvor de russiske troppene skal ha sterkt støtte av tanks. - I luften har russerne fremdeles overtaket. På mandag og tirsdag delte de 64 tyske fly. Den russiske hær organ, "Den Røde Stjerne" melder om en alvorlig tyfusepedimi i Orel. Den tyske overstkommanderende har gitt ordrer om at alle russere som lider av tyfus skal bli skutt. -- En melding fra Stockholm til London-avisen "Evening Standard" forteller at et helt finsk kompani på nordfronten ble latt i stikken den 3. mars, da deres tyske forbunnsfeller trakk seg tilbake om natten, uten å varsle. 270 finske offiserer og mannskaper ble drept, sier meldingen.

Den russiske ambassadør Maiski, utdelt i går utmerkelser til 4 britiske jagerflyforere for deres innsats i Russland. I en tale til dem nevnte Maiski forteller at de allierte måtte vise denne året i 1942. Den russiske hær har tatt initiativet fra Hitler, sa han, og den akter ikke å gi det fra seg igjen. - De alliertes oppgave er tydelig nok, Deres største

Mappe 9
Ekspl. 191
Arg. 1942

926

30 MARS 1942

LONDON - 23. mars 1942

-2-
innsets må bli gjort til våren og sommeren. Sammen har de alt som er nødvendig for å seire, tropper, tanks, fly og våpen.

LIBYA: Dagens britiske kommuniké fra Kairo forteller om patruljehet av britiske styrker både dag og natt. Videre forteller det at et betydelig antall av Rommels mekaniserte transporter er på marsj mellom Tmimi og Mekili. De britiske landstyrkene blir stadig beskyttet av Hurricane-jagere.

Under fintlig angrep mot Malta i går ble 8 tyske fly skutt ned og andre alvorlig skadet. Briterne hadde ingen tap. De tyske angrep var for det meste rettet mot havna i Valetta.

EUROPA: Den tyrkiske ambassadør Orbay, som nylig er kommet til London for å overta sitt embede, hadde i går sin første konferanse med den britiske utenriksminister Eden.

Imens blir det meldt fra Istanbul at samtalen i Berlin mellom Kong Boris og Hitler skal ha ført til at 200.000 bulgarere blir sendt til fronten i Russland. I en melding fra Schweiz heter det at Hitler skal ha fortalt Kong Boris at Tyrkia er truet av Russland. Fra Istanbul blir det imidlertid meldt at tyskerne gjør forsvarsforberedelser, ikke på den russiske, men på den bulgarske grense. - En tyrkisk avis skriver: De eneste faktorer som kan foranlede tyrkisk politikk, er realiteter, men kan Tyskland endre sin politikk? spor avisen. Kan det fornekte delærdommer som er framholdt i "Mein Kampf"? Anerkjenner Tyskland de små europeiske folks rettigheter og vil de oppgi sin kamp om overherredømmet?

DET FJERNE ØSTEN: I Burma holder kinesiske styrker hårdnakket fast på sine stillinger i volksomme kamper rundt Toungoo, som ligger 350 km. sør for Mandalay. På fronten i nord-Burma har kineserne påført siamesiske og japanske tropper store tap. Dagens britiske kommuniké forteller at i Syd-Burma skal en japansk styrke være på marsj mot Prome og oljefeltene i Burma. Det fortelles også at en lignende styrke befinner seg i Tarawatiområdet.

Det er ikke kommet noen nye meldinger fra Indomianøyene i den Bengalske bugt, siden japanerne besatte dem den 23. mars. - I det sylvestrige Stillehav foregår kampene for det meste i luften. Japanerne har foretatt sitt 19. angrep på Port Moresby, men det ble ikke gjort noen skade.

NORGE: Nazisten Leif Sinding arbeider for tiden med en propagandafilms om en tyske legion. Filmen skal handle om en legionær som faller for Tyskland, og han da naturlig nok fått navnet: "Mitt liv for Norge." Tale-Gulb har satt opp en ønskeliste over skuespillere til de forskjellige roller, og her har han funnet plass til en nazist. - Etter de nye kontraktene er ikke skuespillerne nødt til å melvirke til propaganda, men i tvilstilfelle skal spørsmålet avgjøres av det såkalte Kulturdepartement. Utfallet av en slik prøving er neppe tvilsom, men skuespillerne har tilfligere vist en sterkt og modig holdning, og det er ingen ting som tyder på at de ikke fortsatt vil innta den samme holdning.

...vvv...
I tilleggsprogrammet talte journalist A.H.Mohn om Russland.

...vvv...

LOKALT: For noen dage siden skulle Riisnæs holde foredrag i Arendal. Det ble henstillet til alle kommunale tjenestemenn og andre offentlige funksjonærer i Arendal og Grimstad å komme på foredraget. Funksjonærerne skulle gi svar på forhånd om de kom. Samtlige svarte at de ikke ville komme. Som følge herav ble en rekke høyere kommunale funksjonærer og offisielle tjenestemenn meddelt avskjei med øyeblikkelig virkning. For sommerfullmektigens velkommende med den tilføyelse hat han hørt å forlate byen innen 24 timer.

...vvv...

Den noksom bekjente skipsreder Stenersen holdt for leden selskap for sivener i sin villa på Ullernåsen. I den anledning fikk han gjennom den korrupte nazidirektør Alf Whist i Vinmonopolet utlevert 100 flasker fra Polet. Herav var 12 flasker whisky, 8 flasker cognac, 8 flasker gin, mens resten av partiet besto av likor, vermouth, rosavin og rhinskvin.

...vvv...

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

EUROPA: Britiske bombefly gjorde i natten et volksomt angrep mot industridistriket i Ruhr, som er et av verdens største. En stor bombelast ble sluppet ved kontoret til den tyske statens største bombefly. Natten i forveien foretok flere hundre bombefly et kraftig angrep, vesentlig rettet mot Essen, hvor Krups vannfabrikker ligger. Blant andre mål som ble angrepet av britiske fly var et oljeaffineri i nærheten av Gent i Belgia, tyske flyplasser i Nederland og dokkene i Le Havre. Le Havre var allerede blitt angrepet om ettermiddagen da britiske fly oppnådde treff på dokkene og tyske skip på havnen. Tyske skip ble også angrepet i sjoen i går ettermiddag, da britiske fly angrep en konvoy utenfor de Friiziiske øyer fra lav høyde. Et middels stort tysk forsyningsskip ble truffet. Fra alle disse dag og natt-toktene over Tyskland, Nederland, Belgia, Nord-Frankrike og Nord-Spania savnes 14 britiske bombefly og 2 jagerfly. Under kampene ble en tysk bombemaskin ødelagt. En annen tysk bombemaskin ble skutt ned under et angrep på England i natt.

RUSSLAND: Den viktigste nyhet i dag er at russene har gjort et framstøt på 13 km. på Leningradfronten. I løpet av 12 dager har de kamper blitt tyske kastet ut av nøkkelstillingene i sitt forsvarssystem, og var nooit til å trekke seg tilbake. - Ifølge "Svenska Dagbladet" angriper nå russene den 16. tyske armé som er omringet ved Starejja Russa fra luften. På militærfronten har russiske gardetropper oppnådd gode resultater og omringet en stor tysk troppesamling. I Orel-avsnittet er store sovjetiske forsterkninger til den 262. tyske infanteridivisjon overviktlig til russene. I løpet av de siste 8 måneder har bare denne ene divisjon mistet 50.000 mann, som enten er blitt drept eller såret eller gitt til kampdyktige.

For 6 mnd. siden i dag sa den tyske krigsministeren: Den rote hans nærlag er en kjenngjerning. Ved besettelsen av Ukraina og innseilutningen av Leningrad, er Sovjet landets skyldne besørget. - Slik la det i krigsstatingen fra Tyskland for 6 mnl. siden.

Det blir meldt fra Washington at president Roosevelt har sendt et bestemt brev til krigsministeren i marineminsten om å heyle høytstående embedsmenn med ordre om å sette frakt i skipningene til Russland.

JUGOSLAVIA: Idag er det årsdagen for oppstanden i Jugoslavia. Det er en merkedag i de frie folks historie, fordi folk i Jugoslavia samlet reiste seg for å avvise den alliansen som en herfull jugoslaviske quislingstadsråder hadde gjort med Tyskland. - Som statsminister Churchill den gang uttalte, fanit det jugoslaviske folk den dag sin sjel igjen.

BULGARIA: Det fortøgger i dag melding om at bulgarske tropper skal ut å kjempe mot Russland. Antirussiske plakater skal være revet ned av folgemassen i mange bulgarske byer.

En Moskva-melding forteller at det har vært et volksomt sammenstøt mellom rumenske og ungarske tropper på østfronten, på grunn av den rumenske protest angående Transylvania.

LIBYA: Det britiske kommuniké fra Kairo sier at britiske patruljer 1. gjen har vært virksomme i Libya. Natt til torsdag lørdag fikk fienden tap i befestede stillinger mellom Mekili og Tmimi. - 26 tyske fly ble ødelagt eller skadet i luftslag utenfor Malta, da tyske bombefly foretok 5 nattangrep, hovedsakelig mot den kohøyden som den italienske flåten ikke klarte å stoppe. - Sir Stafford Cripps hadde i dag en konferanse med Gandhi i Dehli. Cripps skal også konferere med andre ledere av de forskjellige indiske folkegrupper angående britiske planer for India.

DET FJERNE ØSTEN: I Burma foregår kampene 350 km. sør for Mandalay. Japanerne har omringen Toungoo, der kineserne har forsøkt seg. Til tross for at japanerne har angrepet opphørlig i 2 dager, har det ikke lykkes dem å trenge inn i kinesernes ytre forsvarslinjer. - Utøver Andamanøyene i Det Indiske Hav har ikke vært observert en liten japansk flåte, styrke, bestående av en krysser og noen få destroyere. - Hurtiggående amerikanske fly som nettopp er kommet fra De Forente Stater, ødeløpte 16 japanske fly over Lae på Ny Guinea onsdag. - Det australske kommuniké i morges sier at allierte fly har bombet den japanske basis på Koepang på Timor.

31 MRTS. 1942

Nr. 192.

LONDON-NYTT
29. mars 1942.

927

Måndag 9
Ekspl. 192
Aars 1942
Q.V.

ENGLAND: Begge kamre i parlamentet droftet igår innenrikssministerens
trussel om å beslaglegge den populære engelske avis "Daily Mirror". Re-
gjermets plan var at avisen hadde offentliggjort materiale som var
egnet til å hindre nasjonale krigstiltak. Det batten både i Underhuset og
Overhuset var det ikke så meget om sekvensens enkelheter, men om presse-
friheten i det hele.

To svenske arbeierledere som nettopp er venit tilbake til Stockholm
fra et besøk i London uttalte om de britiske krigstiltak: Det er intet
tegn på krigstretthet i Storbritannia. Det britiske folk er så sikker på
seieren at de drofter etterkrigstidens problemer i samme grad som de dis-
kuterer tilsynet til seieren er nadd. Den britiske fronten er stertere
enn noen sinne.

London har allerede nådd sitt mål i krigsskips-ukken, som var 125 mil.
pund. Det er nå blitt bestemt at London skal forsøke å samle inn i alt
150 mil. pund.

NORGE: Det er ingen tvil om den katastrofale kraftmangel i Norge. I
en redegjørelse fra Mesna Kraftselskap heter det: På grunn av de ekstra-
ordinære forhold med øket befolkning m.v. inntraff en helt uberegnet øk-
ning av belastningen over hele østlandsområdet. - Denne økede befolkning
kan ikke være annet enn tyskere, og de skal ha lys og elektris kraft til
sine anlegg døgnet rundt. Disse forhold gjør det også klart hva som er
meningen med tyskernes storstilte planer om utbygningen av norsk vannkraft.

Muligens i en følelse av at hjemmekonsten er ubrytelig, har de nazistiske
talere i det siste venit seg til nordmenn på utefronten. Det er særlig
sjofolkene de har venit seg til, antagelig i ten tro at sjofolkene skulle
være mer ettergivende enn nordmenn på landjorden. Bjørnson mente imidlertid
at de var et gjennombaraket folkeferd. De har heller ikke hatt ord på
seg for å være dårligere nordmenn enn ellers, tvert mot. Norske sjofolk
vet at i UK lever hjemme i dag og velferd på snill for Norges
sak, og de er stolte på landsmenns vegne for det, og selv segler de tro-
fast og uten brast og bram for Norges sak, også i daglig fare for sitt liv.
De forstår hjemmekonstenes kamp ut fra sin egen. De seiler for å oppfylle
de forventninger deres familiene og folket setter til dem. Nazistene vil
få det samme avvisende svar fra sjofolkene som fra hjemmekonsten. De vil
forsøke at nordmenn hjemme, og landsmenn i det fjerne og på havet deler de
samme farer, den samme grå hverdags strev med ro og fortrostning, fordi
de to adskilte veier fører fram mot samme mål, gjenforening i et fritt
fedreland.

...- vVv ...
Professor Worm Müller talte i tilleggsprogrammet. Han skildret sjomen-
nenes innsats i krigen, og den offensive ånd som nå preger de allierte.

...- vVv ...
LOKALT: Lørdag 21. mars stod det i Trondheim- og Stavanger-avisene
annonser om at de som ønsket å gå opp til artium i år må melde seg til
Katedralskolen innen en viss frist. Bare de som er medlem av NS eller
positivt innstillet overfor NS vil komme i betrakning.

...- vVv ...
Det er nå ca. 1.000 lærere over hele landet som er blitt arrestert.
De ca. 300 som er tatt i Oslo og ikke er anbragt i brakker ved Grini. De
skal gjøre pliktarbeide i Bærum.

...- vVv ...
Eyvind Mehle har skrevet et horespill om Quisling, og første gang vi
fikk høre noe om det, het det "En forer finner sitt folk". Nå er det bli-
omdøpt til å hete "Et folk finner sin forer". Den avslorende selverkjen-
nelse som ligger i forandringen er interessant.

...- vVv ...
Vi er kjent med at enkelte NS-folk prøver å innhente såkalte "Hus-
standsoppgaver" under påsku til at det gjelder oppgaver til manntallet.
Man må ikke la seg bloffe til å sende inn slike oppgaver, da man selv-
følgelig ikke har noen som helst plikt til det.

GUD BEVAR KONGEN OG FEDRELANDET.

DEN VEST-EUROPEISKE FRONT: En liten avdeling av den britiske hær, flåte og
luftforsvaret rettet i år et angrep mot den franske havnøyen St. Nazaire.
Munningen av Loire. Et kommunike som nylig er blitt sendt ut, heter det:
En kombinert operasjon ble utført tidlig idag morges av avdelinger av de
tre våpenarter som gjorde et mindre angrep mot St. Nazaire. Et nytt kommunike
vil bli utsendt så snart våre styrker kommer tilbake.

Britiske bombefly angrep i natt tyske flyplasser i Nederland og det
ble lagt ut miner flere steder på fiendens sambandslinjer til sjøs. Dårlig
var hindret operasjoner i noen større målestokk. 4 fly savnes etter nattens
tokter.

Die Luftwaffe sendte 2 fly over Øst-England i natt.

RUSSLAND: Der foreligger nu nærmere enkelheter om kampene i Nord-Russland
der russerne har rettet et kraftig slag mot tyskerne på Murmansk-fronten.
Ved et dristig gjennomfart angrep av kombinerte land-, luft- og sjøstrids-
krafter har general Meresjkovs armé lammet de tyske forberedelser til vart-
setttoget mot Murmansk og Nord-Russland. Den tyske overstkommanderende,
general Dietl, ble fullstendig overrumplet da russiske aksjonstrepper og
marinesoldater gikk i land flere steder bak tyskernes linjer etter et kraftig
bombardement fra flåtens kanoner. Under disse operasjoner skjøt russiske
flystyrker, deriblant britiske Hurricane jagerfly, ned 13 tyske bombefly.
Russiske stupbomber fly senket en tyske destroyer og skadet en annen. Slaget
til lands og i luften går fremdeles på.

I heftige kamper på midt-fronten tapte tyskerne 2.500 elitetropper på
5 dager. SS-divisjonen Das Reich er blitt ført opp til fronten i all hast
for å forsøke å holde russerne tilbake. Den har lidt store tap og SS-regi-
mentet Deutschland har hatt 900 falne av sine 1400 man. Desauten har den
tapte mengder av maskingeværer og annet krigsmateriell.

Der er kommet meldinger om ørkenjävirkoshet i de rutenske områder
ved Tsjekkoslovakias østgrense som er 1.000 km fra den russiske kampfront.

BALKAN: Meldinger fra tyrkisk hold forteller at jugoslaviske styrker under
ledelse av den jugoslaviske krigsminister, general Michailovitsj, vant en
seier over italienerne i byen Nidsjidag i Montenegro den 5. mars. Jugoslavene
angrep byen og jaget den italienske garnisonen på flukt. På årsdagen for den
jugoslaviske revolusjon i går, tildelte kong Peter general Michailovitsj den
høyeste jugoslaviske dekorasjon for tapperhet.

Det tyske press for å få Bulgaria med i krigen nærmer seg nu siste
stadium. Mens kong Brois fremdeles er i Berlin, var regjeringen tilstede
og et møte som landets ledende parti holdt i parlamentet. Viktige avgjør-
elses ble truffet. Den bulgarske statsminister Fidov sa i en tale i parla-
mentet at det er umulig å komme utenomde tyske krav.

FRANKRIKE: Nye innviklede intriger er i full gang i Vichy med den beryktede
Pierre Laval som midtfiggur. Han har hatt konferanser med Pétain og Darlan
og skal ha stillet sine betingelser for å gå inn i regjeringen igjen.

LIBYA: Kommunike fra Kaire i dag melder om liten virklositet i den libyske
Ørken. Den tyske aktivitet i luften over Malta tok atskillig av i år etter
de store tap Die Luftwaffe hadde hatt de siste dagene. Under et angrep mot
Benghazi satte britiske fly en fiendtlig tremaster i brann

Den amerikanske krigsminister Stimson opplyste i går at der var dannet
et spesielt amerikansk korps for ørkenkrig.

DET FJERNE ØSTEN: De viktigste nyheter går ut på at allierte flystyrker har
vunnet flere trefninger, og at kampene i Burma er kritiske. Australiske fly
angrep i går igjen japanske skip i havnen ved Koepang på nederlandske Timor.

Et japansk skip på 7.000 tonn ble satt i brann. Alle de allierte fly vendte
tilbake uskaddt. - Stillingen ved Toungoo, nækket stillingen på veien til
Mandalay, er bedre. Forsterkninger har nu nådd fram til de omringede kin-
esiske styrker ved Toungoo, som har gjort hårdnakket motstand mot japanernes

kraftige angrep. Kinesiske styrker har gjennobretten en flyplass nord for
Toungoo og har gjort det av med de japanske styrkene som holdt plassen.

Den syd-afranske statsminister, general Smuts, hevdet i en tale idag
at Japan ikke har oppnådd noe som kan være av avgjørende betydning for krigens
utfall og at landets endelige nederlag er sikkert.

GUD BEVAR KONGEN OG FEDRELANDET.

Mappe 9
Ekspl. 194
Agr. 1942
O.V.

929

2. agr. 1942
O.V.

Nr. 193

LONDON - NYTT,
30. mars 1942.

FRANKRIKE: De enkeltheter som i øyeblikket foreligger om spranghøst
1 St. Nazaire viser at de store døkkene på stedet, som var angrepet med hoved-
mål, ble ødelagt. Døkkene er de eneste på den franske atlantikkysten
som kan ta det tyske slagskipet "Tirpitz". Klokken 1.34 lørdag morgen, bare
4 min. etter fartsatt tid, rammet en tidligere amerikansk destroyer hoved-
porten. Buen på skipet var blitt forsterket og fylt med 5 ton høyeksplo-
sive stoffer. Forsinkelsestenningen som vår blitt satt inn, ga mannskapet
høve til å slippe unna i motorbåter og få spesialtropper som v. r. innsett
tid til å utføre sprengningsarbeider i verftet til trans for svært metstan-
kl. 4. Etter at de britiske styrker har trukket seg fra bokse, kom det en
voldsom eksplosjon av de 5 tonn med sprengstoffet. Like etter strønnet
viet den tyske krigskaster det sterke oppmerksomhet, når sa selvfølgelig at
det hadde vært fullständig resultatlast.

TYSKLAND: En stor avdeling britiske bombefly forlot i natt kraftige
angrep mot Lübeck, hvorfra det sendes forsyninger til Norge, Finnland og
trøppene i Nord-Russland. Havna ble lettet flat i brann på flere kontorer.
Andre fly angrep flyplasser i det økuperede området. 12 britiske bombefly
savnes. Det var ingen tyske fly over England i natt. Unge dagtokt i
skot britiske jagerfly ned 13 tyske jagerfly over Kanalen og Morisjøen. De
britiske tap var 5 jagerfly.

RUSSLAND: Det meldes fra den russiske front at den russiske hær svekket
retten den livsviktige tyske forsyningelinje til Leningrad. Svenske Dagbladet
Moskva korrespondent melder at russerne brent gjennom de tyske forsvarslinjer
for å avbryte forbundelsen på den strategisk viktige jernbanelinjen fra Eo-
ningrad til Novgorod. Hvis dette blir bekreftet vil det ha betydeligste be-
driften den russiske armé har utført siden den omringet den tyske ark av
Staraja Russa. Oppover Norrøshavet, ved Murmanskk, hvor det fremdeles er
full vinter, fortsetter voldsomme kamper mellom et klippende russisk an-
pet front, fra land og fra luften, mot tyskernas fly og bakhåndstil-
linger. Stillinger ved Staraja Russa er uforvirret. Et britisk krigs-
ekspert melder at russiske felttopp er siert i løpet av vinteren, siden
november, har Tyskland tapt omrent 1. mil. mann av land, særlig og ranger
sammen med 5.000 fly, 4.000 tanks og 4-5.000 k. hoved. Den russiske tap
har vært meget mindre.

LIBYA: Det er ikke nytt å melle, men det har vært britisk trulj virk-
somhet da og natt, overfor veien fra Tripoli til Egypt. Et britisk torpedofly
har med hellbomber ført et flentlig lastskin på 1.000 tonn til Midtdokket.
Det siste krigsnike fra Midtdokken fortok seg et fulle pessuljer som øp-
per bak skjell. Ingen tilhører Storbritannias tropper ble skjørt. De opererer
fra hemmelig havn i øvre Libya, hvorfra plutselig dukker opp de
fiendens båter, lader og følger etter transportskip i 1.000 fot for de forsvinner i
ørkenen i øjen.

Malta ble da i sin luftslurm i 6 timer. Tyskernes blå stanset av britiske
jagerfly og britiske bomber, følt i vest.

DET FJERNE ØSTEN: En flentlig styrke på 4-5.000 mann har satt over Ir-
anidivis i Burma. Lenger øst er kinesiske tropper i nærbombing på panerner
runnt lungang i det britiske India. 350 km syd for Bombay. Et japansk jager-
fly ble skutt ned av austrialske jager i det 21. angrep mot Port Moresby på
Ny Guinea. Et 27. mars. Bombefly ble skutt ned under et angrep mot Port
Darwin i Ndr. 27. mars ble sannsynligvis skutt. Et filipinske har også
værmeldt på nytt angrepet Japanerne. Amerikansk og filipinske tropper har
nytt utfort et vakkert angrep på en bane på øya Mindanao.

BULGARIK: Den tyske propagandisten i Bulgari har tatt en ny vending.
Han forteller nå at Bulgaria må bringe operasjonen om tyrkisk land
stilling til sin side i forrunnen. Det skulle være 3.000.000 for at Balkan
siktet er tilgjengelig til disponisjon for Hitler. Kommandoen vil også si at
den er tilgjengelig for Hitler i Russland.

NETTET: I London, sittet nr. 191 sto det et britisk 202. infanteri-
division i løpet av sist 3 mån. Det var ikke i 50.000 m. - Det skulle
vært 1.400.000 m.

END AV DEN KOMMENDE UKE

Nr. 194.

LONDON - NYTT.
31. mars 1942.

INDIA: Den britiske planen for India går ut på fullständig likhet med
Storbritannia og de selvstyrte dominions så snart krigen er over. Det er
kjennes at India har rett til å løsrive seg fra det britiske samveldet,
dersom det måtte ønske det. Detto hovedpunktene i planen er: Først og
fremst skal det settes opp en komite med representanter fra hele India
som skal avfatte en ny grunnlov ved slutten av krigen og skape et indisk
samband med samme stilling som dominions. For det annet, en hvilken som
helst provins til India skal ha rett til å stille seg utenfor det indiske
samband, men likevel få del i de samme rettigheter. India er blitt inn-
budd til å sende en representant til det britiske krigskabinett og til
Stillehavsrådet. Sir Stafford Cripps kunne jo ikke i krigkastingen til
det indiske folk da han talte om den britiske regjerings forslag for Indias
framtid. Han ga også det løfte at når krigen er over, vil India oppnevne
sine egne representanter til å ta del i fremsforhandlingene.

DET FJERNE ØSTEN: I Burma har heftige kamper blusset opp igjen vesten-
for Irrawadielva. Ved Tuongoo holder kineserne sine stillinger mot de ja-
panske tropper som er betydelig forsterket. I Ny Guinea har store over-
svømmelser tvunget Japanerne til å evakuere Markhamdalen og trekke seg til-
bake til sitt støttepunkt Lae, ved kysten. I et australsk kommunikat idag
heter det at 48 japanske bombefly sannsynligvis er blitt ødelagt i det au-
stralske krigsområdet i de siste uker. Videre heter det at flyoperasjoner
over Ny Guinea har lammet over 10% av Japans krysserstyrke.

RUSSLAND: Et kraftig tysk motangrep er blitt knust på Kalininfronten.
Ifølge meldinger fra Moskva var dette det største angrepet som tyskerne
har rettet sien nederlaget utenfor Moskva i fjer. Russene har fremdeles
framgang på Leningradfronten. Hele området ved Staraja Russa, der den 16.
tyske armé er omringet, er nå under russisk artilleri. I morges ga
kringkastingen i Moskva nærmere enkeltheter om resultater som er oppnådd
av russiske geriljatropper i Leningradområdet i løpet av de siste 8 mnd.
Disse geriljatropper har lept nesten 70.000 tyskere, heriblant 3 gene-
raler. De har sprengt 368 broer i luften, ødelagt 100 tanks og 90 fly.

TYSKLAND: Nærmere enkeltheter om de britiske angrepet mot Lübeck lørdag
kveld går ut på at det ble gjort voldsom skade. Lageret med forsyninger
for de tyske styrker i Nord-Russland var samlet der og det var mange mili-
tærleire i distriket. I et kommunikat fra luftfartspartementet heter det at
britiske bombefly i natt angrep tyske skip utenfor norskekysten.

LIBYA: Britiske kolonner fortsetter å angripe tyskernes og italienernes
framskutte stillinger.

FRANKRIKE: Aviskorresponderenter som fulgte med de britiske styrkene ved
angrepet mot St. Nazaire, forteller at den britiske flåte, spesialtropper
og britiske fly som angrep den tyske ubåtbasjon ble mott med heftig mot-
stand. Havna var i full brann da de britiske styrkene bega seg på hjemvei.
Den store tørr-dokken, den eneste på Atlantikkysten som kan ta Tirpitz
til reparasjon, ble sprengt med en gammel destroyer, som ble sprengt i luft-
ten ved sluseportene. Veggene ble ødelagt, tunneler og maskineriet
samt havneanlegg ble sprengt i luften. De britiske styrkene holdt havna
i 6 time mot voldsomme angrep. Tyskerne ble så fullstendig overrasket
at de ikke fikk samlet seg igjen, og så nervøse var de at de ofte skjøt
på hverandre. Et tysk luftvernskip ble sprengt i full av tyskernes 6
toms kanoner. Det var ombord i en motorkanonbåt, sier en av korrespon-
denter. Mens vi gikk oppover havna i mørket lørdag morgen, ble sjøen feiet
med sekelys. Plutselig brente det løs og på krys og tvers over havna
fløpte lysgranater og geværkuler. Det var ikke mulig å høre befalingen
en meter borte. Mens granatene hylte over oss så vi at "Campbelltown"
traff et tysk luftvernskip med en granat og satte det i brann. Det better
gikk "Campbelltown" med 20 knobs fart tvers gjennom sperrebommene og rente
mot sluseportene og stanset ikke før broa på destroyeren var sile om side
med sluseportene. Mens kanonen ble ombord brente løs på stillinger på land,
ble 5 ton sprengstoff, som destroyeren var lastet med forsynt med en tids-
innstilt utlösningmekanisme, og så gikk mannskapet ombord i motorbåter.
Imens stormet britiske spesialtropper lokker og høvner og ødelå utstyr og

-2-

anlegg. De trønste forbi de tyske kystpostene og la sprengstoffet ved havnportene, under brygging og maskiner og sprengte det hele i luften. Kyststasjonen eksploderte med et volisomt brak. To torpedoer fikk inngangen til u-båtbassenget. Aksjonstropper delte u-båtfortøyninger med bombekastere og Brenn-gun. Min motorkanonbåt var den siste som forlot havna. Jeg så en annen motorkanonbåt som var nærvært nærmest mot et tysk luftverskip og da de kom unna så vi at luftvernskipet ble sprengt i luften av sine egne kystbatterier. Da vi stakk til sjøs igjen, så vi brannene som raste over alt, og tyskerne skjøt vilt omkring seg i alle retninger. New York Times skriver i dag: Når det gjelder mot og fristighet overgår angrepet på St. Nazaire alle tilligere tokter i denne krigen. Det er en heltedål som en kan si feststille med det historiske angrep som stengte Zeebrugge i flere måneder under forrige krig. - Det var en ubehagelig morgen for nazistene da den gamle amerikanske destroyeren ble sprengt i luften i St. Nazaire.

I en tale fra Amerika i dag ga lord Beaverbrook russerne lovord for deres heltemøusige kamp. Det vil bli en vesentlig forskjell mellom kampen i 1942 og kampen i 1941. Den reale armé vil se seirens dag nærme seg. Storbritannia og de allierte må spille sin rolle i dette slaget. - De lykkelige krigere, sa lord Beaverbrook, som nå trenes i de alliertes unge ord: Gå til angrep, til sjøs, i luften og til lands.

...- vvv ...
I tilleggsprogrammet talte fra Kari Mørk om inntrykk fra det uokkuperte Frankrike.

LOKALT: Etter Deutsche Zeitung in Norwegen for 28. februar i år gjengir vi her utdrag av en tysk marineloynants dagbok om operasjonene ved Narvik våren 1940: ... Immerhin bleibt eine gewisse Unsicherheit gegen unsere Kameraden aus dem Süden zurück. Woher sollen sie auch ahnen, dass sich die Iden norwegischen Uniformen, die wir tragen, erkennen er uns bestimmt nicht.

...- vvv ...
Gyldenial Norsk Forlag er påtynget ny nazistisk ledelse. Som direktør er innsatt Knut Hamsuns imbesile sonn Tore. Som styre er oppnevnt: Prof. Gulm. Schnitler, billedhugger Wilhelm Rasmussen, komponist David Monrad Johansen og o.r.sakforer Haakon Foss. Foss, som vil være kjent fra Nasjonalhjelpen er formann i styret og i realiteten den nye leder av forlaget. Etter denne nazifiseringen av Gyldenial må alle bøker som utkommer etter 1. mai boykottes. ---

Vi kan også siteré den nye direktørs, Tore Hamsuns, tiltredelsestale, som er ganske karakteristisk: Sådure vel alt vet er jeg av Kultur og Folkeopplysningsdepartementet ansatt som ny direktør for Gyldenial. Fra nu av har jeg altså ansvaret for å ledeelsen av foretagen ikke kommer til å støte an mot nyordningen. Jeg er klar over at det er mange skjær i sjoen, men jeg håper vi skal greie det på et eller annet vis, og mitt hopp minst for forlagets skyld. Så skal jeg da på min side gjøre alt jeg kan for at alt skal gå så knirkefritt som mulig og for at Gyldenial som fortur. Slik har vi unire forlag til som er glad til at vi ikke går dem i næringen. Ja, så håper jeg da på et loyalt samarbeide.

Til slutt vil jeg gå lov å si at det arbeides på flere hold for å få ut direktør Grieg. (Grieg sitter som bekjent på Grini, - red.anm.). Minister Lunie har senit inn en anbefaling om at han kommer ut, og advokat Foss, som kommer til å ha sin virksomhet her i forlaget for fremtiden, har også gitt sin anbefaling, og jeg har senit inn en skrivelse. Nu håper vi at vi snart skal se resultatet.

...- vvv ...

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

No. 195.

LUNDEN - NYTT.
1. april 1942.

Det allierte flyvåpen leverer nå jevn og sikkert opp sin overlegenhet i luften over hele verden. I vest angriper det britiske flyvåpenet dag og natt. Tyskerne har innrommet den alværlige skade som ble gjort i Lubeck, i en tysk Østersjøhavna, og luftfotografier viser for en medfart Köln og Hamburg har fått under de siste angrepene. I Russland siela det rote flyvåpen i uken som gikk 161 tyske fly mot 71 russiske. I midtosten har det britiske flyvåpenet brevet det tyske og italienske flyvåpen over på lebenssiv. Martuba, den mest framskutte flyplassen i Libya, på fiendens henadr, er blitt angrepet ustanselig, mens britiske flyplasser så å si ikke er blitt angrepet. Malta har motstått nesten 1.700 flyangrep og Hurricane og Spitfirefly skyter stadig vekk nei bombemaskiner. I det fjerne østen viser det seg at det er alliert overlegenhet i luften på den australske front, som har tvunget de japanske styrker på Ny Guinea til å trekke seg tilbake fra Markhamdalen til Lae. 48 japanske bombe- og jager-fly er i det siste blitt siedlagt over og runit Australia. 1/10 av den japanske krysserstyrke er satt ut av spillet ved bombing. Amerikanske bombefly på Filippinene har senket eller alvorlig skadet 76 japanske transportskip, 16 krigsskip og skutt ned over 50 japanske jagerfly.

FRANKRIKE: Den skade som er gjort i St. Nazaire er nå hevet over enhver tvil. Sluscporten til hovediøkken, som er 30 fot tykk, ble fullstendig ødelagt. Det viser fotografier som ble tatt av britiske speiderfly i dagslys igår. Vår marinemedarbeider gir følgende kommentar: Det britiske angrepet på St. Nazaire har gjort et ubehagelig inntrykk på tyskerne og den tyske propagandaen har skrytt svært av det tyske kystforsvaret. I kringkastingen har det f.eks. vært sagt: Fra Norge til Biscayabugta står sterke tyske utposter ferdig til å slå tilbake ethvert landingsforsøk. - Dr. Todt befestet kysten fra Petsamo til Pyreneerne, og nå sitter tyskerne der og venter på å bli angrepet. Det er tyskerne som venter. Vel å gjøre sjoen til slagmark, kan en tvinge tyskerne til å være på vakt over alt, slik at de må tynne ut sine forsvarsstyrker på den minst hensiktmessige måte. Den eneste måte tyskerne kunne avverget angrepet på, var å benytte en stor styrke av krigsskip, men det er akkurat det Hitler ikke kan. De store skipene som han har til rådighet er spredt mellom Trondheim, Kiel og Østersjøhavnen, og mange av dem er skadet. - "Goteborg Handels og Sjofartstidning" skriver: St. Nazaire må være et av de sterkest befestede punkter på hele den tyskokkuperte kyst. Hvis tyskerne ikke har noe annet å fortelle, enn at det lykkes dem å drive de landsatte tropper tilbake med tap, så vil ikke det si at målet for angrepet ikke ble oppnådd. - I Frankrike går det rykter om at 6 tyske offiserer i Paris er blitt skutt, og 20 andre sendt i fangeleir i Polen for å ha forsøkt sine plikter under det britiske angrepet mot Renaultfabrikken. Meldingene sier videre at mens det britiske angrepet sto på, var de 6 offiserer som skulle ha kommandert forsvaret ute og moret seg i en kjent nattklubb.

RUSSLAND: Viktigste nytt er fortsatte tyske tap på Leningradavsnittet. 22 tusen tyske soldater er fall i de to siste dagene, i hensynslose motangrep, hvis mål var å hindre at de tyske styrkene som holder Schlüsselburg, ble isolert. En melding fra Moskva sier et inntrykk av hva geriljakrigen betyr. Den forteller at i 8 mnd. kumper er det 16.000 tyske soldater blitt drept av geriljakrigere bare i Leningradavsnittet. Troppene gjør dessuten stor skade ved å avbryte kommunikasjoner og ødelegge forsyninger. På miltfronten fortsetter russerne systematisk å rive de tyske befestede punkter i styrker. I et angrep nylig gikk russiske tanks inn i kampen med infanteri på toppen, til de var kloss innpå tyskerne. Infanteriet måtte så av og utslette tyske blokkhus og andre motstanissentre med, for å gjengjen russiske meldingen, en hurtighet som er usedvanlig i moderne krigsforse.

For 6 mnd. siden i dag skrot Hitler: Russland er allerede slått i marken og kan ikke reise seg igjen. - Det var Hitler for 6 mnd. siden. -

DET FJERNE ØSTEN: Nyhetene koncentrerer seg i dag om Burma. Her er en japansk styrke blitt angrepet av britiske tanks, 30 km. sør for Prome i Irrawaddidalen, og er blitt splittet opp etter å ha lidt betraktelige tap. I Sittangdalen kjemper kineserne fremdeles hardt ved Toungoo. Det ligger nå ingenmannsland mellom de kjempende styrker. Nord for byen har kineserne